

אין עם נייעם בודזשעט:

קואומא באשטעטיגט באגרעניצטעה פאנדז צו ערמעגליכן געהאלט העברונגע פאר נאַן-פראָפֿיט שטאב מיטגליידער

ההעכברונג פון מינימום געהאלט פון הייסיטה טעםצעס - או. פי. דראבלין. באקמוט עפער דאס צו ערמאעליכן - למשעהה־DIGGU בעגעטען נאר אומילקאלאר

גייט עס ארכוף צו \$.10, און דיי קומענדיג פינ' יאָר יעדס יאָר מיט נאָר \$.1. קומענדיג פינ' יאָר יעדס יאָר מיט מיט וואָס עס ביזונעס דער גראַנטס ד זונעטילז. \$15. מיט ווייניגער אַרבּעַשְׁׂה, גיט עס טוֹוואַשׁ שטִיכְלָה. טעטַשְׁׂה: עסם לעצטן Tage כון 16' גיט' עס ארכוף זו \$.89.70 דענְגָּאָז וועט עס אַרְפְּגִינְן מיט \$.07.70 יעדס יאָר בֵּין אַרְפְּגִינְן 20' לְמַס' ווען עס וועט דער גראַרְיָין זו \$.12.15 נאָכְדָּמָה וועט עס ווֹיְנָעָר שטִיכְלָן בֵּין 15' לְלַיְלָה פֶּלְאָן וואָס וועט שפֿערט בעשטייט ווֹרָע, ווי באַרכְּטִישָׁן אַנְצְּרָעָרְגִּין (21) אַרכְּעָצְּגָּנָה אַרְפְּגִינְן.

אל ארום.
די היציגטע דעבאטע איןעם
בordonועש איז גוונען קראמאס
פלאן אז הייבן דאס מינימום האטלט
אברבנער דס טענט זיט 15 פון טונדרוב
דאס איז למשה באשעטיגט
געווואן און וועט ווערין אינגענעריט
שטאפלוייז.

אין נויר אירק סיטי: ביינעסער מיט
11 אַרבְּבִּינְדָּה אַדְּרָעָמָּעָן, וּזְשָׁעָרָדָּעָן
לעכְּזָנָן טָאָפָּעָן יֵאָרָה 16 לְמַסְדָּה צָו 811
אַשְׁוֹנוּדָן, אַיְן אַירְשָׁפֶטֶרְנָאָךְ, \$2.

בודושעת, שוערע ביליאן צוגעליגט צו פארבעסערן דען ענץ'אנגען סטסם אין דיט סטל אונד נאך, אינטראקון פוטפעללען איבעלמאכן אונס אונן בירין, שייטיינדרן פאר קלענערע ביינעסער רעקדאָרד \$26.1 ביליאן אַרְגִּינְזִין דיא. עי. היבין טוֹרְמָה עקסידאנטָאַטְזִין פְּלָנְגָעָה הוֹהֵבָן אַפְּהִיטִין דַּי אַמְּגָנָמֶן ווֹן נאך אַסְּקָן, לאָמֵיד כָּעָבָן ווֹאָס אַיְזָוּגָעָה פְּפָצְיעַלְלָעָה הַילָּפָן.

עס איז נאכמאלא די ציטי. אין אלבאנאי און איזן ואושיניגטן, אונן אין זיין סיט, סט' האל, אואושן, אונן, אונן. דעדט מען וויפיל אל מליאן דא, אונן עפנס גאנץ מאליין צוווי אידערצעיזווען.

ד' טענע סמעט.....
 21..... שבת המפסיק
 31..... טענבורות לוחרות
 36..... עזונון לשמהה
 37..... אואלאן ליום שבת
 39..... גאנפילה לאור גודל
 46..... ווועשברד לנאולה
 42..... קינדרער-נייט קיין פה
 20..... שיריה אין וואנגעטען
 40..... צונזה זיך
 48..... עלייעקדראנגייש רצעענטן
 28..... באס דיפאקונטם

המופיע שפאנט פראטים מיט

פונראמענטאלע טויש פון "קער" צען "סופארט" פאר די הייליגע נשמות

מְאַקְסִים כּוֹם בָּבָד אֶזְרָעֵל וְזַעֲמָן
פְּאָסָט אָזְנוֹ קָמָת זָהָר.
וְעַד פְּאָכְלָמָד זָהָר
עַנְצָמָת גָּדוֹלָה דָּעַם.
פְּאָרְדוֹזָה בְּיִשְׁעָר רְגָלָאַזְמָס אָזְן
אַאוֹרְדוֹסָקָעָן דָּבָר וְיִסְטָט
אַגְּנָעָן וּדְוִידִיטָס? אָבוֹ וְיִסְטָט
אַגְּטָעָר סִימָן. דִּי וּלְעַמְּנוֹן
אַגְּטָעָר מְחַמְּתָה הַמִּיחָה^ו וְהַכְּלָלָה
אַגְּדָרְבָּלִיקָן דָּרוֹתְנִיגְעָן נִיעָס
קוּוּנָלָרָוּ וּרוֹן כּוֹמָת טְעֵגָלָשָׂאָקָרָה
(אַגְּרָעָנָגָן אַחֲרָי וְלִשְׁ)

צוברען מוייערן

חג כשר ושמח!
כאר אלע אונזערע לײַגעֶר אוֹן פָּאַר גאנֵץ כלְּ יִשְׂרָאֵל
וּאוֹנְטַשְׁת
הַמִּסְפִּיק - מְרַכֵּז עֹזֶר לְצַרְכֵי הַצְּבֹוֹר

טערראפִי דעננען אויסגעשטעלט קליפ
און קלאד אפליו פאר די ארכויזיטע
געפקטע טאג פון ערבע אונ זום טוב,
שטעטלט צו זעלטנענע הרחבות הדעת
פאר די משפחה מיטגילדער פון די
המספיק-קעריר בענupyיטרער.

"ב' הי המופיע-קעריאן איז הרוחבת הדעת עד רוחו הירוט פרונטיפ' – שעשלט מוה' אש שפומאל צ'ה היי", דער געטהיינדר אלדמניטאָטאר אראָפ דעם כל – "אַס ווערט אַזוי אויגןעריט יעדן אַינְיגזין טאג, יען טאג פון אַיר, אויך וווען משפה חוץ ענען' העכשכ קאָטּוֹרָה אָז אַפְּלִיל 'העקטּוֹן' אויר אַפְּרָנּוּס וואָס וואָלט געענטט פֿאָקְרִיעּוֹן דִּין נוֹיְטְגּוֹן הַלְּלָה סְקָעְדוּשָׁלָס אַרְוֹס פָּן דִּי רַעֲלָס. אַבעָר בֵּי אָונֶן, "קָאַסְטוּמָעָר סְעַרוּוֹס אַיז אַקְאַסְטוּמָעָר סְעַרוּוֹס", זָאגְטּ דִּי אַשְׁר שְׁמוֹאָל.

אַז דער אַעלען צִיטִישׁ גִּינְטָן סְדָה אַרְוֹיס אַיְיךְ אַ מאַשְׁתָּאלִיכִים פָּרָנּוּס. דִּי אַינְפְּרָאַרְמָאַצְּעָם אַיבְּעַד דִּי בענעטען פָּן דִּי רַיִּעָה האָס קָעֵיד הַילְּפָן פְּרָאָגָרָעָמָן וואָס קָעָנוּן ווועַן (פָּאַרְזְּעָבָן אָרוֹךְ דִּיטִּי)

*
 אין אנדראורו רוכעידן גיינטס אויז דיי
 רעגנונג אין אינדיין אראיגאנקמען
 מיט א געעץ וואס ליטטעט אז 85%
 פרדאענט פון יעדן ציארארטל שאכטַל
 מוז באשטיין פון שרפארע בילדער
 וועלכל זאלן אָרְאָרְעָן אַיבֵּר די
 שעדרליך קאָסְטְּעָנְקְוָונְדְּצָן פון רִיכְעָן.
 פרדרמאַטְּישֶׁר טוֹשֶׁן די
 פְּרִידְעָרְגַּע פְּרָאַלְּאָנְגְּגָן %20

דר געגען אין אידער און קראפט
אפריל דעם ערשות למס, נוון און
רעאכצע האבן אלע גורייז
ציאראטלט פאכבייערער אוין אינדייע
אגענטעלט פיר פראודקצע פאר איז
טאָג, אַ פֿאָרְלַסְטַּפַּן 853 מיליאן
דאָלֶר דִּי טַבָּאָקָה אַנְדְּרָטָרָע.
לויט סטאטיטיסטייקס פֿוֹן זַיִן
קאנדייע געשטאנען אויז נידרג זוי
אינדייע גענטער אַסְטִיטְיִיךְס אַזְיִיךְס
אייר די 136-טַע אַרט אויר אַ
לייטשען פֿוֹן 198 לענדער וועלכלע
באקעמעפּן רייכָען דָּרוֹן וואָרְנוֹגָן
זַיִיךְס דִּי יִצְחָקָעָם. דִּי יִצְחָקָעָם
שָׁאוֹרְפֵּעַ שְׂרִיט פֿוֹן די אַינְדְּאָנָע
דענְגָּרְגָּעָן קְמָט אַין רְאַקְצִיעָן פֿוֹן די
אַרְסָם אל מיליאן מענטשן וועלכלע
שְׁתָאָרָק יְעָרָק אַין אַינְדְּעָן אַלְיָם
אַין גּוֹלְטָאָט פֿוֹן רְיִיכָּרָע. גּוֹנָג
■ אַין גּוֹנָג.

קדום באמעריקט בי בעיל חיים. אין שפיטר-דראיגן שודוינס אונטערנשען האבן זי עזוויזן אויסט-עלישל'ר ריעזעלטאנן צו טשרטן דעם ובוון אונט כה המחשה. נעד עירק בעגענטיפ, שאצן עקספערטן, קומט דוקא פון דעם פטן כלוינען קאליד וואס איידיך אין אַנטְנִי אָקְסִידֶנְטַן וואס העלפט פארמְדִין שׂוֹאַכְּטִין וועלבלע קומען מיט דִּקְנָה.

מעיפל פיראף:

די ייזע "געצברים ואפט" ווי עס
ווערט געורך און אלט-אידיז, קען
אין די גאנטע צוינטונג אין טראפען אין
די אבעס-טאבלון פלעשלעלע.
אייז געווארן אעערקענט אלס
ווירזאמער מיטל אפזושטעלן דאס
(פארדויעונג אוניך דיטי 19)

יאר ווי א מלך ביים סדר אדאנק "המffffיך קעיז" זיידע לענן: "זהגdet לבנד ולמן בנד" איזה הי

זקיי בית ישראל על רעלעבן לעכטיגע זונן חירוטינו, פסחו ווי א גאנץ אידענק "הטנטיק קערו" - הטענטיקאל איטישע טערויס מיט האזץ און געפל באזוייזט נאכטאנגן, בעסער האט נישט קיין שעווור - קאראודינגענטערס, גאנזילפֿן, מענונגשׂעטס און פערנאל גויט אויף פרעטיגן פֿסח תשע"ז מיט "פֿיזו-טְאַר" דערטאלרלער טערויס - הכותן צום העטפיגע קאנטרא סיעזונ אין פֿולסטן שוועגונג

די האבן שווין דערגרויכט דעם העכטן שטאפל איז שעוריין, הערט נאר ואס ד' לילענэн אונגען: עטלענען יונגערער, אידין און אידענען דערשוווקט מיט די יונגערער געשמאקע הילך, האבן אליע נאטריך ד' איגאנטער אלס פיניך שטערנרכיגען!
אבל ברוואר ארטה דהספוק קעדרי היער העכטן פון קעדער דעם טפנדארט פון האם קעדער שטעלט פאר א זעקס שטערנרגזען טאנדרט.
די סטטומאטישע דעטאלירוטס ארדערונגונג מיט וועלען יעדר פיטשוווקען פון די נויטיגע הילך אוּ.

ובווען זי מאכן יעיכר אוז די נויעיגען
ההילך אוון טערפאָוו ווערטס צוגעשטעלעט
על דל דחויה טבו.

און דער "קוואָלאַטעט" פון די
קעיך וואָס האַר האַט געמענייט אוּנָר בֵּין
ציז, אהאָר, אַיר האַט געמענייט אוּנָר בֵּין
די מוצעה וענען כלְּ ישראָל מהדר אַריך
סְבִּכְעָסְטָעָן וְאָסְטָעָן זַיְמָט כְּבוֹד
אָב וְאָם?

פָּרָה די גָּדוּשָׁתָה הַידּוֹרָם וְוִיסְט
מען דעם אַדרְעָס: "הַמְּסֻפֶּק קָעֵיר".

די אַגְּנָטוּר בְּאוֹרְיוֹתָן בְּחֶדְחָיִם
בְּסִדְרָה צַו צַשְׁעָתָלְעָר פְּרִישָׁע טַאֲדָרְנוֹת
מִטְּסִים מִאָתָא: "בְּעַסְפָּעָה האַט יִנְשְׁתָּקִין
שְׁעוּרוֹ", וּפְרִילְבָּן האַט עַמְּנִינָּת אַז

לויות ווי "המיספֿיק-קָערִיד" אַדְמִינִיסְטְּרָאצְיָה פָּן אַפְּסְטָעִיטָן סְתִּים צְוִילְגָּרְבָּן עֲבָנִישׂ, שְׁטָטִישׂ יְיָ מַעֲנוֹדוֹר גַּרְוִיט בִּיהְרָה שָׁחָת וְעַזָּה מַטִּיזְן גַּעֲשָׂעֵן שְׁמִילְיָהָן הַאֲזָּן סְעָרוּוֹןְן נָאָךְ אַפְּלִיל שְׁתָאַקְעָרָן יְוָם טֻוב, אַזְמָן חִירְוָתָנוֹ תְּשֻׁעָׁה, וְאָסָן וְעַזָּה אַכְבָּעָשְׁתָּיְין אַעֲלֵל דְּרַעְדְּרַעְגָּן קָרָאָדָרְסִי אַין קוֹאָלָטְעָט אַוְן סִיְּן קוֹאָגְדָּאָשְׁעָטָן.

פלע הונדרטער משפהות
דוראיס יו אַרְקָס טַעַטִּישׁ גַּעֲדָעָנְעָקָר
משׁוֹן נַאֲסָטָלְגָּוֶעָן אָזֶן שְׂמָחָאַמְּקָה
געפֿילְין דַּעַם הַעֲכָטֵן לְגַעֲגָנְגָעָנָם אָזֶן
פְּרִילְיכְּן יְהֻן הַרוֹתְּנִינִי פָּן תְּשִׁיבָּה
עדער וְהַזְּהָזָה לְבָנָן וּלְבָנָה אַזְּנִי
מַקְוִיכְּסִים גַּעֲוָאָרְן מַסִּי וּרְאַגְּיָקִיט אָזֶן
שְׁטָאַלְעַן דָּרְקָן דַּבְּשָׁוְתִּים קְרַעְנִינְגָּן
איידְיעָשׁ יְדַעְתְּיִיעָן דַּי זְקִינְבָּה שְׁפָאָלָן
איַדְאָקָן יְדַעְתְּיִיעָן דַּי גַּוְעַנְגַּלְעַד
הַאֲוֹם קְעִירָה הַיְלָךְ פְּרָאָגָרָעָמָן פָּוּן
הַסְּמָסְפִּיקְּ קְעִירָה וּלְבָלְעָה הַאֲבָן
פְּנַמְּקִינְגָּרְטָן אַזְּנָעָטָן אַדְרָעָנוּנָטָן
אַפְּלִין אַיְלָן פְּרָאָנְעָטָן טָעָן.

**שׂוֹאָרֶץ וּוְאַלְקָעָנָם פָּאָרְטָוְנְקָלָעָן עַנְטוֹזִיאָזָם
אַבָּעָר "עַלְקָטָרָאַנְיָשָׁע צִינָאָרָעְטָלָעָד"**

פָּסָאָזְרִין צַו אָז פָּן
פָּאָרָאִינְגְּטוּ שְׁטָאָטְן.
בֵּין הַיְּנִיטָן מְעַן עַס נִישְׁבָּת
גַּמְעַגְּתָן הַאלְּטָן אֲז דִּבְּאָגָּזָה וּוֹה
מִגְּבָּעָת אַרְדִּין אַנְטְּרִין פְּלִיגְעָר (אוֹבִיְּגָר)
ニシש אַת בְּאַמְּבָעַ, הַט עַס אַבְּעָבָעַ
אַבְּיַסְלָוּעַ וְאַסְעָדָעַ...). מְהֻאָת סַע אַבְּעָבָעַ
בְּאַשְׁאָת, מִטְּנַעַמְּעָן אַין דִּי האַנְטָן
וְנִשְׁתָּשְׁאָדוֹדֶן אַוְיְפִין פְּלִיגְעָר
אַצְּנִיד זַעֲנָעַן דִּי בְּאַמְּטָה
אַרְדְּוָאַגְּקָעָמָהָמָן קָנוּן קָלוֹרָאַגְּשָׁטָעלָט
עַס נְזָנָן טָר אַמְּן אַעֲזָן נִישְׁתָּ.
אוֹזְ אַךְ אַת דִּי פְּלִידָרָאַלְעָלָט
טְרָאָגְסְפָּאָרָאַצְּיָע
פְּאָבָּאָטָן דִּי יְעָנָן יְעָנָן סָאָרָה
צְגִילָּאָטָל, עַלְקָרְדָּאָנִישׁ אַדְעָה
גְּעוּוֹנְלִיכְעָ, אוֹרָה "טְשָׁאָרָטָרָעָ"
מְאַנְשָׁאָטָה שְׁעַת דִּי רַיְעָן.

אוון קערפער צעלן און ברענגן יענען
מעשא רה' (ל').
אנדרו פאיישער דענען
אָרוֹדְרַסְטָקְמָעָן דַּרְקָעֵט קָעֵגֶן דִּי
טַשְׁעִירִי פַּלְיוּוֹאָרָה מִיט אַטְעָמָה, אָז
עַס אַנְתָּה אַלְטָל אַכְמַיְקָל וְהָאָס
שְׁעַדְגַּטְטָה דַּרְבָּנוֹן, אַנְזָן דַּרְבָּנוֹן אַכְמַיְקָל
לְעַפְרָנָן, וְהַעֲפָנוֹן אַזְּנִין אַנְדָּרָעָה
לְעַלְיוֹוֹאָסָה, כַּבְשָׂא אָזְּנִין מַלְיָאָה
מַאֲמָה. אַיְיב הַסְּטָה מַעַן צַוְּפִיל נַאֲכִין
לְפַלְעָנָן עַל עַקְרָבָנְיאַנְשָׁה רֹויָה,
רָאַתְּנָה אַפְּרָטָט שְׁמַנְיָה
דִּי פַּלְעָוָה.
אַיְידִי אַזְּנִין אַנְעַשְׂעָה, זֶלֶעָן אַפְּרָטָט
דִּי פַּלְעָוָה.
דִּי פַּעַדְרָאָל טְרָאַנְסְּפָאָרָטָאַצְּיָה
דְּבָרָעָפְטָמָעָנָט אוֹזְבָּעָרָן אַ-סְּגִינָּה
אַזְּנִין אַרְבָּאָטָן אַזְּבָּאָל עַל אַקְמָעָדְגִּיעָל
רֹעָס. אַזְּנִין אַרְיָה אַלְעָל
רֹעָס. אַזְּנִין אַרְיָה סִי פָּן אַעֲרָבָנְגָאָעָן אַיְינָן
אַוְיסְטָלְנָדִישָׁעָ פְּרָמָעָס וּוּלְכָעָ פִּירָן

"על עלקטרואניישע ציגאראעלטעלען,"
געדרפין אין קרוּצַן אַסְ-סָגַן, האט
אַבִּיגָּדָרָנוּמָן דֵּי רַוְּכָּעָן מַאֲרָקָטָן
מַשְׁטָן אַסְטָרָבוֹם, וְעוֹבָדָגִי
פָּאוֹרָגָעָשְׂטָלָט יִתְּלִיכְתִּיגָּע קָלָלִין
אַל דָּרְגָּעַ נְהֻנָּתָר אַלְעַמְּתָאִיטָוּ זָם
שְׁעַלְלִיכְן צָגָרְעַלְטָן. 500
פָּאוֹרָדִינְסְּרָאֵלִינְגָּן סָרָטָן אָוֹן 7,000
פָּלְשָׁעָהָאָסְטָן וּוּעָן הַיִּנְשָׁטָאָסְטָן
איְרִיךְ' מַאֲרָקָטָן.
יד ענטויזאָזָם ווּרטָט אַבָּעָד אלְלִין
מערְבָּדָאָזָנָן צִוְּרָאָזָנָים מִיטְּנָה
רוּיךְ פָּן אַרְיוּעָהָאָרְבָּרְעָה. דִּי שְׁעַלְלִיכְן
דוֹתָן פָּעָם אַסְ-סָגַן קָמָעַן בְּפָרְדָּו וְיִ
שׁוּוֹמָעַן נָאָךְ אַדְגָּעָן, בֵּין מאַגְּכָּעָן
טָנְהָרָהָגָּר אָזְדָּו יִיְזָנְגָּה וִישְׁטָקִין
טוֹרָאָדָבָעָסְטָן פָּן דְּלָטְמָאָדָשָׁעָן
מוּעָדָרָה, בְּמִינִי צִיגָּאָרָעָלְטָן (יא),
פָּאוֹשָׁרָה אָן דָּעָעָן וְעַדְעָן
על עלקטרואניישע צִיגָּאָרָעָלְטָן שְׁוּזִין

ג'יענדיג צום דרוק...

> נאך דרידיט פאוץ שטודיעס: דושאנטאן אין דושאנטאן!
סארויסיסס מעידיזין "סטעלראָד" ריזוינ.
עפֿקְטְּפְּוֹ אַפְּרָאָרָן אַנְּיַן.
> עֲנֵגָלָאנְדֶּשׁ לִילְּסִיט זִיךְן אַנְּיַן
קַאמְפְּ קַעְגְּן גַּזְקֻונְדָּשׁ גַּעֲטָרָאנְקָעַן.
מִיטְ גַּעֲלָאָטָעָה רְדַשְּׁעָשׁ טִימִיר.
> תַּאֲשִׁיבָא אַפְּרָאָרָן
מעַרְבִּיְּנִישָׁוּשׁ פְּלִיגְלָן צַו קַעְנָאָן אַפְּרָאָרָן.
86 בְּלִילְּאָן.
> טְרָאָן עַפְּ. דִּ. עַי.
רעַקְמַעְנְּדָאַצְּעַם: יוֹאָגְ-פְּאָרְלוֹסְטָס-
מַעְנְּגִינְיָעָן" שְׁתָאָרָק אַמְּמָאָפְּלָוָן וּזְ
בָּהָאָנְדָלָעָן פְּשָׁעָנָה.
> אַנְּיַן פְּרָאָבָעָס אַרְיךְ מִיְּן:
אָוּמְגַעְנוּטָן יְעַיטָּע אַנְּיַן נִישְׁתְּמַכְּן
אַיְבָּגְגָעָן מַאְכָתָד דַּעַם קָרְעָפָר
פִּרְצִיתְגָּי שְׁלָעָן צַוְּפָלָן וּנוּרָה.
הַנוּן רְעַטְעָרָטָר פְּרָאָטָרָעָן אַרְיךְ
דִּי גַּאֲמָן קָן אַטְבָּרָיאָן, קָגָאָדָעָן, קָעָן
פָּאָרְשָׁלָאָג צַוְּבָּאָרָעָן אַסְּטָמָן.
> שְׁטוּדִיעַ בָּאַשְׁטָעִיגְטַּס:
אַנְּטָפְּרָאָיִתְּקָן עַפְּטִיטָרָטָר פָּר בָּעֵילָי
חַיִּים הַיְבָשָׁ שְׁוֹלְדִיגָּן אַנְּטָבִיְּאִיטָק
רוּסְטָפְּנָמָן.
> פָּאָשְׁעָרָד מַכְּן מַיְּוִי שְׁטָלָפְּרָעָן
צַוְּפָרָשָׁן וְיוֹאָזְזָה צַוְּהָלָפְּנָעָנְשָׁן.

**זיסע רפואות: "בלוברים" אונ "מעיל
סיראף" קענע "אלצההימערם"**

פלאנט, פיבער גאר געזונט צום
הארץן, און "מאגעניעז", וויכטיג
פארץ געזונט פון דן די בײַינער. עס קענְט
נדערן די ריזוקע פון
הארץן.
ראָגאַנטִיךְ, קענעטּ, איזיַּעַטּ מעַן
אוֹז עס ראָגאַנטִיךְ געַטּרעדּ דה סִימְפָּטָםְעָדָה
פָּן אלְזָהִיםְעָדָה, אָן, יְנַגְּלָעֵלִיםְעָדָה
ליילְשָׁתְּ וּקְאָמָּרְצָה, עס קָעָן סְבָּדָה
העלְפָּטְן "פָּרָמְזִין" אלְזָהִיםְעָדָה.
די "מָחָ-בָּעֲנֶפְּטִין" האָטּ מעַן

היבט נון עסן. איריך נישט ווילם אמאל, מער "טהרנץעעס" וויל מען רופט עס אין אידיש. פארשעו אין סינטנייט. ווינטערטסטש דאנן אווי טונקל-בלויז דוש אגדעס העלען מענטשן וועגןען מה היבט אין וווערד אפיגשוואוכן.

אין באזונדרעט גנטודערונגנען
גענען פארשער אַרְטִיגָּסְקָוּמָעָן מֵיט
אַעֲשֶׂמֶלְאָקָעָן נְיַיָּס אוֹ בְּלַבּוּבִּיסְטָן אָזָן
מַזְיִילְסְרָוָה קָעָנָן הַלִּין אָזָעָר
כָּאַטְשָׁס אַפְּרוּדִינְגָּעָן דִּי סְמִיפָּאָמָן
פָּן אַלְצָהִירְמָעָסָרָס. סְאָרָה מַעֲדִיכְיָעָן.
גַּרְגָּגָן אָזָן צָו גַּעֲנָקָעָן.

It's time for more Comfort...

Our made in Italy table and chairs will bring lasting style and comfort to your home for many years to come.

Sale

10 to 13 ft.
Tables

Italian
Chairs
leather or fabric

Choice of
Designs & Colors

In stock
ready to
deliver

Monsey: Monsey/Chasuna Depot
389 RT. 59 • 845.371.9700
HOURS: Sun. – Thur. 11:30 – 6:30 / Wed. 11:30 – 9:00

Monroe: מנוחת הנפש /Chasuna Depot
KJ Shopping Center • 845.781.7772
HOURS: Sun. – Thur. 10:00 – 6:00 / NIGHT HOURS: Wed. 7:30 – 9:30

ENJOY THE EXPERIENCE OF SHOPPING UNDER THE EXPERT CARE AND GUIDANCE FROM OUR CUSTOMER CARE TEAM

HAMASPIK
CENTER FOR HUMAN SERVICES

ה מס פיק
מרכז עזרה לצרכים הציבוריים

ה מס פיק איז שטענדיג גרייט!

פון די ערשטע טרייט בייז די גאלדענע יארן,
עס קומט איך דאס בעסטע.

HAMASPIK

- Service Coordination (MSC)
- Early Intervention
- Day Habilitation
- Community Habilitation
- At Home Respite
- Respite Services
- Camp Neshuma
- Home Family Care
- ISS Funding (rent subsidy)
- IRA Group Homes

NYSHA

- Article 16 therapy clinic, providing: Psychiatry, Psychotherapy, Speech therapy, Occupational and Physical therapy, Nutrition, and psychological evaluations.
- Hamaspik Gazette
- Weekend retreats for Parents
- Chol hamoed trips

HamaspikCare

- A Licensed Home Care Services agency providing:
  - Home Health Aides
  - Personal Care Aides
  - Therapy Services
  - CDPAP/CDPAS
 (Choose your own aide, can even be family member!)

HAMASPIK CHOICE

- Managed long term care plan (MLTCP) contracted with the State of NY to provide eligible members with community based long term care services and healthcare related products.

1-800-381-3500 / WWW.HAMASPIK.ORG

לידן פון פאנגוס

בארטנער הייט-דאקטער וועלכער האט עטליכע אפיקס
אונ ני ארק, איס אונ וויליאמסבורג אויף בראוועז
(212-385-3700) ער האט מיר פארשיבן א געויסע שואכע
מדיצין פאר א וואך ציטט, אבער בעיקר האט ער מיר
געהייסן שימר זונע ערוייע עעליכע "אנט דענדראַך שטמֿפּוֹ" ווי "העָדָעָן דְּשָׂאַלְדָּעָרְסּ"
וועלכלע "אנט דענדראַך שטמֿפּוֹ" ווי "העָדָעָן דְּשָׂאַלְדָּעָרְסּ"
זונע דענדראַאסִ אַיז פָּגָנוֹסּ", עס לאזן לון פאר 10
מיינט און דענאנָך אַפְּשָׁוּעָנָך. סִיאַז אַפְּשָׁר נִישְׁתָּאַזְוִי
בָּקוּעָם, אַבָּרְ נַאֲך אַז 2 חֲדַשִּׁים אַיז נִשְׁתָּאַזְוִי גַּעֲלִיבָן קִין
זֶרֶד דָּעָפּוֹן.

(אגט, קען מען דענָך דענָך פָּרָוּפּוֹן דֵּי שְׁטוֹאַקְּיִיטּוֹ פָּוֹן דֵּי סָאַרְטּ
שְׁעַמְּפּוֹסּ... כָּוֹאַלְטּ גַּרְאַטּ מַעַן אַזְלָן נִשְׁתָּאַזְוִי
דָּעָפּוֹן, עס קען זִיכְּרָעָר אַפְּקְטִירָן דֵּי הָאָרְ וְאַוְקָסּ. בִּים טוֹן
דֵּי אַוְיְבְּדָעָרְמָגָנָטּ עַצְחָ דָּאַרְךְ מַעַן אַיזְקָטְגָּן גַּעֲבָן
צָהָז דֵּי שְׁעַמְּפּוֹסּ... כָּוֹאַלְטּ גַּרְאַטּ מַעַן אַיזְקָטְגָּן
דֵּי צָהָז קָעָן מַעַלְגָּלִיךְ אַיזְקָטְגָּן פָּאַרְטָאַגְּסּ אַיזְקָטְגָּן
פָּוֹסּ, אַיךְ הָאָבּ עַס אַבָּרְ נִשְׁתָּאַזְוִי פְּרוֹבִּירְטּ.
(-)

פָּאַנְגּוֹסּ פְּלָעָגָן? אַוְוָעָן פָּוֹן מִילְּצָן! -5679-

אַן עַנְפְּטָפּעָר פָּאַר 5534 # וּזְאוֹ אַלְיִינְעָרְ פְּרָעָטּ וְעַן
פָּאַנְגּוֹסּ פְּלָעָקָן: אַיךְ הָאָבּ עַטְלִיכְיָעְ אַיר גַּלְעִילְטּוֹן דָּעָפּוֹן.
כִּיבְּנָה אַרְמוּנָלָאָן צָו הָיִיט דְּאַקְּוּרִים, פְּרָאַבְּרָטּ אַלְעָל
שְׁמִירָעָכְצָעָר אַן זַיְפּן וְאַסְזִיְּה אַבָּן גַּעֲבָן, אַבָּרְ אַן
עַרְפָּאָלָל. כִּיהְאָבּ שְׁוִין גַּעֲמִינְטּ אַז עַס בְּלִיבְטּ אַיזְקָטְגָּן
לְעַבְּן...

אַיְינְמָאָל בָּן אַיךְ אַשְׁטִיקְ צִיְּסָרְ אַרְאָפּוֹן מִילְּקָ פָּאַר
אַנְדְּבָדְעָרְסָרְ סִיבָּה אַן פְּלָאַבְּגָן הָאָבּ אַיךְ בְּאַסְעָרָקְטּ אַז
דֵּי פְּלָעָקָן וְוָרָן פָּאַרְשְׁוֹאָנְדָן. אַיךְ הָאָבּ קִיְּמָן מִילְּקָ מַעַר
נִשְׁתָּאַזְוִיְּנָקָעְן (גַּעֲוִיסָעְ פְּלִיכְיָגְן פְּרָאַדְקָטָן עַס אַיךְ
וְגַדְעָאָאָ), אַצְּנָדָרְ שְׁוִין אַיךְ שְׁוִין אַיךְ זַיְפּן אַיךְ יָאָרְ שְׁפָעָטָרְ אַן דֵּי
פְּלָעָקָן זְעַנְעָן נִשְׁתָּאַזְוִיְּקָ!

אַיךְ הָאָבּ שְׁוֹאַלְטָן בְּעַנְעָן אַיךְ אַיְינְרָ וְוִיסְטָן פָּוֹן
רְפָּוֹהָ פָּאַר הָעַמְּרוּדִסּ. אַיזְקָטְגָּן אַפְּרִירְן טָאַקְּעָן דֵּי בְּעַסְטָעָ
אַיְיסְוָאָלָן? אַיךְ יָאָא, וְוּלְכָעְ דָּאַקְּטָרְ אַיזְקָטְגָּן?
יְיַשְׁרָ כְּהָ!

פְּלָעָגָן גַּעֲנָנָן זִיְּן עַרְנְסָטּ -5680-

ברִיוּ 5534 # האט גַּעֲרָעָטּ וְוָעָן בְּרוּוּנְעָן אַיְפּוֹן
קְרָפְּפָרָעָ: דָּעָרְ שְׁרִיבְּרָעָרְ אַלְטָרְבָּעָן אַלְמָבְּדִינְטָן יְיָן צָו אַגְּוָעָ
הָיִיט-דָּאַקְּטָרְ (dermatologist), וּוּבְּאַלְדָּ פְּלָעָקָן וְוּלְכָעְ
פְּאַרְשְׁפִּיטִין זֶק אַיְפּוֹן גַּרְן קַעְנָן חְלִילָה וְוָעָן נָרְרָעָסּ.
אַיְבָּקָ עַס אַיזְקָטְגָּן בְּאַמְּתָה נָאָר "פָּאַנְגּוֹסּ" קָעָן אַפְּשָׁר שְׁתָּאַרְקָעָן
"אַיְינְגְּעָמְאָטָסּ" (fermented) הָעַלְפָן.

(-)

אַרְעָקְנוּיִיד-סִיסְטָטּ -5681-

דָּרְגָּנְעָנְדָעָ שְׁאָלָה בְּיטָע אַרְיִינְשְׁטָעָן וְיִאָמְשְׁנְעָלָסְטָן
מַעַן הָאָט גַּעֲרָאָפּוֹן "אַרְעָקְנוּיִיד-סִיסְטָטּ" (cysto-achondroplasia) בַּיִּי
אַיְינְרָעָרְ קִידְ אַיְיָה. אַיךְ בְּעַסְיָר וְוָרָע עַס הָאָט סִיְּן
וְוּלְכָעְ אַיְפְּאַרְמָאָצְיָע אַדְעָרְפָּאָרְגָּוָן אַבָּרְ דָּעָם אַזְלָן זֶק
בְּטָעָ פְּאַרְבִּינְדָן מִיטָּן אַנְזָן וְיִיְרָעָרָ, קָאנְטָאַקְּטָן
אַיְפְּאַרְמָאָצְיָע עַהְיָהָן בְּיִי דֵי רְדָאַקְּטָרָן. רְיִוְרָ אַרְפָּנָן
עַטְלִיכְעָן קְרִיטִישָׁע בְּאַשְׁלָסָן אַן מִיטָּן דֵי רְכִטְגָּן.
מָרְ בְּסִיְּעָאָד שְׁמָמָא זֶק פָּאַקְּ דֵי רְכִטְגָּן.

(-)

פָּאַרְמִידִין וּוּרְמִירִם – "פְּרָאַבְּיָאָטִיךְ" -5682-

וְעַן וּוּרִים בַּיִּי קִינְדָּה: לְוִיטָ אַוְנְיָהָרָעָפָּאָרְגָּוָן אַיזְקָטְגָּן
בְּעַסְטָעָ מִילְּקָ דָּאָס זֶק פְּאַמְּלִידָן, זֶק גַּעֲבָן גַּוְעָסָה
"פְּרָאַבְּיָאָטִיךְ" (probiotic) בְּדִיקָה וּמִנוֹסָה.

דרְיָיָן דָּעָם פָּלָשָׁ אַז דֵי לְוֹפְּטָ וְוָעָרָטָ פָּוֹן דֵי
"פְּרָמְגְּנִיטִישָׁן" אַלְלָא אַרְיִיסָהָן. 2) וּוּלְכָעְגָּן דֵי אַבְּרָשְׁטִיטִי, וְוָעָרָטָ שְׁוִים אַדְרָ שְׁימָלָ
פָּוֹן אַיְבָּן. 3) נַאֲך דֵי צָעָן תְּגָן קָעָן מַעַן אַרְאַפְּנָעָמָעָן דֵי שְׁיָם אַז
שְׁימָלָ. 4) מַעַן גִּיסְטָ אַבָּרְ דֵי אַבְּרָשְׁטִיטִי אַלְלָא אַרְיִין "רוֹם
טְמַעְרָעָטָוֹר" פָּאַר צָעָן תְּגָן (אַין הַיִּסְעָעָטָעָן אַיזְקָטְגָּן וְאַיְבָּן
וְאַיךְ). נַאֲך צָוְויִי טְגָן אַיז גַּוְעָסָה אַלְלָא עַס שְׁטָעָלָן אַיךְ
קְלִילְרָעָ פְּפָאָזָן. 5) מַעַן זֶל נִשְׁתָּאַזְוָעָן דָּעָם פָּלָשָׁ
פָּלָשָׁ פָּאַר לְיִינְעָן זֶל מַעַן וְוָילְלָעָן. אַזְקָטְגָּן
זֶל צְוּוִיְיָן צְוּדָעָן זֶל מַעַן וְוָילְלָעָן. 6) דֵי עַרְשָׁטָעָ פָּרְטָעָן
פָּרְטָעָן פָּרְטָעָן זֶל מַעַן פָּוֹן צִיְּסָתָ צִוְּיִיטָ אַבְּיִיסָלָ

בְּסִ"ד:

"שְׁטָמֿפּוֹ" פָּאַר פָּאַנְגּוֹסּ -5678-

אַין עַנְפְּטָפּעָר פָּאַר בְּרִיוּ 5534 # וְוָעָן פָּאַנְגּוֹסּ
פָּלָשָׁן אַיְוּפְּן קְעָרְפָּעָרְ, בַּיִּי מִיר אַיז עַס אַרְיִיסְעָקְרָעָמָעָן
פָּלָשָׁן אַיְוּפְּן זֶל מַעַן נָאָר לְיִינְעָן אַלְלָא אַזְקָטְגָּן
אַיְוּפְּן וְוָקָאן אַיז גַּוְעָסָה אַלְלָא עַס שְׁטָעָלָן אַיךְ בְּוֹקָא (bobby buka), אַזְקָטְגָּן
אַיךְ בָּין גַּעֲנָגָעָן צָו דָּרְ.

אַיךְ הָאָבּ שְׁוִין גַּעֲמִינְטּ אַז עַס בְּלִיבְטּ אַיזְקָטְגָּן...

פָּאַרְוּאָסּ זֶל אַיְיָרְ קִינְדָּ ? ADHD לִידְן פָּוֹן וְאַקְּסָן דָּוָרְקָן

אַהֲרָמִישָׁע ADHD COACH וְעַט אַרְבָּעָטָן מִיטָּ אַיְירָ

1 בעסְעָרְ צָו פָּאַרְשְׁטִין אַיְיָרְ קִינְדָּ'סּ ADHD, אַזְקָטְגָּן
זִיןְ רְוֹהִיגְעָרְ צָו אַיְם.

2 צָו הָאָבּ דֵי קְלָאַרְקִיְיָטּ אַזְקָטְגָּן זִיכְרָקִיְיָטּ
וְוָעָן אַירְ טְוָטְ רִיכְטִיגְ (אַזְקָטְגָּן וְנִשְׁתָּאַזְוִיְתָן).

3 אַרְיִינְצּוּבְּרָעָגָעָן פָּאַרְשְׁטָעַנְדָּעָנִישָׁ צְוִישָׁן דֵי
מִיטָּן קִינְדָּ.

4 צָו וְוָעָן קְלָאָרְ וְאַס אַיזְקָטְגָּוּ פָּאַרְן קִינְדָּ
אַזְקָטְגָּן נִצְן אַיזְקָטְגָּן אַנְדָּעָרְ גַּעֲבִיטָן.

אַבְּרָהָם יוֹסֵף בָּרְיִיעָרְ

ADHD COACH

Trained at the ADD Coach Academy*

845.459.3164

ADHD Coaching אַיז אַפְּרָצָעָס וְאַס אַנְגָּיָעָם מִיטָּ דֵי עַלְשָׁעָן גִּיטָּ

מַעַן דָּוָרָקָן דָּעָם קִינְדָּ'סּ אַזְקָטְגָּן. אַזְיִוְרָעָפָּעָן דָּעָם עַבְּנָנְסִיסְ-מַרְלָן צָו
שְׁטָאַרְקִיְיָטּ אַזְקָטְגָּן שְׁוֹאַקְּיִיטּ. אַזְיִוְרָעָפָּעָן דָּעָם עַבְּנָנְסִיסְ-מַרְלָן צָו
גִּינְזִין דֵי אַוִּיסְעָרְגּוּזְעַנְלִיכְעָ ADHD שְׁטָאַרְקִיְיָטּ אַנְגְּזָוּמָעָן וְאַזְגָּרָעָן קָעָן!

* ADDCA is known as the gold standard in credentialing ADHD coaches.

Hamaspik Early Intervention

*Concerned about your child's development?
The Hamaspik Early Intervention (EI) Program can help!*

The Hamaspik Early Intervention Program can help your child (ages 0 to 3) grow and achieve his or her age appropriate skills with the following services:

- Ⓐ Evaluations
- Ⓐ Ongoing Service Coordination
- Ⓐ Physical Therapy
- Ⓐ Occupational Therapy
- Ⓐ Speech / Feeding Therapy
- Ⓐ Special Instruction
- Ⓐ Nutrition
- Ⓐ Group Developmental Model Class daily, with round trip transportation.

We speak English, Yiddish, Hebrew, and Russian.

In over 25 years of service to the community, Hamaspik has built a reputation for the highest standards of quality and unparalleled devotion to children and parents alike.

For any questions about Early Intervention please call our Early Intervention Program Director

Mr. Eliezer Eizikovits

845-503-0209

All children must be referred for EI services through the Rockland County DOH office at 845-364-2032. Hamaspik director can help you make the referral. Hamaspik's Early Intervention is a program contracted and publicly funded by the NYS DOH and RCDOH and is available for children under the age of three years old who have a disability or are suspected of having a developmental delay or disability. The EI services are provided at no out of pocket costs to parents. Health insurance may be accessed for reimbursement for eligible children and services provide by EIP. Hamaspik of Rockland County Inc. is approved by the NY state DOH and Rockland County DOH to provide Early Intervention Services in Rockland County. Eligibility for services is determined in collaboration with contracted evaluators, parents, and county officials the county will arrange for service providers to deliver authorized services.

ניעור פראצ'דור ווועט ערמיגליין איבערצ'ופלאנצן נירן פון סיי ווועלכען נדבן

הוועות מעד נישת דארון ווארטן אוירן נדברן וואס האט פונקט די צעלבע רט בלוט. די אנטדוקונג וווערט עקספרעטן געופן נועאלציאנערשע", און שטעלט רט ראגענツיל ניע פראודער און די פון איבערוצעלאצען גולדיער.

שיטה וועטעראנען פון די שטודיע
בן נאך היינט, אכט יאָר נאָכֶן
קונקנומן אין דער פון דורך מיט אַין
אַברען-לְבָדָקָה, שער אַרטְּסְטִיךְ
וועטעראנער וועלצעונג נגעאָך אַונְזָק
ףֵּר די "וועטִינְג לִיסְטָעָס" אַדרעָר פון
מאָקְסְמָנְסְפּוֹל באָקְוּמָן
מאָקְסְמָנְסְגָּן נְרוּ.
העלפע אַראָם שָׁאָן אַז אַראָם הָעַלְפָּט
די הָנוֹנְדָּרָט אַלְפִּים וְלְלִיכָּעָן וְצִוָּן
ףֵּר די "וועטִינְג לִיסְטָעָס" אַין די

האריגת שטאותן ואנתוני ג'ו צו.
לכלכון וועלן אנטקיון אין בערך
בכעוגאנטש גלייד, און בערך
אאנציג פאנצעטש פון זי מען אווי
נסתיו, או עס איז אינגענץ
טומעלץ צו טויפן אנדון וועלנער
ל זענונג צאנפאנטס. זי ליבּין
סיטווטשניע דיאלאטיסים, שוערעד און
אאנטנער אונטערעד וואס קען
וואזאלד אַרטערעמען דאס לאָבען.

• 100 • 1000 • 10000 • 100000

שבות קודרי אין עתרת חי
בנין באראק, האט מען צוישן
שובש דרבנן אויך באומענט
דאך קאלעגע, המסתפיק וועטעראן
ונחנהן צמיכען דידי, גאנטירער
לא-קיער ליאזאן אין ראלענד
וועכלכער העטערן און ניר דראטעהונ
וועגשאנקען און ניר אונזיזוין אנד

ה' חשבו נידרנים האבן דראט
ס' מען א פאטייג אונערקענונג אויך
ש' שרין אווקזונגובן ג' גולד און
ע' עעם ראטערווען אידיינט בענונג.
ט' מעד האט פאלט געציגן
ו' רערעסע בי גויאישע און אלילו
ל' פרעסע וועלכע האבן
ב' געהביבן דעם נאבעלן' מי בעמך
א' ל' ווי אידין טענונג דבדנים
ד' מיט דעם אלעם ווארטן נאך
כ' קידישע טאטעס, מאמעס און
ר' בי מען קען טרעפַן א פאסיגן
פ' מיט זעטלבגע בלט-טיפַט.
צ' זי ד לאגעטיג ווילט שטאבן
ט' טויזנטער ואורטנדיג אידיך
א' אאץיך וועלכע פערען דהיליך
כ' משפחה מיטיגליך אדערא
ו' ג' וועלכער איז ווילג
ג' צשענערקען א גילד, איז ער אבער
ס' אונדרקעטן איגט, איז ער אבער
ש' צידען קומט איפיר א טראטל פון
ז' נידרנונג מיט א מגעליכקייט צו
ע' דעם מצב פון נאקט צו טאג.
ל' צו, מען ווושע קענען א
א' יונפלאנצן א נידר פון סי' ווועם!
ג'

עראקענעמיט עדרע פערעדמע
אַס ווערט אַינגענעלאנצעט.
כל ששול אויז דער מזב
וועער בעסער בחסיד א' דאאנק
וואאלטטעןיע אַגדאדייזעיסע
על', ביימ גירוסאטציג מעמד
זומרו' דעם פארלאפנען

באק
דיינר
דורוכ
דרער
אייטמן
פרידי
ארורי
ישראלי
אוויה
גאסם
אסא
קינדר
נדבר
אבען
גליל
נןאנ
פרידי
אורט
נישרא
האפס
טורו
געומ
האלט
אריבר
ז' איז
פונעם
ולעלכ
אנן
ח' ח'
קאנצ'יס
מאכט
זיך אפי'
ווען
טנטנט
עדער
עריגערע
בָּאַנְעָל
זֶוֹאָס
זֶוֹאָט
שְׁפָעֵטָרְדִּיְיָאָר
פְּלִיןְוִיְּרָ

הונדרת טויזט מענטשן וווארט אין אמריקע אליעז צו באקומען א נויר. טיל פון זי בלבין דארט אויף אַרְבָּהָגָג אַמְּגָנָה אַזְּלָלָה אַפְּסִיסְצָאָרָוָה אַזְּנָחָן, זי מַעַן טַרְפָּט אַפְּסִיסְצָאָרָוָה, זי אַזְּנָחָן ווּבָאָדָר דער קְלִיְתָה קְלִינְגְּן זי נִשְׁתְּגָעֵן ווּבָאָדָר דער

הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ

**ב Ashtonigut "סטענט" זומן
ווערט צילאָט'**

וּבְנוּלָנוּן רַא שְׁלֹמֹם עֲרִיוֹאַרְנוּן וְעַלְעַנוּשָׂר בֵּן יָאָר

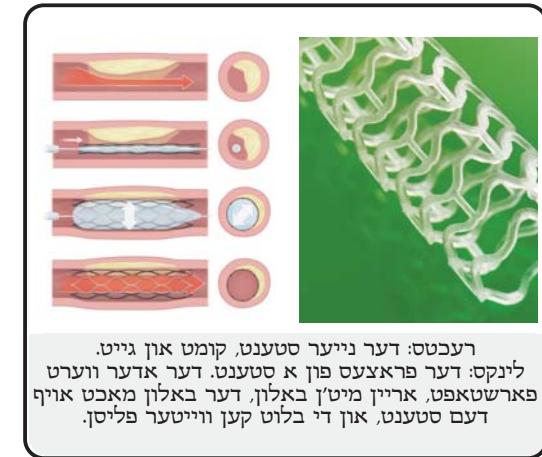
וְיִתּוּר פְּלִין וְנוּ פָרִיעַ
לְמַעַשָּׂה אֵין דָעַ סְטוּפָה
שְׁתִּיקָּל אַיִן וּוְאָסָק עַנְנָה
בָּאֲקָעַ פְּנוּם קָרְפָּטָה
סְטוּפָה וּוּלְלָעַ
אַיְבָּרוֹאָקָן אָוָן בָּאַקָּשׁ
קָעָן חַזְׁיָּה בְּעַדְעָנָה
קָאַמְּפְּלִיאָצִיעַס (מַאֲכָל
עַקְמָעַנְדִּירִיט).

גָּלֶגֶזֶו בְּדָרֶךָ

**טיקעטם פאר 'טעקטן' בשעת'ז
דריזוּן געשטיינן מיט 840% איבער
פאלאפענע פינפ יאר**

פארמיידין מלות. באקאנט לאלס "ס. ד. סי.", שatz איז 90 פרוצענט פון זיין מעטשן ביבי גרעינץ מיט דיביביטיס וויסיט גאנדרשט דרפען. אבער אבעטעל גוטל גוטל גוינט, ווילאג איז נישט ארכטער דרייטווען ליעיז איזן היבש גראנגער עס אפזונטעלן און אפֿן צויך דרייען דאס וועל דודך איבונגונן און א געונטעל דערעט נידרגן צוקען" איז קאבראיידריטיס און צוקער. נאך קאמפליקאציעס בעשר, א פשטווע בלוט-טעטט קען שנעל גאנט דראגאמען. אלז, בייס קומונדיגן באוזן בעיס דאקטרער, גאנטס אפֿען, מאט אטוש און אן זיס איריך איין.

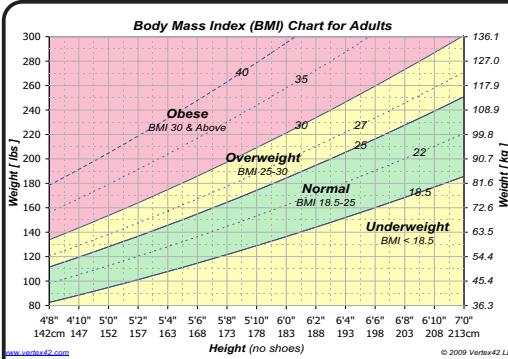
האמער שון לאנג געדערט אודר
צעב מיט דיעיבטייט טויג נישט. קומט
אש פאלטצעס ניעס אונז ווועג ניסיס.
אקליפטאנט פאודער אונז עגען
דראויסונגסקאמפאנט אונז אלארם אוד
אט. פְּרִידְיַעֲבִיטִיסִיס, אִידִישִׂים
בְּרִיּוֹתָנִים, בְּיִצְחָקְמָןִן קָפְעָן אֵין
שׁוֹלְחָן פָּנָן לִיזְיָן אָרֶיךְ פִּיר זַיִן
לְלוֹט אַיז שׁוֹן אַיבְּרָעָר דִּי גַּעַלְעָ-
אַשְׁטָפֵל פָּאָר דַּרוּטָן -
אַתְּנִינִינִי אַפְּצִיעַלְעַד צָקְעָרְדָּר.

AUTOMATIC EMERGENCY BRAKING SYSTEMS

מיט סענסארס און "ויגן" באפט עס אויף
ווען מאigkeit צו נאנט צו אן אנדרער קאר און
געט איבער די ליעזטס

די בи. עם. אי. טאול - מעתס וואג קעגן
היך און עלטער, געוווען אמאָל אַנגענוּמען?
אלס דער סטאנדרט. איזוּ עס אַקְורָאט?

**אלע אויטאמ זועלן פארמאנו או אoitאמאיישע
עמערדזשענגי בריעק פיסטעס" ביז זעם יאר**

פריזויליגע אפמאך פארמיידט כאטש 28 טויזנט צוזאמשטויסן אונ טויזנער פאנאליטעטען

באותו רגע עזב פאראמיידן אדר' פאראוניגונג'ן דעם קראן. דער סיטטעם ווואעטלען קודם עסם דרייווער אכיבע וואס ווארט אים אים אפ אים צו שענגן צו עטיז צו עטמאנט גוונטשיט פון שרטין זיין די הענטן אירין עס צו פאראמיידן. אובי דער דרייווער רעהג'ירט נישט גענוג שנעל צו פאראמיידן גוונטשיט קראן, ווועט דער סיטטאם איזטאמטשיז נווצץ דיביעקס צו פאראמיידן אדר' פאראמיידן די ערנטסקייט פולעם עזע.

צווישן די דריירעס ודעכגען זיך שפינן אן אקעמנדע וואומשטייס מיט אן גנדערע אויטה גענוג טרקלעך פאראמאגן ע"ז. א. ב".

אכאמטע לויין שטארק איריס דעם שריט, ואנגנדיג או דער צוואג האט געשנפארט דרי' יאר פון בירואיראטהשט פראצעדורן עס ארויפיזוועונג'ן אויף זי, אדר' 28,000 צווזאמטשטייס און 12,000 געשנפארט. ע"ז. א. ב". (א)יטמאטישע בעמדראט בעריכין) סיטטעם שפינן אן אקעמנדע וואומשטייס מיט אן גנדערע אויטה גענוג

די פעדראלאע טראנספארטאטץ
דעפארטמנטונגניש זיכערהייד
אדמיניסטראציע האט גומאל
פער אפרע אודרפשורטונגן פון 20 אק
פראדזינער צו שט
עמירודזשען ש
איינאמיטישע
ברעיקינגן (איין ר'ת, עי. אי. בי.) איז
דעם געוענעליכן סטאנדרט אין
זויירע קארס.

**"ריפארט קרטלעד" פאר אבערוואניגע סטודענטן,
איסער בישות, נישט געטוישט דעם מצב**

מייט צען יצור צוירק האט די נוי
יאורק סטי' פובליק שולע סייטטער
אנגלנבורובן טילין פאר אידר 1.1
מליאן טוטונטן "דריפאַפֿר
קאָטְלֶךְ" אָזְרַזְוִינְדְּ וְאָגְּ
האט מען אוֹזָר וְעַתְּהַלְּפָן לְמִינְעָן
די פֿעַשְׂקִיטַן עַפְּדִימְעַן אַין
מאָרְדִּיקָעָס גּוֹעַטְשׁוֹן סְקוּלְסִיטְטָעָם.
מייט אַבלְיוֹן אָזְרַזְוִינְדְּ וְעַטְּ מַעְן
אָבְּרַע אַבלְיוֹן אַטְּמְלָעָן קְוִידְרָעָס
אַלְסְפַּשְׁ בְּעַנְגַּט נִישְׁתְּ קְרִין וְאָגְּ
פָּאוֹלוֹסְטַן.

דעֵר אַבְּרוֹדִיךְ וְעוֹגָטְרָאָפְּ דִי
ליַקְעָן זְוִיְּטָ פּוֹעָם וְאוֹגָשָׁל אַין דִי
כְּלִילְיְהִינְגְּ דְּבָאָטָעָן אֲבָנָרְ דִי
וַיְוַיְּטָפְּוֹן פָּן סְטוֹדְרָנְגָן "בָּאָדִי מַעְסָדָה"
אַינְדָּעָקְסָ" (בָּאָקָאנְטָ מִיטְ דִי רְדָה): בִּי:
עַם. יְיָ אַפְּרָטָמָן. אָזְאָךְ שְׁוּלָעָס
אַינְבָּרָעָן לְאַנדְ טְיַלְּבָן, בְּכָבְעָרְ דִי
צְוִילְטָאָסְן דְּעַנְגָּן נִשְׁתְּ אָזְוִי
....." (סְכִינְתְּ קְרַעְתְּ אָזְ אַזְּיִיטְ וְוּן
דעֵר פְּרָאָגְעָ צִיכְן אָבְּרַע וְיִיְקָאנְטָ דִי
עַם. אַיְיָ). טָהָרָל אָזְיִיבְּלָל צְוִי
בְּעַסְפָּן אָזְמָנְגָּן, וְוּרְטָעְנְכָּטָר
צְוִינְגְּן טָאָר, אָבְּנָעָדָס אָזְ שִׁין אָ
(באָזְרַזְוִינְדְּ רְשָׁה)

זידע לעטן: "זהגדת לבנד זלטן בנד" איזה הייאר זוי א מלך ניין סדר אדאנק "המפעיק קער"

זקנִי בֵּית יִשְׂרָאֵל דַּעֲרַלְבָּן לְעַכְתִּיגָּע "מִן חִירּוֹתִינוּ", פֶּסֶח וּאַגְּנָצִין יָאָר, אַדְאָנָק "הַמְּסֻפִּיק קַעַיר" - הַעֲכַטְקָל אַסְיָעָה סְעַרוּוֹיס מִיטֵּה הָאָרֶץ
אוֹן גַּעֲפִיל בָּאוֹזִיזָט נַאֲכָנָאנָד, בָּעַסְעַר הָאָט נִישְׁתְּ קִיְּין שִׁיעָר - קָאָרְדִּינְגִּינְטָעָרט, גַּעַהְלָפָן, מַעַנְעַדוֹדְשָׁעָרט אָוֹן פַּעַרְאָל גַּרְיִיט אַוִּיפָּ
פַּרְעַכְתִּיגָּן פֶּסֶח תְּשָׁעַ"ז מִיט "פִּיוֹ-סְטָאָר" דַּעֲטַאלְרַטְעָה סְעַרוֹוֹס - הַכְּנוֹת צָום הַעֲפַטִּיגָּעָה קָאנְטוֹרִי סְעַזְוָן אַיְן פּוֹלְסְטָן שָׂוֹאָנוֹג

נישט קיון לילוק אויפֿן בעצערנש
 שטאָק אַין די בּוּרוּקְלִינְג
 "פֿרָאָדוֹזְעַקְטָס" אַערְתָּר אַין "דְּשִׁינְס"
 וועענְטָן אַהֲטָלְעָס סָאלְלוּזְן יֵי
 אלְלְטְּשָׂעְרָן קָאנְגָּזֶן, קָיְיִן דִּפְּעַעְעַן צָוּיָּה
 הַדְּשָׂאָם אַדְּרָעָר פְּרָר אַין צְוָאנְצָעָג שְׁעָה
 וְאַין וְעַן אַימְּרָא אַרְרָא דְּחַטְּפָתְּה האָם
 קָעִיר הַיְּלָךְ, שְׁטִיטָה המְסֻפְּקָה קָעִיר
 גְּרוּיִיס אַיךְ צַו סְעָרוּזְיָה מִיטְּ דָס
 בְּעַטְּשָׁע אַין שְׁנַטְּשָׁע מִיטְּ נְחַת אַין
 גַּעַשְׁמָאָק שאַין בְּדָוְהָה לוֹ.

אנן אאנטני אוונט נאך די שאולין גוט זיגען, איד
קילווערט נאך די שאולין אונט אויף מדורו,
אבערר "המאפק קערין" וויט שיין צו
פאר איד די בעטסענעעה הילפּן איד
ווען איד וועט עסן די גבעאַקענע נאך
שבועתיה הייינשׂ ראנגעלעך חחת העז
אונן אוינטני אונדר קריית זויל.
די שטייען האטלן זונען דראט,
אונן ווען איד וועט איזין אוקומן וועט
אייד שין טראפען שלוחן עריך ומוכן
אויפּין ערשותקלאליסון פֿאָרונען, נו.
אדיאָן, וואס דען, אווב נישט "וועסה"
נסטער זעווולטהטן".

המפסיק".
אויריך שפוך און שבוחות וועלן פיל' ראייש משפחות און זיך יעדער אלע' בעינס ובני' בענין זיך דודקיוקין מיט' וואס המפסיק האט שיין אנגגעגריט פאר שבת הדרוזש. ואער מיר עונען דא פאר איז'ן צוועלען דודחיש און אייד, פיר און צווערגזיג שעה און מעט לעט'. קיילעינגן 365 טאג איאר.
מייט די וואקסנדע פראלאנגען אויריך האט קער פון בעטסען קווואלייטעט, שטייגאלט מיט' פון קווואלייטעט און קאליבער פון "ההספוק קער" סערוועס אויריך פרעצענדנטלאוד שטאפאלען. מען דרכאך אאלל א רגעטסע האט', א געטהייל פיל' לייעץ, געגעניט אונדער און פארשעטנידליך הארט', און אונדורי זעההילך אויריך אקרודער לעגענערעד טערומן, אין טעלעפען דורך און אלעס איז'ן לעטלעריגט.

אנ' די המפסיק קער פראלאנגען גענדייג זום דורך האט מען שיין האקע געגענידיג אפֿפָצֵן דאס ביסל בעגשפרענקלען זיך לשני' וואס אט נאך עספֿיַע זיך אריין צוועשנש איזראעל זיך ל' היימישע גונגנער גערעדער נויז אראק לכ' פרשׂת זיך גערעדער נויז דישטבּר זושדש, אונדער אינזאנלאבל דישטבּר זיך אמאטמן"ן דיזש-20" אין גראדי קנענען נשט אפֿשטעלן.
עס איז זוי ווארדערמעד און בכינער די גאנצע' וועלט. די זון גענינט אונדערש און עס עסט זיך פארשעטנידליך הארט', און אונדורי זעההילך אויריך אקרודער לעגענערעד גענדייג זום געטוט זיך אן די בעטסע גנט בס'".

המפסק קדר אוין אפלארט מט אומצאי לאיגע פרייטווען גראונדסונג פדרמסן אוין מנעדזש קער' פלענער, כדי צו קענען שטיין צו הילך פאר אידע קליענטן מיט דעם פאודאויידר וואס עזרוירט דאס בעטש זיעדר גברובין. וואס מינט "האמן קער'" נסוח המפסיק? אוין איבערארשנדע פאודיטווע "סורפרידי" פאר יעדע משחזהה האס ענטט דר ליטויליגטווע דעם גראונען אוין זעלבן נומען אומעטום, המפסק 1-855-426-2774, אדער אוין ■■■■■ נומער נייר אירק.

אונוטטייט, און איבערוואויפט די
שפחות וואס האבן די זכַר זיך זידן
אונטונגנאל אפֿזָעֲגָעָן מיטן זידן
בדער באבען נזען גוטע האום קידר
זיך מעיקען נזען גוטע האום קידר
אונטונגנאל אפֿזָעֲגָעָן מיטן זידן
אונטונגנאל אפֿזָעֲגָעָן מיטן זידן

יעסטן בכדור און רעסעפעטן.
דו די שטאב מטליגלער פון
הומס-פֿיקְיַונָּן זונען אינגענער ליט
ויסט באונדערע פֿאנְקִיעָס און
פֿטְילִינְגָּעָן, ווי "האָם קְעֵרִי"
גְּנוּהַלְּפָן, עיַיטְשׁ. עיַיטְשׁ.
טְרָאָפְּסָטְן, נְוָרָעָסְטְּן,
קְעֵידְרָאָדְרָוְוִילְגְּן
סְעָרוֹוִידְסְטְּן.
אָן פֿאַצְעַנְטַן סְעָרוֹוִידְסְטְּן
אַז, אוֹ דִי לְעֵצְמָן אַפְּלִילְגָּן אַז
אַפְּלִילְגָּן וְיַשְׁפָעָס אַדְרָוִישׁ וְיַ
קְאָסְטוּמָעָר סְעָרוֹוִיסְטִיךְ, וְזֹוֹ דִי שְׂטָאָב

תטגלידייך ונען באופטראט מיט
אינ'יניגע איזפאנע, זעהן או די
געגענעליטרעד פון "המפיק-קערר"
קערר סעוויסס, און די
אממלייע אוזום, און די קעד סטעה,
אקוומען די בעסטע שערויס וואס
ענגלך.

עֲזֹבָה, אֶבְעַד גַּעֲלָה לִגְוִין, דֵי האום קער טרוווס איז
ונוֹנוֹאַלְדִּיג, דֵי שָׁטָב מַטְלָהַלְדָּעַר
גַּעֲוָאַלְדִּיג, דֵי פַּאֲקִיטָה הַלְּחִיף
שְׁטוֹבָן אָזְנָדוֹרִיסִין אַזִּי
עֲזֹבָה, אֶבְעַד וְאָסְסָקָמְבִּירְטָר
פַּוְנְדָּמְאַנְטָאַלְעָר צֻוְגָּאנְגָּפָן
עֲזֹבָהוּרִין אלְעָסְמָטָהָרִיךְ.
עֲזֹבָה, אֶבְעַד לִיְתָט זְקָאַיִינְ
עֲזֹבָה, אֶבְעַד שִׁין פָּוָן אַוְנְיָרְפָּעָר צָו
עֲזֹבָה, אֶבְעַד גַּוְנְטָלְכָּר זְיָעָרְבִּירְטָר
עֲזֹבָה, אֶבְעַד דָּוָרָךְ דָּעַם הַלְּפָנִים
עֲזֹבָה, אֶבְעַד מַשְׁפָּחוֹת פָּאַסְן דֵי
עֲזֹבָה, אֶבְעַד כְּכִלְבִּיעָג בָּשְׁלָוִון צָו יְעַדְעַצְטָמָע
עֲזֹבָה, אֶבְעַד גַּגְגָּאנְגָּוָה וְאָסְסָקָמְבִּירְטָר
עֲזֹבָה, אֶבְעַד כָּפָט אַזְנְטָע
עֲזֹבָה, אֶבְעַד עַדְעַתְּגָנְגָּאַל עַל וְאָסְסָקָמְבִּירְטָר
עֲזֹבָה, אֶבְעַד גַּעֲלָה לִגְוִין.

דען פונדמאמענט פון אט דעם
טריטורי צו "ההספֿיק קָיְר" ליגט און
אונגענט אונטערעניך עט, ווען ערדיין די
שטעט טעלעפאָן רופּן אדרע
נדערוואָליכען וונדרונגִן, זאָ באַקְוּעַן
וְנִתְיָעֵן דָּלֶךְ.

(פָּרֹזְעַצְוָנָג פָּן צִיִּט 2) צַוְעַשְׁתָּעַלְתָּ, וְעוֹרָן אֲוִירֶבֶר גַּעַגְּרִיפִּיט
צַאַל צְפּוֹרִידְעַנְעַן קָאַסְטוּמְעָרָס בְּיִם
אוֹרְגְּנוֹמְנוֹנִיְּלָה, אוֹן אַבְּדָבָנִיְּנָה גַּבְּ אַנְיָ

פארלאנג שטייגט אויף מער געהילפּן בי "המספיק-עיר"

גוטע פֿאוֹצִיעַס צום באקומווען אין אלע דֵּיְמִישׁע געננטער
מעגלכּיקיטין צו העלפן עלטערע מענער און אויך קינדרער

אנידערפרִי צו שחירות, אָאַוּ. מען
קען גוניגן און פֿלְעַקִּיבָּלֶן
אויסטשעטלָן דִּי שָׁוֹעַת צו שְׁטִימָן מִיט
סְדִּירָה, טְשִׁיטְשָׁעָן צו שְׁלָעָן אַ
טְּלִילְעָם טָאגָן אַרְטְּמִיזְבִּישָׁוֹבָה.
או אַזְּדָרָעָם אַרְטְּמִיזְבִּישָׁוֹבָה.

מייט די הערדליך בְּלִיאָנוֹגָן פָּן
"המספיק-עיר" אין לאַלְעַ היְמִישׁע
געננטער, ואָקסט נאָכָאנָנד אֲגָאַר
שְׁטָארָקָע פֿאַרְלָאָנג צְזָהָבְּ הַיְמִשָׁׁע
מענערן אַונְן פְּרוּעַן אלָס "הַאֲוֹם קְיֻרִי"
געדרלוֹן.

ז"ה יער אוצרם בערך, אין מען ואקומות
עהדרו באנצטט דערפאו.
אוזי איזר דענען בהרא האן אפענע
פאזיציעס פאר נשים דנדקיות וו
ארבעטען מיט קינדער וועלכע נויטיגן
זיך אין פערזענלייכע געהילבן אויף
מעדרער שעיטה ודרכן טאג.
אויף דעם אלעט איזו מגעליך צו
ארבעטען פול-טיטים אידער אידער-טיטים,
א זונזיאו מאג אערץ איזר ואטמאיגן

המספק-קעור פרקלאל אמרט פראפעמיינאלע געהילפּן פָּאֶר "אלע" מלחה מאבערלעבער

ראקלענד אונס סאללווען קאנוניסט. גיינענדיג צום דורך קומט די גוטע ניעס פון "המשפיק עיר" אפיס או מען קען יעט צשטעלן די הענטטער "דושאש אקמיאוינט" טננער או גערעתער קאונו אלענעד" ש"ס שפיין פון הילטה אבנולעכער, אפליו אויב זיי באקומען נישט "מעדייקער" בעפעיפטן. דער סערוויס אוין מעגלאץ צו באקומען אין ברוקלן, אראנדזש,

**בדיע נאוזעט, המופיע בעיר איזן סענאנטאר ר' שמהה
פעילודר קלארון אוים "עלטערן אלם געהילפֿן" געוזעץ**

האט אראגאנשטלט די טוישונגן אין אונדער זוינער ליטען מען דינען אלס געדאלטן פאר קיינדרעד ערויידער איזוויז ... ווי אונגען מייסאשטטען דנישס מיט דיערט ... קיניסל דיא דיא זעלעט טבּות ... אונדער זוינער לימנענס האבן

אַיִלְנָגֶן עֲנָנוּת שׁוֹרָעֵת בְּגַעֲנִינְגֶן
אַיִלְנָגֶן עֲנָנוּת שׁוֹרָעֵת פְּנִים קְנָדֵן אָנוֹן אָנוֹן.
דָּעַר דָּעַוּת דָּאַס דָּאַס רְשֻׁת
בְּאַמְּקָעֵט דָּי פְּאַבְּלָמָן בְּיִם עֲרַבְּסָת
שְׁבָתוֹרִין דָּעַם גְּעַזְּעַן עַס צָו

וועלכ' וואינען בי זיין שטוב.
אללא, מול טוב! עס איז אין
קראטפ'!
וואיבערגעבן פאר די לײינער דאס
קְרָאַפֶּטְעָמְלִיכְיָה
בְּאַלְדֵּד אֲדוֹרְגָּנְשָׁמוּעָסְטָן מִתְּמֻהָּה

ונעשתאלט, הייעץ און נישט צו
וועיזו אין פארשאנט... זי טענאי
קאנען דינער אלס פערזעיגליך
עהלעטן גראנט עירק-קער
פרא ליטערע.
ההמספיק קער גרייט שון צו א
באושטעלונג באונדער פאָר
אַראַבְּאָטָן און באָנדער אוֹיַּ
צ'וֹזְבָּאָקָעָם, צוֹוְשָׁטָן
עטרוֹסָן על טורת הקודש...

מילא זאת א מענטש לעבן אלינייס
אנגר ארפא זיינר שנעל. זיי דארפין
זעלשלאפט מיט זיך", טענה ייט זיי.
אכאתן וועלן קענען שמועסן,

מעשיות און אפילו שפילן געימס."
גייטיג ארבעט איר גראפע אויף
וינטלבע גיעטל זיך היינז ווילג' מאכט

עכבר וועלן אין קענען שפֿעל מיט
ער פראייקט איז נאך גאר יונגע און
נאכניישט קיין נביאות אויף די

ונגען. אבער הוייפטעליך ווועט עס
טאפעערן שאלות, אויסדרוקון געפילון,
און פארלירון גיעיסס אונ דערקענען
אויססעדעם ווועט עס קענען
אונן קינדער אונן טעלעטעןגרון די
אויב בעסס גייט ארויסס פון

וועל מען אוון איין טאג נאך
 אין תלמוד תורה בני סינאנפרא
 ניע ראבאטע לעונגע בי אלטער
 ממשוער מיט ברטנורא, ווער
 רענט דעם ראבאטיישן שמור בימ
 יי', ער אויז נאנכניישט פראגראמערט
 ש.

ניעיס און אינפארמאציע איבער די מיטעלע און עלטערע יארן
צונגשטלט דורך "המספיק-קעירות"

ונגעץ יאיר, און איבער אַהֲלעָן יַאֲרִינְגֶּן
פאר יעדע שטאק שטיקן וואס מען איז
גענגגען עין זונטאג.
כ.ב. א' 15 שטודיע האט בעמערקט אַז
אייפֿהַנְּסָן וואג צוֹוִיְמָן מאַל אַזְּקָשְׁטָקָט
דאַס טוֹאַכְּטָן אַזְּנָעָם זַרְוָן, אַן צַעַן
יעַרְגֵּן לְאַנְדָּגָנָע שְׂטוֹדְעִיְמָן שְׂרִיבְּטָאַז פִּסְ-
אַבְּגָנְגָעָן וְלוֹפִין אַדְעָר גַּיְן נוֹסֵחַ בְּרִיסְקָן,
הַלְּפָטָה דָּאַס זַעַלְבָּע — בַּשְּׁאַצְּנָן דִּי כְּחָ
הַמְּהֻשָּׁבָה אַן הַלְּטָן בִּים דַעַתְיַי דִּי מַחְ
פּוֹנְקְצִיעָס וְוּלְבָעָ רַגְּלָיוֹן דִּי פִּיזְיָע
בָּאוּנְגָנְגָעָן.

ראבאותן אלס געהילפנ?

"אין-נדערפּרַי עַטְיָאִיךְ דָעַ יְהֹמֶסְפַּק
 עֲזֵירַי" וְאַתְּמַטְּאַת הַעֲלֵיךְ בְּאַרְסָן בְּיִם
 אַחֲרֵי מִקְוָעַן פָּוּ שָׁוֹל, אַבְרָהָם עַמְּשָׂעַן
 אַלְמִילְתִּינְטוּפְּלִי זַעַקְל, אַנוֹ אַגְּרִיטָן אַ
 קָאוּעַ, פָּעָגָן וְאַזְּרִיאַ אַרְזָה
 יְלִישָׁע שָׁאל קָאוּעַ, שְׁפִירַטְזִיךְ, אַגְּרִיטָן אַן
 אַכְּרִין סְעָרוּוֹנִי דָעַ נְפֹטוּעָרָן בִּיגָל
 אַרְלִינְדִּין דָעַ פְּרִימָרָן נְיִיעָסְ...
 אַן, אַלְמַדְתָּן, צְבָרְבָּאָמְגָוָשָׂעָרָן, וְהַלְבָדָן

אָז, וְאַתָּה תִּמְלֹךְ עַל־עֲדָה־עֲדָה
אֶתְכָּעַד נָאךְ אָז דִּי יַיְדֵיכְלָו בָּעֵד שׁוֹן
עֲבָרִין. אָוֹבִי דִּי "סִינְגָּפָאָרְ רָאָבָאָטְן" וּוּלְעַל
זִיךְרַי שָׁין אַנְטוּקָלָעַל, וּוּסְטַמְּעַן אַיְיָה זָעַן פָּוּן
זַיְיָי אֶסְאָךְ אַדְשָׁתְּ בָתְּ זָוִי דָעַן לְלָטָעַר, אָז
בְּשָׁמֶן אַפְּלִוּ אַזְּדִינְגָּעָרָעַ.

זאת מער אוריינטציון די ביינער אונ מאכן מאיביגונען. דאס טוישן צו א געוטנט ליעבענטשיטיגער נאכין פאנסיגירן, איז פופולערליך געען מעוואן בעי מענטז וועלען פלונג הארכיטיטווערט. הי הא אין דורךיטיג זוגגעיליג 93 מינוט איביגונען יעד אונ גענטישן דאס יצ'ץ-צ'ץ. ידע טוא מיט אבער א השם. פראדוקטיווע לעבן, נישט בי עידן, איז תאג נאכין גיון צום דורך איזיסגעקמען א שטודיע פון איסטראלאיליעס סיידיינו ווינזערטליטעט. די שטודיע האט נאכטפאלט 25,000 עלטערע איסטראלאילע אונ שטודירט זיין בענטשיטיגער אַרְגִּינְזָעֶלְכָּטֵן פִּישְׁיָה אַקְּטִוּזְטָמָרְוּן וּלְאַרְגְּזָנְיָהִים.

או שולע יונגן בליבן כו

בני מלכים:

**פונ לאנדאו ביז קאלאמבייע, "ארקעדיעז רוזודערהיים"
פייערט "זמנ חורוטינו" אונאנץ יאר**

צוגנוואווענין צום טוש.
די ערשות 24 שעה ונען געווין
שרעקדיגרא.

טבראך געפאלן, די פיער איז אויריך
ב'ינאcats איז זיין בלוט-דרוק
איזן די רושיעס נומען און די
דאקטוירס האבן געהרבין די הענט
אויאריך אויריך מיט יאש רחל. די וויסס
נישיס אויבער ער ווועס אודרכמאכן די
אויאריך

נאער ווער האט זי געפֿרגנט? די
חשובי' עטלערן און המספיק
געשׂוּסְטוּרָה האבן גענוּמען די
תַּלְמִידְיָלִיכְעָן אֵין די העט אָן
אָאוֹדָאָגְנָעָנֶץ מיט פְּלִילָה זָם
כל בשר פְּאַזְןָאָבָּלְטָן
קְנִינְדְּ בְּרוּדְעָרְלָעְן וּוּלְבָעְרָעְן גַּפְּנוּסְזָק
איַן גַּפְּאָר. בַּיִּם תְּהִלִּים אָגָּן אָין
בְּרוּדְעָהִים האט צְגֻעָרְטָעָן אַל
כְּבִיל פְּלִילָה אֲרִיבָּס עַלְיָעָרְדָּשָׁאָבָּאָט
מִתְּגִּילְדָּר (טָאָטָע), מַאֲמָעִי, דַּעֲמִיךְ, באָבָּעָן,
בְּרוּדְעָרָן צְעַטְרָעָן טַעַנְשָׁהָר – טַעַנְשָׁהָר
שְׁלָמָה לְעַבְּרָוִוִּישָׁן) האָרָךְ החַשּׁוּב
מוֹרָה שָׁמוֹאָל מִיכָּאָל (הַמּוֹכוֹנָה "כוֹלִי"

בבלשון חיבת גאטעסמאן היינץ מיט ר' שמואל מיכאל אלס בעל פארועצונג אויף זיטט (15)

האט מען עס ארגאניזיטט אויפֿין ענצענטן אונַן, אָרְגַּאֲנִזְמֵן דְּבָרִים מִעְשֶׁת אֲרִיְּזָה אֲזֶן דִּישְׁבַּעַן דָּאַס מַעֲסֶת עַמְּגָלָן לֹוט וַיַּן כְּלֹת, אָנוּ מַיטִּיעַנְדָּר אַשְׁגָּה אַתְּ וְעַזְּן דִּישְׁטָבָּא עַוּוֹרָת אַתְּ דִּי אַפְּנַאְצִיעַ. בְּחַסְדֵּי אָנוּ מַיטִּיעַנְדָּר אַתְּ שַׁהְלָנוּת אַתְּ עַר אַקְּרָבָּן אֶל כְּרוּוֹגָּה דְּרַר אַרְמִיטָּעָר וְאַרְמִיטָּעָר מִומְחָה. דָּרְיוֹ נְעָמֵן אַלְמָבִיעַ שְׁפִיטָּאֵלִיְּן אֲנַזְּעָהָן, עַלְלָלְעָד בָּרוֹךְ דָּר לְאַגְּנָעָן פְּעָרָאָצִיעַ, מִתְּנַדְּרָעָן.

A vertical photograph showing a wall decorated with colorful balloons (orange, red, green, white, purple) and streamers.

אברהי נ"ז ביה די דערהויבגעע סעודת הودאה אינדעראהיים

האלבע וועלט צו העלפֿן א טיער קינד
אונקל וואס איז אַרומגעפאָרֶן א

אבראי נ"י ביי די דערהויבגען סעודת הודהה אינדעראהיים

**פונז לאנדאו ביז קאלאמבייע, "ארקעדייען ברוזדערהיים"
פייערט "זמנן היינטיגן" אונאנץ יאר**

האמן וכבר געמאכט אים צו
עדערליךטען אונז אונז ארגוניגגען די
סיטורו ווילט רפייען מעגליך אונז.
שי' טchap איבערדאשט מיר
איכינג מיט זוינר ווילן האן האונז צו
אַקְאָמָּדוֹרִין יְעַדְּסָטָאַנְיָעָס פָּרָה דֵּי
הַלְּיָעִינְגָּשָׂמוֹתָן, דַּעֲרַצְיָילָטָן מוֹהָה
שלמה יעקב לעבדואוישט היין,
גּוֹרְגּוֹעַהְיִם מענדוזער, מיט

ואז נאך די אפעראציע אין קומען דער ערוואוועטער טאג. ריזי ריזי בא"ה זוקה אינטערקומען די שמחה וואס האט עפראוואוועט מיט ספּעדַת הָרֹהֶה אֵין אַמְשָׁלָעָרָבָּרָא. עַבְּרוּדָעַלְעָךְ אֵין אַמְשָׁלָעָרָא. נְגֻשָּׁוֹאָכְּתָּא אֵין בָּלָסָא, האט בָּרִירָא עֲקָנָטָן וַיְפָהָרָן זֶה שְׂמִיכָלָעָן סְמִיכָלָעָן אַבְּרָעָלָטָס פָּן לְבַשָּׁאָפָּט מִיטָּס יְזִין לְבָעַם הַיִם האט אַיִם נְגֻשָּׁה.

ווערעד פון די שמחה פון די
מיכאל ני, ס'האט אוטיגעזען
אל טאטען זיך שמחה מיט אין
זאגן איסטיגעטען קידר !
די קומפונידיגן רואן אידי אברוי
בלבן אין שטוב זיך ערהורלן פון די
אַנטְשָׁאָכָּעָזָּעָן די שאָבָא אַפְּנִין פון די
מיכאל און מיט הילך פון די
טְּבִּיעָן רְוָתָן דֵּזְהָאֶלְלָן

א וואילקאן פון שמחה האט
קספלדאלדריט אינעם בעריהוועדים ווען
האט דערערערער דט גוט בערשה.
די השובע האן זיך גאנגעמען מיט
שי האן זיך גאנגעמען גירטען
וויף א רוייסטאָליגע מסיבת קבלת
נימין אן פנדוטה הודהה ברב עם צו
יריבין אן דאקמאָן גוּדִין בְּרוֹא
דיינס ניקס נפלאות, אן צו
שווועגע דעם לילכין בעורער אין
וואויליגונג.

א קאָפַ" דערצ'ילט דער היי
ונגענדשער, ר' של'ה.
ע' טכניינש דעטלן און
יע' ייכיזיטיג דינענדיג אלס קוואָל פון
ווק פאר אַבְּרִיךְ אַזְּנַעַמְּשַׁפְּחָה -
אלאליגעיש אַזְּנַעַמְּסִיק. אַזְּנַעַמְּסִיק
שׂווערט גַּנְגַּן נאָגֵן די אַפְּרֶנְדִּיעַ אַזְּנַעַמְּסִיק
אוֹגָאנְלַעֲבָד שְׁפָעַנְדָּגַן יוֹזָק
טַשׁ דָּאַזְּנַעַמְּסִיק? וּוְאַסְּטַזְּנַעַמְּסִיק
וּוְזַיְן מִיט
וְזַיְן האַת מַעַן פָּאַרְאַבְּעַט מִיט
הַלְּילָה אַזְּנַעַמְּסִיק אַזְּנַעַמְּסִיק, וּוּמַ
עַטְּרִיעַן
אַבְּאָבָּא נִשְׁתְּאַזְּנַעַמְּסִיק, רַיְן זַרְעַי
זַיְן מִינְטַזְּנַעַמְּסִיק, בֵּין אַזְּנַעַמְּסִיק פָּן זַיְן בעט
פָּאַר
שְׁאַזְּנַעַמְּסִיק גַּעֲמַעַן דִּי גַּעֲמַעַן
בְּשַׂרְבָּה אַזְּנַעַמְּסִיק.
דָּרְבָּן אַזְּנַעַמְּסִיק אַזְּנַעַמְּסִיק.

(פ' אופרעדעונג פון זיטט 14) תפיליה האבן די תפילה געריסין הילמלען, וועדר עס האט דאס נישט ביגיעוואוינן האט פאפראטס אט דוגמא פון "מעמקם" - א תפילה פון טיפן אראָר!

ר' מיכאל איז מאוטער פון א המסתך שטאַב מיטיגלאיד מיט זיין גאנטערטיישאָפֿט זאָ אַבְּיַזְעִי. עס עזע זיך אַז טאג טענְגַּלְגַּל, אַבעַר בְּפֶרֶט עַצְצָמָן עַס אַז גַּעֲוֹןְן מַעַר אַז עַרְנְטַע צַיצִּים. ר' שמואל מיכאל איז גַּעֲוֹןְן בְּרוּדָעָרְהַיִם אַפְּרַטְלָן פִּינְצָן פְּאַרְטָאָס אַינְיָם אַגְּפָן די אַעֲבָרְצִיעַגְלִינְן אַפְּצֵטְרָאָגָן אַבְּיַזְעִי אַין שְׁפָטָל אַרְיִין אַוְן אַימְשַׁעַנְקָעַן דאס אַמעְסְטָע חִיקָּעָךְ אַז דָּא פָּאָר דָּרְרָן...

**דאקטוארים זוארענע איבער פרישע קרייזים:
ווײיטאגן איז די ביינער אונז מוסקלען ווערט אלץ
מער פארשפראיט כי יונגע אונז אלט**

רויטן לעמפל בי דקטוּרים פרפאָפֿעָסָאן, וועלכע רופֵן פָּאַר מעַגְלַע, כה אַמְּה אַפְּצִיכְזְקִיםְעַן מִיטַּבְעַר אַוְן שְׁנַעֲלֶרֶת טָאַן דָּאַט פָּאַר דִּי אַבְּלַעַםְעַן.
אַרְטִירְיוֹטָס, צְבָעַשׂ, אַיזְ דִּי מְעַרְסַת פָּאַרְטְּרִוְוִיטָעַ דִּיסְטְּבִּילְיַיטַּי אַין לאַנדַּ, מִיטַּ 51.8 מִילְיאָן אַין עַלְתָּר פָּוֹן 65 אַין אַרְךָ - הַלְּטַפְּתָן פָּוֹן לָלָעַ אַמְּנוּרְגָּאָעָן - לִידְעַן דְּרַעַפְּטָן, אַין דָּאַס בָּטוּרְעַפְּטָן בְּלִיְוָן דְּרוּטְלָן אַרְטִירְיוֹטָס פְּאַינְגְּעַן.

דָּעַר בָּאַרְבִּיטָא אַתְּ נְגַעַגְדִּין אַ יְהִינְעַר אָוֹן מַסְקָלָעַן וַיּוֹתָאָגֵן \$21.2 בְּלִיאָן יְעַרְלַע אַזְהָאַגְּוָלְמָהָן אָזְן פְּאַרְלוּרְנָעַעַן
וְאַרְבְּוֹטְסְ-צְיָיטַן אָזְן דִּי דְּרַאְדוֹתְעַטְוּתְעַטְעַט. סְכָם אָזְן דִּי עַלְבָעַ סְכָם וְיִי קָאַסְטַן פְּעַזְן אַמְּרִירְקָאָנָעַן וּוָסַּעַן עַבְּנַן מִיטַּן אַחֲרַנְיָה דְּרַאְגָּזְסָן הוּגְנָעַן דָּעַר הַאֲזָרְבָּאָלְמָעַן. לִוְיָד אַדְּרָעַעַן אַרְכְּטַן יְעַרְגְּרִיכְטַן סַעַן נָאָר דְּרַאְמְדָעַ אַתְּ שְׁעַרְעַטְמָעַן.

נואר א פריליכן געבורטסטאג אין ארכעדיען

**צ' באשטען די הערליךע זאלן פון
המffffיך טערעם" אין קריית יואל
רופט 845-774-0345 אין מאנפי 845-425-4949
עקס. 1**

עפנט איעיר הארץ - עפנט איעיר שטוב

המספיק זוכת ווארימע משפחות אין אלע היימישע געגנטער
אריניצונעמען א קינד מיט ספעציעלע געברויכן.

אייביגע זכותים, געוואָלדיגע חינוך אין שטוב און גוט באַצָּאלט.
וְכָל הַקּוֹדֶם זֶה.

רופא ווי פריער
3500-381-800 עקס. 7

די פראגראם באשטייט פון שיעורי תורה, עקסערסיזן,
און א נארהאפטיגע רייכע לאנטש, און נאך
אינטערסאנטע אקטיוויטטען געאייגנט פאר מענעה.

יעדער מאנספערזאן וואס פארמאט
MLTC אינושורענס קען זיך באט'יליגן,
ニישט קיין חילוק ד' יארגאנגע.

ביטע רופט 845-774-0347 צו העון מער
דעטאילן וועגן די נײַע מענער פראגראם.

**שנות חיים עפנעט א מענער פראגראם,
אין צוגאָב צו ד' גאר באקאנטע
עקזעסטירנדע פרויין פראגראם.**

פֿאָר דִי עקזעסטירנדע פרויין פראגראם, רופט 845-774-0348

יוניוורסיטט" צו באראיגן די
וועלכע ציטערן פון זיך איבערטרונקען
מייט וואסער: מען מוז נישט
אראפאצ'וינגען 8 גלווער וואסער א
טאג חוק ולא יעבור ווי אסאך מיינען.
די באקאנטנע "8" גלעזער א טאג"

אֶבְעָר זֹאָג, אַיְבָּרוֹזָאָג אָזָן אִיבָּוּנְגָעָן

ודורךנית גשניןן פון 68 קאלערדים דרי דיעטן. צליינן דרי גלוועלען וואסעדר – 205 וויניגער קאלערדים. באזאנדרה האבן זי גענטצעט וויניגער צוקאן אונז אולץ.

ד' גיניגנטען וווען צו פארמאנידין זיך
איבערעדען? אלץ געווען און בליבט
ווײיטער א' געלצעלען הוואסער.
א שטודיע האט איברבעקוקט
איינטראמאצעען צו איבער 18,000,
עדראוקאנטערן וועלכלע האלטן מיט
אנציאלאלע איבריעוכט איבער דאס
געזונטההייט ביימן עולם, אונן די
פאראשער האבן געפונען איז וועלכלע
ווערטערן ערער וועאצען ענין ווייניגען,
און בפרט עסן זי זוי ווייניגער
אונטונגונען געזוקערעט עסן. איזין
געלכלע וואסער מיר אַסאָג, אַסאָג אַסאָג

די צויז' לאנגייליגע לליאידערעט, גודיס בריטאניע און די פראינציגעטו שטאטן פון אמריקע, פלאגן זיך בייערט עטס דרשוועט סטאציזט מיט ואס קומט דערטלייט איטיינגעגענטן דיביבטס, האז' קראאנקהייט, קענענער אונן נאך. ואס מען טוין? די לעילעלאַס וואס מר עען אויף אלע דער פֿערטצעַס, פֿסַּע, פֿילַּע זיך העלעט מענטשן מאבן דער עונטנטער החולתון וואס צסן דורך דרכיצילן וויפל קאָרבעהידראָט און זוקער ליגן אין יעדן מאכל. מען ווועט אבער נישט ענטענונג זאלן דייד גענונג ווונסינג מאכַן

דו' "רוילע אסאינויטי אאר פאבליק געונטהייט" (או ריגיעג בריטישע נאן-פראפט) אויז אירטונגקומן מיט א שפאנגענד פאראונד אואוואר זו פאברעטען דר' "ליבלאט" זו דערנעגן ערחלטונג. געלמליך, אונשטלט בלוי שיריכין צפערן וויפלעס אונטההאלט פון יעד סארט גדרוגן אעדער פאורךרט, ואל עס האבן "בלידער" וועלכע זאלץ ציגין היי מען וועט דאפרון עקסערדייזן נאכדרעם אפזופאלן דרי אומגונטונגונט, מיט קילאעד נומער ומיט גיניטס גיינ אדרער לוייפן עס וועט גדריען.

א בילד רעדת מעד פון טוינטז
ווערטער... א קלין פלעשטעלען קאל-על-
סאעט מיט א בלד אָרְדַּנְקֶלְבֶּטֶן
עס וועט געדייערן 26 מינוטס פשאנען
מיט די פיס אָפִיזְשָׁאָלְעִין די אַרְבְּגָעָן
צקייער, וועט זיך נישט טוונגען אווי
שנעל.

אנדרע טענהָן אבער אוֹ דַי
גאנצע ענדאָנק אוֹ אַיבּוֹנְגָעַן זענען
קאָטש אָזוֹו ווּלְטִיגְזּוֹ קָאנְטָרָלִיאַן דַי
וּוֹאָג, וּזְיךָ אַפְּצָהָתִין פָּזֶן עַסְן
אָוּמְגַעְזָוּןְסָטָן, דָּאָס אַיז גָּאָר אָן
אָונְגָעַטְרָגְעַשְׁטָעַלְטָע טָעָרְאַיְעַ פָּזֶן דַי

געזוקערטער עסנוואר אוֹר פָּאַרְאָקְרָאַנְטָן. זי וְמִלְּגָנָן מִשְׁנָה אֶלְעָם אֵין יִיְהָעֵד פָּרָאָזְקָטָן, מִיטְחָן חַשְׁבָּן בְּאֶלְעָם וְעַמְּקָמָן סְבִּוּן אֲבָלְקָטָן*. עַס אֵין אַבְּרָו וְוַיְטָפָן דָּגְנָעֵץ לְלִיְּגָנָן. אַיְבָּגָנָעֵן מַאֲכָן אוֹירְדָּעֵם מַעֲנָשָׂת וּמְגַנְּגָרָה, אָן אָז דָּר אֵין צְגָנָעָרִיךְ וְעַטְשָׂעֵן כְּסָמָךְ וְעַמְּסָעֵן עַד אֵין צְגָנָעָרִיךְ אָן שְׁפָרְטָן דָּרְגָּאַיִלְעָם עַסְעָם. דָּי וּוַיְכִּיגְשָׂעֵן דָּרְקָן זִיְּן צְוָעֵן נַדְעָן גַּעַזְעָטָן סְבָּנָאָרְגָּה וּזְסָאָהָלָן דָּעֵם מַעֲנָשָׂת וְאַטְפָּר אַפְּרָאַלְעָגָעָד.

אין אנדרוע "עליביל" נייעם
ארבעת יעדים די עף. ד.י. עי. איריך א
געוזן או פרומס ואלן דרפן
אזרושטיין נישט נאר וויל זוקער
גענטן ויז יעטס אַרטוֹק, נאר אַיך
ויל רידראָצענט טאטראָפֿען
טעגעליכּן וויל אַקְעָמְנִינְטוּטָה מאָס
זוקער. ד' וְעַקְאָעָנוּרְטוּתָה מאָסְקִים
צוגעליגיטע זוקער לוייט די
אמעריקאיין הארץ מאָסְאַיצְיעַן אַיז
נְוָם 9-יַיְלָעֶפְּלָעֶךְ אַדְרָר
37.5 גְּרוּמָה (פָּעוֹר טָאג פָּאוֹר מְעֻנְגָּר, אָונֵן דְּעַקְסָה
טְּיַיְלָעֶפְּלָעֶךְ אַדְרָר 25 גְּרוּמָה פָּאוֹר
פְּרוּעָן).

WHO'LL ANSWER THE CALL?

The Call Center @ Ptex Group is designed for smart businesspeople looking for a solution that'll serve as an "extension of the office." So give us a call and let's talk. **You run your business; we'll run your office.**

מִיר קענען רעדן צו אײַערע קליענטן אַידיש אַדער עֲנֵגְלִישׁ

ANSWERING PHONES > SCHEDULING > ORDER PROCESSING > EMAIL HANDLING > BOOKKEEPING

TOLL FREE: 1.888.977.PTEX
718.497.1700 • www.ptexgroup.com

ptex | Office +
Call Center

פרישטאג און אנדרעדער שיין נאכדען,
און זיין בעהנומן לויין אויר די
טרודעדיילן אונידערפֿרי (אָבֶן), פֿאַר די
הסידּי'שׁוּלְלִינְעָר, אַזְיַגְעָדָה אַזְבָּן
זַיִן נַאֲךָ אַגְּנַדְעָדָן אַנִּידְעָרְפּֿרְיָה!!
שְׁפַעַטְרַ אַינְעַסְטָה אַתְּ מֵעַן זַיִן
וְגַועַשְׁטַלְטַלְמַלְאַצְיָהִים כִּידְהַמְּלָךְ אַן
מַכְבֵּד גַּעֲוָןְהַן כִּי עַסְנְ בְּזַיִן שְׁפִינְ זַיִן
בְּאַקְוּם אַטְ.

מיהაט מכביד געווינן נאך מענטשנ
זיך זיך ואוישן זיך דער ערדה, אונז בעדען
האט מען או פאָרעדט. די
עקססידערלעטשׂ וועגען טאָקע געווינן ייט
מער אַיְדַּעֲרֶלֶת, מונען מער פון
אַפְּעַטֵּס כּוֹמֹוֹבּ, אַבְּרַד זַיְהַבּ אַהֲבָן
גָּאוֹנִישַׁט גָּעוֹגָעַן מַעַר וַיְיִצְרָעֵל
הַבְּרִים, אַדְרָר אַיְלָה מַעַר וַיְיִזְרָעֵל
אלְיַזְרָעֵל טַעַם.
נָאָר הַטְּמֵנָה מִן אַמְּעַקְטַּה,
וּלְעַלְעַל אַהֲבָן גַּעֲמָכָט די אַבְּנִינְעָן
אַיְדַּעַרְפִּי פָּאָרְעַן עַסְנָ פְּרִישְׁתָּאָג,
הַאֲבָן גַּעֲגָעַן אַיְן דְּבָרָעַטְעָן
פַּעַטְנָס וַיְיִזְרָעֵל אַהֲבָן יַיְעַגְעָן
פְּרִישְׁתָּאָג פְּרִיעָר, וַיְיִזְרָעֵל
עַרְקָלְעָן, זַיְהַבּ אַבְּרִיגָע פַּעַטְנָס
פָּנוּעַס קָרְעָפָעַד דָּאָרָה מַעַן אַוְיסְנָצָן
מער פַּעַטְנָס וַיְיִזְרָעֵל לִיטְיַזְנָן.
עַגְעַגְנָגָן אַכְּטָה מַעַן אַזְוָצָן
עַגְעַגְנָיָע - פָּאָרְעַנְעָן מַעַן קָלָאָלִיסָן
אַזְנָיָה אַיְבָּרְעָן אַזְנָיָה אַזְנָיָה
דָּעַם טָאגּוּלְקָמָט אַסְאָקְמָט מַעַר פָּנָן
עַקְוִיסְטִירְנְדָעַ אַגְּנָזְעָמְלָטוּ פַּעַטְנָס.

פָּרָאַר אַיְבָּרוֹאָג אָנוֹ טִיְּ-פָּ-
דִּיְבָּרִיטִיס. אָבָּר לְמַעַשְׁה-דִּיגָּעָם
פָּרָאַקְטִישׁ בְּעַנְפְּנֵי דָּגָן נָאָר אַיְרָן
אוּוֹרָה, אַיְן בָּעַטְנָן פָּאָל".
אוּבָּר אַיְן אַיְךְ שָׂוָעָר
אוּוּקְצּוּלִינְגִּן סְרִיעְטֶלְקָאַשָּׁס
בָּאַבָּאָר, אַפְּסָר וּנְשָׁתָּר הַעֲלָמָן וּ
גַּעֲדָנְקָעָן אָז עַס אַיְן נִישָׁת אַוְרָה
אַיְבָּרָה אַיְן טָאָגָן אַיְן אַרְוָה, וּוּעָט
אַיְדָה עַס נַסְכָּמָלְקָעָן עַס מִתְּ אַ
דוֹאַגְּן גַּעֲוָוָן. גַּעֲדָנְקָטָן נָאָר בֵּין
דֻּעְמָלְטָס עַס צָו פָּאַקְרִיפָן יְעַדְעָס אַיְרָן
אַיְן דִּי חַמְּמָן.

א פרישע שטודיע האט אנטדעקט
או עסן אומגעונטער מאכלים ווי
פרעצעסערטרע געקיפיטע עסן
געזקונטער טגטראקאנד אַג', הייבן
באדיינדר די ריזיקע פון אנטווקילען
געווועש סארט קענענט
מייטהג קון אַראָבר-דייכֿע עסן צו פרוכט
אייז פֿאָברנֿין מיט א באָטיענדער
עדורךיע אין די ריזיקע פון דרי
סארט קענענטער. וואס ווועט אייך
באָוונּן זיך נגעען צום געונטן,
אייב דאס אויך נישט, דאן ואסiae?

וועלכע מען נוצץ אַפְּגָעוֹו אַיִלְעָן
מענטשן וועלכע זענען עדייקטעד צו
ニקַאַטְין יוֹיכַעַרְעַ, סַתְמַ דְּרָאַגְנַצְעַר
און שׁוּעַרְ קַרְאַנְקָעְ וּוּלְכָעְ האַבְן
אנְגַעַהוּבֵין עַס נַעֲמָעַן צו אַרְאוֹאַגְּזַן
דייעַרְ יִסְרָאֵם, אַוְן עַס אַרְבָּעַט.

א כעמיכאל אינעם מה ואס שפיטל א
הויפט אליאן באקברען שכ"ב פאר
אן אויפרונג אדרע מאכל, און
שפטענער מאכט עס לולסן צו נארך
נאך דערפּון. אין עוזולטאַט דאריך
מען כסדר עסן מעיר אונן מעיר צוקער צו
באקען דעם געשמאָן אונן צו
פארמיידן דערפּרטשע. ווי אונדרע
עדקסשען קען עס איזיד טוישן דעם
גאנצֶן מענטש און בְּדִינְגְּעָן ווַיְתַעֲ
קָאַסְעָנוֹרְגָּעָן אֵין גִּיסְטָע אָן
פְּסִיכְלָרְטָאַשְׁעָן גַּעֲנוֹתְהִי.

גונזנטש קומען אורייס או מען קען
ווערָן דאס זעלבע "עדיקטעד" צו
"זונקער" וו צו "אַקעַן" און און פֿרִישׁע
שׂוֹדוּרְשׂוֹ לְשָׁאָמָּתָא דאס אוֹן דָּאָרָךְ
באַהֲנָדְלָןְן מְנוּשָׁנְצָה וּוּלְכָלְן דְּעָנָנָן
בְּטַעַרְעָן קָאַסְעַנְקוּנוּנְצָן מֶט דָּזְלָבָעָן
מִיטְלָןְן וּיְמַן באַהֲנָדְלָט שָׂוּרָעָן
גּוּרְזִינְצָן באַזְעָן.
אַיְלָנְגָעָן אַסְכָּאָזְקָעָר אַינְגָּעָם
קָעְרְפִּיעָן הַבִּיבְּטָה דֵּי "דָּאַפְּמִין"

אֶבְעָר זֹאָג אַבְּרוֹזָאָג אָזָן אַבְּנוֹגָעָן

ה' היי אינטנסיטי עקסטרסיז –
 גאר פאנטזיע איזבורגונגן, וערטער אלץ מעיר
 אוון מעיר פפאולווען צוליב די אונגענטע
 בעניעטען דער געדראטן.
 דערפֿון זיין זונן איברגונגן העכדר די
 כוחות, למשל לויפֿן דאס שנעלטלע
 ואס מען קען זיך טיקיין, מיטדאס דאס
 פאר קודרוצָן וויליגע (צב"ש 45
 סעקנדיעס), און דערוואַן צוֹרְקִין גִּין
 אַ באָקָרְקָוּמָעָן זָעָם זיך אַבְּסָלָן
 אַפְּצָרוּעָן (פאר צב"ש אַנְדְּעָרְתָּהָלָן
 מִינְטוּן). אַזְוֵי טוֹט מַעַן נַאֲכָמָאָל אַן
 פָּאוֹרְזָעָנָג אַזְחָקְדִּיט (19)

"ווען" איך די בעסטע צייט זע מאכן לאיכטונג? פאשאָר זונען ליל' גערען ביז די מיליגאנ איז אונדרעדער. יויפֶּן לען מאן, איז דאס בעסטע צייט. איזן שאלה האט זיי אבער געגעברט, אווב מ' פֿאַלְדִּיטָן ניטש די בעגענונג שפֿאָטער איז טאג, צוילְדִּיבְּ פֿאַרְבְּעַסְטְּרָן אַפְּעַטְּסִיטְּ וואָס קען מעילְדִּיבְּ בעגענונג מזן זאל עסן מעד דודאָרְטִּיסְטִּים דעם טאג.

נו, האבן זי עס אַרְגְּמַנְטָוָרְשָׁן.

געומוניך אַרְפְּעַטְּ מַעֲנְשָׁן, טילְ פָּן זויי האבן נאָרְטְּ אַרְבְּאַלְטָן פֿאַרְבְּעַסְטְּ סְפָּן.

"עס איז א זעלטגען איך ייט די
1960 אידן זו אַטְדָּקָן אֶזָּה
דור אַמְּתִיכָּשׁ עַל עֲנוֹזִים וְאַעֲקָן
טוֹיְשָׁן דִּי אַגְּזָעָן וְעַלְפָן
מעַטְבָּאַלְיָם," ואָגֵט אַינְגָּר פָּונְדִּי¹
הַוְּרִיפְטָפָּר אַדְשָׁר אַין גַּוְוּזָּהָדָּעָט
אוֹרְמָגָּאַטְיָאָל שְׁפִּיטָּאָל פָּרָשָׁ
טָעַנְעָר. עַס אַיז אַבְּדָר עַדְרָוְילִי
טַעַמְעָרִישׁ גַּעֲדָעָת. מִיר אַבְּרָעָת
עַצְבָּעָז צַוְּעָן וּוֹוִיטִי מִיר קַעַנְעָן עַס
בְּעַשְׂנָעָן צַוְּעָלְמִין דִּי מַעְטָהִישִׁים, עַס
קַעַנְעָן נָאָן אַלְפִּילְיָה גַּעֲנָזָעָן
וְעַזְוָן לְלָם עַפְלָעְבָּרוּזָה חַגְּאַלְלוֹגָה

נאר אלען, נישטא ווי א גלעוזל וואסער... אפי' מיט עטוואס טעם

ENJOY THAT SNACK OR DRINK! What it takes to burn it off*			
	CALORIES BURNED	WALK OFF CAL BURNED (150 BPM)	RUN OFF CAL BURNED (180 BPM)
soft drink 12 oz can	138	26 min	13 min
standard chocolate bar	229	42 min	22 min
sandwich 1/4 lb sandwich	445	1 hr. 22 min	42 min
large Pizza 12 in. dia.	449	1 hr. 23 min	43 min
medium mocha coffee	290	53 min	28 min
small bag of chips	171	31 min	16 min
roasted peanuts	296	54 min	28 min
iced cinnamon roll	420	1 hr. 17 min	40 min
bowl of cereal Corn Flakes	172	31 min	16 min
blueberry muffin	265	48 min	25 min

א דוגמא וויאוזו עס ווועט אויסזען א שפינ
צעטל וווען עס ווועט וויזין מיט ל'בעדיגע
בילדער ווי לאנג עס געדייערט
'אָפְצּוֹשָׁאַקְלָעָן' אָוְמְגַעַרְאַטְעָנָעַ מְאַכְלִים

קען נוֹצָן "עַנְקָעִי". צעַלְן בְּכָלְ צָו
בָּאַקְעַמְפָן מַעֲרַעַע גַּעֲוֹוָאָקְסָן).
מָה רָבוֹ מַעֲשֵׁיךְ דָּ !
+

איבער זואג איברגזאג אונ איבנגען

סעסיע פון די סארט איבונגען איינמאָל
א וואָך איז גענוג.

א שטארקע חיזוק בשעתן מאכן איבנונג אין זיך סדר צו מילמאגען דר אומזאליגען געונטערס בענטפעטען. אין זונג'אכוב צו פראמיידן איבערוואראג הארך קרא�קההייט און 'זוקער', און זונגענטערן צו דער לייטע און איבנונגגען קענען מעגליך פראמיידן קענסעד און איפיל פאריזיטערן דאס וואווקס פון גוואואקסון לע"ז.

דאס איז אויך אימפראטריט פון נארוועגן. פון דרי אונפאנטה מאגען יוניעווערטיסטע. זוויי האבן טראדיינטס מייזי הולעל ווערדן אסאך גענותץ צו פארשן מהלוֹת צוֹלֵב ייְהָע גענטערישׂ, ביאלאגשע און כראקענרטיסטיין עוליכקינען צו בענטנען) צו לויפען אויפֿן דערל (דערל מייזי-ווערטסונגספֿן און טראדמעטל). דרי האבן לאעל געהאט קענסער, און דרי

וועלכע לײַידן שווין אויפֿן האָרֶץ !
בֵּין הַיִּנְט אֵין גַּעֲוֹעַן אַנְגַּעַנוּמָעַן

(פָּאוֹרְזַׁעֲגָן פָּן זִיְּתָן 18) נַאכַּמָּאֵל פָּאָר עַטְלִיכָּעַ מִינְטוּט.
סָאַרְשׂוּעַגְּנָעַן אַבְּעַטְשָׁע, מַאֲרַחְךָ זַיְּן
אַנְשַׁעַנְגָּעַן, אַבְּעַרְךָ בְּעַנְגַּעַטְין,
אַמְּשַׁאְכָּבָרְךָ עַצְּנָעַן מַנוּירְךָ דָּעַם
מַהְלָךְ אַזְּיָא אַסְּקָא בְּסָעַרְךָ וְסָנְךָ
מַאְלָא אַזְּיָי סָאַךְ גְּעוֹנְלִיכָּעַן אַבְּגָנְגָעַן,
אַזְּנָעַן לְוַיְּטַמְּאַכְּבָא, נַאֲךְ הַרְבָּעַמְּרָעַ
פְּרִישָׁת אַזְּיָי דָּעַם מַעֲנַשְׁטָע,
אַיְּזַיְּשָׁעַן גְּרַנְגָּעַן, הַעֲלַטְפָּט אַפְּלִינְזָן
אַסְּקָא מַעְרָפָנְגָּן, בְּאַשְׁצָעַטְקָעַן
הַאֲרַעַן קְרַאנְהָקָיִיט אַזְּן דִּי לִסְטָעַן
נַאֲךְ אַמְּנָבָרִיט.

דע גועטער דער געטערן פון אין אנטדעונג דורך
פאשערין האטל אין דעם עטעם
קעדי. דושיע. דושעבען סנטער או
עקסערטיין אין מעידין שעוי
גאנדרויגען גאנדרויגען אויס סינעעס
ענד טענאלאודאשיין טראדאהים,
דאטריגען אפרשרז זונגען
גאנקמאן זי שי טויניגנד טקנקן
עס קען אפילו העלפן הילין מענטשן

וות: "בלוגרים" או "מעפל סיור אפ'"
קענו "אלצהיימערם"

קלעבעדיגן "שרף הנוטך מעצי מיליל" האט פגשעתעל דעם הורבן איז צוין סיארט מה פראליטען. ואטארוליכע און געוטווע פראדוקטן ווי גידיען טי, איגדעם, קוקוילזימן (פון די אונגעבר משפהה) און מלזרס ווועריך עפארטש פPEAR צויער מגעליג בענערפיטן און באקעמען אללהיינער.

פָּרוֹשֵׁר אַנְּ דִי "אַמְּדִיקֶן כְּמַעַיִל
סָאַסִּיטִיעַתִּי" גַּעֲמָלָדָן עַטְלִיכָּע טָגָ
פָּאַר פּוֹרִים.

פָּאוֹרְשָׁעָר אַנְּ דִי "קְרֻעְמְבִּיל"
אַיְסְטָחְצִיעַ אַינְעַס טָרָאָגָטָא
גַּעֲנָגוֹתָסִיטִיעַתִּה האַבָּן אוֹזְן דָּודָת
גַּעֲנָגוֹתָס פָּן זְעִירָה עַפְּרָאָרָנוֹג פָּן דָּעַם
גַּפְּנָמוֹן אַז "עַקְסְּפָּרְעָעָלָה" פָּן דָּעַם

(פָּאַרְצָעִינְגֶּן פָּנָן זַיִט 2)
צַוְּפָאַלְן פָּונָן מֵה צַלְעַן, וְאָס אַיִן גּוֹרָם
אַלְצַחְיַהְמָעָרָן
עַס פָּאַרְמִידַּת אַס צַוְּמָקְלָעָבָן
אוֹן "אוּפִיקְנִיטְשָׁן" מֵה-צַעַל
פְּרַאֲטְגְּנִין-זָהָן — וְאָס שָׁאַטְּ דִּי
אַנְגְּגָלְלִינְגְּטְּקִיִּת וְאָס צִינְדַּט אַוְנְטָר
דְּבָמָן הַדְּרוֹן פָּוָן לְאַזְנִיכְיָעָמָן. הַאֲנוֹן

דער פראצעס פון פראדויצירן "מעיפל סיראפ" אין
די קאנדיישע "מעיפל וועלדער"

אבטוגן ביונוסער, שפיטעלער, זדקה ארגאניזאציעס, אומפויין
מעגעודערס, דקטוריום, געשעפט איגנטומער, מודות
אדמיניטראטארן, מארקעטונג מעגעודערס און ביינטליט

רעדת צו כלל ישראל - דורר "הمسפיק גזעט"

דופט היינט 718-266-9742

עקסטענשאן 303

- מאנגי - סקופורי- ניטרא- אושו- מאנטומטעל- תאוש- מיאמי - לאס
- אנדוזלולעס - באליימארו - ווין - מאנטשטטער- מליבורין - לאנדאן -
- אנטוונטן - ירושלים ע"ה- בון ברק - בית שםש אן אנך

והיהודים אשר בוואנאמעיקער:

"שרה קאפעלייע" שיינט ארײַז פורִים אַטְמָאַסְפָּעָרָע מיט אַומְפָאֶזְאַנְטָעָ מְזֻזָּק אָוּן טַעַנְיַץ אֵין "זֹו אָנָאַמְעִיכָּר"

צוחהילך די שענטשט עסינאנימען פון
מווזיק, די וועלט באידיטשט שירה
קאפעליע אונ דער אויסיגער פרענער
מייסטער-שפילעדר מוי'ה אלעוזר
אליליך האס היין פון מאנסי.

וְאַנְךָ אַתָּה שְׁמַחַת זֶה וְאַגְּנָבֵן
 שֶׁל רָאָה שְׁמַחַת זֶה וְאַתָּה אִוְּדָרְקָלִיךְ
 פְּרָאַפְּסָטְתִּי.
 הַאֲבָן שֶׁשְׂבוֹעַ אַלְכָן שְׁנוּדָעַ
 הַאֲבָן שֶׁשְׂנוּעַ אַיִלָּם גְּדוּלָן וְגַעַשְׁטוּמָעַ
 דִּינְיָנָגָרָם, אַנְךָ לְלָסָת הַאֲזִיךְ
 גַּעַנְהִיבָּן! אַלְעַלְעַזְרָעָרָ, יְאַלְעַלְעַזְרָעָרָ
 אַלְעַלְעַזְרָעָרָ, דִּי וּוּלְכָל שְׁיַעַמְדָא אַלְעַלְעַזְרָעָרָ
 אַלְעַלְעַזְרָעָרָ, אַלְעַלְעַזְרָעָרָ, בֵּי יְעַדְרָעָרָ
 לְבַנְעַדְרָעָרָם, הַאֲבָן דִּי יְנִיטָה
 מִטְמַעְנִיגְעָנָגָן אַיְרָה דִּי הַעַכְסָטָעָה
 אַקְטָאוּסָעָה, "אַלְעַלְעַזְרָעָרָ, פִּס הַאֲבָן זִיךְ
 גַּעַנְהִיבָּן תְּפָחָה וְטַבְּחִים הַעֲדָרָ דִּי
 צְוִירָעָן, אַודְרָמְגָעָרָעָן אַיְנָעָרָמִיטָעָן
 צְוִירָעָן, אַסְגְּמָעָפְּשִׁיטָה דִּי לְפָנָן
 מִלְבָנִים שִׁיםָנָה, זָוָן גַּעַנְהִיבָּן
 פְּסַעְלָעָן אַעֲרַצְלָעָעָ...
 אַרְוָם אַן אַגְּנִיזְעָמָן הַאֲבָן דִּי
 פְּאַרְוּזְעַטְצָמָן שְׁטָבָא מִגְּלַדְעָרָ נִישָׁתָּה
 גַּעַרְהָטָה גַּרְגָּרָה, גַּרְגָּרָה
 וְעַנְרָוֶרֶן גַּמְאָדָעָן
 אַנְנָעָמָהִיזְוִיכָּן לְפִי דְרָכָה, עַלְלָא אַגְּנָתָה
 אַמִּיקְרָאָפָּאן, אַרְיוֹגְגָעָלְשָׁעָפָּת
 רְרִיגְגָּן, זָוָן גַּעַשְׁטָאַקָּטָה דִּי שְׁמָחָה מְנוּגָּה

אינצווישן איי גוקומון א שטאט
 צמא נפש, לאל לעדר האבן זיך
 גושאקלט מיט בעידע הענט אין דער
 הדרין, איי מות אבא וורהה!..." אין
 פון דראט זויזן זיך או לעבדיגע
 ערנברען איעז'ה התקבץ מליאים איז
 הו, וזה ענן רען לענד אוילמל איז
 מושל בקיירד אונ שירה פרארגט
 על השמיימה, כאסט ציך טנט אין
 פאנדר מיט אונ אליעס והודעט
 פראקערפערט אונ אין מאסע נטש
 גאנגען אונ טענען וואס לאזט נטש
 אורייס קיין איניציאגן אעדער פון שפין
 דעם אדר' ביזן סאמע קרישעלע
 טראַפְּרָה...

שatab אוֹן קאפעלייע האבן נישט
אויפגעעהרט צו איבערדאשן די
חשובי' בחורדים מיט ניגון נאך ניגון,
סודרפייז נאך סודרפייז, טאנץ נאך

טאנץ ביז אלעס איז געשפֿריגגען, צום
טאקט? אלעס איז דער שענטשטער
טאקט ווון מיעט אוזעלכּר הייליגע
בחורדים מיט גלאנצייג עבָאַחְנֶעָט
שמיניכּעלען, לאַכְעָלִין, ווֹיְנִיעָלֵק און
טענצעלען מיט פֿיסעלען און
הענטשלדר

אר קאטע עס גלויבען? שעור, הא!
אטא דאס האמער געשמוועסט,
אומגלאָדליך אבער פר אפקט.
אַשְׁרִיכֶם הַמְסֻפֵּק שְׁתָאָב! יְיָשָׁר
כחכם שְׂהִיר! אָנוֹן אֲנָצִיגָן דָּקָן ר'
אלעדער אלימלך!
בן תהי' לנו אורה ושמחה ושונן
ו...
...ו...

... [P']

אבייסלעל וועודאָקְמִיט, לעצען נאך א
שמייכעלען זאל זיך מזון
צ'וֹרְבָּנְשִׁילְבָּלְעָן אַפְּלִיְּן פְּרָאַגְּיִיטָן
עלעפֿצָן. דאס אַפְּזִיכְּטָן אוֹז נִישְׁתָּחַ
וְשַׁתְּ. נִישְׁתָּחַ וְסַטְּ. מֵת בְּלִידְעָן דָּעַלְתָּהָן
אוֹן עַדְן טָאגְ פְּנוּאָכְסִי — אַבְּרָהָם
שְׁלוֹחֵי דְּרַחְמָןָא, דִּי גַּעֲטִירְיעַ שְׁתָאָב
מְטַלְּדִילְעָרְטָרְנָה סְאָסְטָאָגְ-עַגְלִינְ
אוֹן מֵיטָלָע מִילְעָן.

פָּן דִּי בעַסְטְּן מִלְעָן אוֹז
מוֹזִיק ! נְעוּזָדָן, מוֹזִיק אוֹז דִּי
שְׁפָאָרְקָן דִּי נִשְׁמָה ! אוֹז אַיְינָס מִיטָּ
איְינָס, עַדְטָמְזָק צָו דִּי הַיְלִיגָּן
נִשְׁמָה לְעָרְקָן אַפְּנִינְ.

אוֹמִינְטָן מְנוֹזָק אָן סְקוּמָט
אַפְּרִים אוֹן דָּא אַטְסָמָן א
וּזְאַמְּעִיקָּעָר בְּרוּדָרְהִים "מִיטָּ
אַעֲלָעַן חַשְׁבָּע בְּחוּדִים, בְּבָעַגְטָמָן

ונישט קיין זיך, און עטליכע גאנדריע
גיענין ארטום אונן קוקן אויך די נאורייש
וועלטס אונן רעאגנין און אוואט אעדער א
מוך. שטיל און איינגענטען אין.
אונטער די שטימעלען און
ויסליגון זויף די בילדער ליגט
אומבאגרייפיליכע עברות הקודש פון
די גנטעריע טשאבר מאיטיגדרוונד
דעס זיגנער האהרוצושטעלן
מעדרצינען, פיטרנן נאראפיטיגע
מאלאיציטן, פלגןן אלל פיזיש
געבריךן, און נאכגין בי' יעד זינע
פעודזונעליכע פרטאקטאלן ליטט די
נויוונגען פון די או. פֿ. דאבלוי. און
פֿ. סטילאגן.
אונטער די אלע שוואכע
קערפֿערעלען ליגן פֿאָרְפּֿינְגְּטַע
הערצעלען וועלכע גארן אויך

אויג, אלעס שמייטקעדייג אוין גלאאנציג. וואס טוט זיך אבער די אברגונג דריי אוין צוואנגציג אוין אאלב שעות פונעם טאגן, וויפיל אראברגונג גיטי אירין צוינשטיינלען. אטנא כאפאט אל בליך אינעם פענטעלען. די השועבי בחורום אוון מיזידלען אוין די המסתיק היימען, יעערד מיט דיינע פישיזן גויסטישע שעווינטער. פאמאנגן אל עאר גאר הייעכ נשמה וועלע ווערן דא אויסגעלאיטער צוליב סייבות העכדר אונגערא פאשטאדר.

דא הייבט באחרול פליזיטם און צו האנק קאפ אין ואוט אונן שרײַען מיט באונגענען קולות, דא לוייפט איניער אריין וויגערטביבן פאן אשטודרום ווינט און פונעם מסדרדיינן צימער בליביטס

ומוגלייבליך אבער אַקְטָן!
טרערן האבן זיך געשטעלט אין די
איינגן בייס זיך די בילדער פונעם
הערליך הנקה לפורים פאָרברונג
ווזס באַראַמִּיט שיריה אַפְּעַלְעַט
האט אַפְּגַּעַתְּן אַזְּנַחַטְּסַק
וֹוֹאנָאַמְּיעַדְּרָן בָּרוֹדְוַהִים אַזְּנַחַטְּסַק
ראַקְלַעַדְרָן קָאָנוֹנִי, וְעַן די שְׂרוֹתָן וְוּרְזָן
עהֲשֵׂיְבָן שְׂמִיטָן מַעַן צְוִוִּי וְאַכְּנָן
נאָדָעֶן, אַבעַר שְׂרִיבַּרְמַן מַעַן
פָּעָרְדָּן קָעַן נַאֲכִישַׁת אַיְסְרוֹדוֹקָן די
וּוְדַעַרְתָּן שְׂוִילְדַּעַרְן וְאַס דָּארַט האַט
זיך אַפְּעַטְּן.
וְאַס אַיְזָה דִּי אַבְּיַעַרְנָהָן?

וואס אין די איבערקערעניש?
מדי חודש בחדשו ברענטונג איז
דעג גאצעט הערליךע בילדער כ
פילצאליגע פרוגראמען א
אויספֿלָזָגּ, זאל נישט שאטן קיין א

המספיק קעירות
The name you trust for
all your HOME CARE needs!

Call Toll Free •••••
855-HAMASPIK
(426-2774)

המספיק סנטראל אינטאייק
HAMASPIK CENTRAL INTAKE

Orange County
845-774-0300

Rockland County
845-503-0200

Kings County
718-431-8400 x408

☆☆☆☆ Call Toll Free ☆☆☆☆

נו מילדען, ואס איז דער פלאן אויף דעם פורום? האט די איברגונגעגעבעגע מענדזשער מהט בראך תהי? עפערעטסן רן די טיטערע מילידען אין דנוב אונזעריהים, מספק'ה-היך. ליטטסען האט העכטטע קילאומס! האט איז מילידעל גאנצער עולם האט זיך באאל צוועכאפט דערצוי מיט פיערדריגע הוכמתה, יעדן איזיע לוייט שאלקון מיטין קאָפּ, אַ שמייכל אידער ואונאנק מיט די אויגען-לען.

"וזא קלואן, פארשטיילען? משלוח מנות? דע' ענברווער?" זונן אויר יעדע איז ענברומען אַז האסטיגיון פְּרוּםִים-תְּשֻׁעָה" אַזְרִין אַזְרִיפָט, זונן על טיעערע קינדרעלעך זונן מאבליזירט מיטצולעבן ד' שמחה. וווען דער יומן טוב איז אונגעקומוין איז די הײם נישט געוווען צום ערערקעןין, יעדען מיריל איז ענברונן פאַשטעטלעט, מושלח מונת העדרלען צוֹגְבּוֹגְוִינַן, אָז אָלֶעָס קָלָאנָן, קָלָאנָן, קָלָאנָן. דער גוֹדֵן דעַקָּאַרְיֶיט, זונן צום לאָקְשָׁן פְּרִיעִין ההרגשה.

ווער עס האט נישט געהערט די גראונדעוויז
בכדרעההאים בהוריהם דעם פורם, אל וואָ פרעער
זיט זום אויערין אַט קאָטער. נישט וויניגער ווי
עקסן ניע לעבדעריגע סיד'יס האט דער ערל
אַוְיסַנְגֶּלְבִּיךְ, אָן מיטְן ניעס מעטצעיגן ספֿילְעַר
סיטיסטעם האבן זי, באַמְּבָּאָדִירְט אָן אַוְיסַנְגֶּלְדִּין זיך נאר
יעעדעס רואָאנְפְּלַעְטֵעַ עַצְבָּה וְאָסְ האט זיך נאר
עַגְּלַעְטֵן ערְגַּעַן אַפְּשָׁרְתַּעַקְּן.
במשך דעם טאג האט מען אַנגָּלָדָנט דעם
סָאוֹדְן סָטְסִים וּפְרִיךְן דָּאָקְן דַּי הַמְּפָקְדָּעַן
אָוֹן אַרְוְמָגְעָפָאָן אַרְיִיבְרָעָנְגָּז דעם שְׁמָחָת
פְּרִירִים אָן אַלְּ גָּאָסְן טְרָאָגְנִיגְּזָן שְׁלָחוֹת כְּנוֹת
די שְׁהָבוֹעַ עַלְתְּעָרָן אִין מאָנֵסִין אָן דָּוִירְאָן
זְיוֹתָה וְאָלָן. צוֹרְאָן האַהֲיָם האט מען זיך משָׁמָח
עַגְּלַעְטֵן אָן יְהִיבָּרְעָד מִיטְּ דַּי מְוִיקָּן, וּוֹן אָ
קָאָרְדָּלָעָס מִיקְּרָאָפָּאן טוֹיְשָׁתְּ העַנְּטָעָט יְהֻדָּעָ פָּאָר
מִינְטָן אָן עַיְדָרְעָ גַּעַבְּט אַרְוִיְּסָיְעָן טַלְאָנְטָן צָו
מִקְּרָאָפָּאן אָלְּגָרְבָּן אָלְּגָרְבָּן.

געטט, בעיר שטאב מיטגלאידער און גוטע
פרידניט און שכנים, זונען סדר געקבומען און
געגאנגען און סאייז געווען אַ פורײַן צום
עדערענקייען.

נוועדען... מהיק איז דאך די שפראך פון די
נישמה! האבן די הייליגע גשמה-עלען אין עיקערס
הדרעהערס איז קרייט יויאל וואגערס, יעדרע
אויף דיין טיטיגער, צומס פריליכק איבערדאשונג
וואזס די עטעריע מונגענדערס, הילפא
ליילויפער הייז זוזג' החשובה תהי', האבן
וועיגנטשטעלט לכבורו הום ולכברת הנאפסס.
במשך דעם לעכזרין פורדים נאכטמאגר האט מען
געפראודואו רפי שעה רצופות בערotta
טאנגנדיג און יונגענדיג אויף אל עצמוני
תאטרמאורה-דיינן שטיגער, וווען פֿראָפֿאָפֿעָסִינָאָלְעָד
שפֿלְעָד לְיִצְחָקְרָאָדָאָלְבָּדְגָּעָזָמָזָקָהָיְבָּדָגָי
די אטמאספֿאָפֿעָרָן איז די העכברען ספֿעָרָן אַרְיָן עד
וועיגנטשטעלט הוֹמְבָּרְדָּו זְוִוְּגָרְטָּרְ.

אַזְנוֹנָרֶד שֵׁין אִי גַּוּנוּן דִּי הַעֲרֵלְכַּע
וְאַוְאנְשֵׁן וְאָס דִּי חַשּׁוּב' בְּחוּרִים האַבָּן
בְּאַקְמָעָן גַּיְעַדְגִּינְג אַוְיךְ דִּי גַּאֲסַן פַּן שְׁעַטְלַע
אַעֲמָס דְּרַאֲלִיכְעַן טַאג אַרְדוֹתָרְאָנְדִיגְעַן מְשֻׁלָּחַ
מְבוֹנָתַן דָּס בְּשַׁבְּאַטְהַאַט אַזְטַן וְנַגְּזַן פַּן הַאֲרוֹן

פארזואלטנדיג פאכמאניש פארלאפנע
פייערדינע פוריים פעסטיזואל, פארלייבטע
פערזאנען פערזענעליכע פארשידנארטיגע
פרעפערענצען פינקלען פרעצעדענטלאז

שמחה ומשתה ביום טוב אין אלע המСПיק צענטערן, היימען

דריצ'ענען עודענין אין בארא פארק, א שיטרדם. איזיך די גאנס זיכט מען, ווירך די פראדוואלקס פטרול ענן נאך עפעסן. און און אלע זיינער טאנצעט גאנסן. סידניט שמהה אוש מ'ברודן טמאלאג אירוסטשעגן די הונג פצצלעטען ביסעלען. די חשוב'ע בחורים פון 61-סטע טרטורייט בעורעריהה האבן געוואטל מקיים זיין עיסטנס צוות הימן פון שלוחה מנתן, תאקט מטינ' אפזטראגן צו די הידר, נעמלן ערעדן שייחי.

צורך פון די גולונגען אבר
יסטסומטשנדע מיס'ה, האט מען זיך געוצעט צו
קונדרנדיינז סעדעה מיינדערהאפטיג
ההרגענרטעלט דורך דרכ' עטראידיינז קעכערין תח'י
נון באגלאיט מיט מוויך און גאנגן דורך די
טראידיינז שטאוב מיטלידער.

ן פְּרִילִיךְ אֶלָּה הַוִּיפְתָּחָה חֲזָהָנִים. סֵ. היִסְטִיט, דִּינָר, עַפְלָעַךְ, הַאַלְעַפְתְּשָׁשָׁע, גַּפְלָטָעַ הַעַלְזָה, וְזַשְׁקָעַ קִירְלִישָׁס אֹן פְּאַלְלָו "שָׁעַרְבָּעַט" הַאַלְבָּאַבָּאַפְּרָוְרָעָנָעָה פְּרוֹכְטָקָמָפָטָה, אַלְעָסָמָכָטָט שְׂטָה יְהִי עַגְעָנָה הַגָּנָטָה וְיִרְכְּגָעָגָעָה לְעַבְעַדְתָּעָם, שְׂטִיכְעָךְ מִיטָּה גַּעַרְעִיאָה הַלְּחָףָה נְשִׁיכְעָץ פָּן דִּי חַשְׁבָּעָשׁ שְׂטָה מִיגְלָדִיעָה זְשִׁפְנָה פָּן דִּי לְעַגְנָדָאָרָעָה מַעַנְדָּזָרָעָה מַרְתָּה מַעַנְטָה חָהִי.

איןums זונטאג פאר פורדים זענען די מיידעליך
וומגעגעטאן איןבר בוקולין זוון אפלוי
וומגעגעטאן קיין אפטטעי אפערטראגן מיט
ויס פירדי איגזע געמאכטונג משלהו מנעה פאר
לייליכע עטלען כל מוקמה מושערהיינט.
דרעם משלהו מנטל איי גענווען אנטגעלט
סטוארג אן נישט וויניגער ליבשאפט, וווען איז
ווענער א בעילדן שאמיליכילד צערדערגע
ויניצעטען. א גודס פון זווארמען היינ זאו די
אלגאנט דאס בעטצען ווילגאג דער איז.

איברָאָלְעָן גַּעֲוָעָן מַשְׁתָּה וִשְׁמָחָה
מַתְנוֹת לְאַבְוֹנִים, מַקְרָאָמְגָלָה אָזְןְמַלְוָה מְנוֹת
איַפְּנֵס פְּרִילִיכְסְּטָן פְּאוֹרְנָעָם, אַטָּא דָא הַאַט אַיְדָא
עַטְלִיכְעָד קְרוּרִישְׁקָעָלָעָן פְּוֹנָעָם לְעַכְתִּיגְן טָאָג,
וְלַלְמָד עַל הַכְּלָל וּלְוִי יְצָאוּ.

ב' י' גויסע משטה ושמחה אין סאוט-9.
שווועסטערההים אין המספיק או קיניגס קאנטוי,
האכו זיך ד' חשבען מידעלע געשפערט שטאלאץ'

לעשות כרצון איש ואיש:

הויר יומ טוב אין וואנא מעיקער

די בעסטע געסט זענען נאכאלץ די שטאָב

אין סאות ניין, מיט אלע קאלירן.

אֲפִילוֹ דַי מְשֻׁלָּוחַ מְנוֹתָה, יְאָ, אָוֵרֶסֶת ۹

בקטינא מיט עיקערס ברודערהדים אונז יאסיז ביבים גרויסן משתה ושמחה בבית משפחתי

פָּרוֹזָאַלְטָנְדִּיגּ פָּאַכְמָאַנִּישּׁ פָּאַרְלָאָפָעַנּוּ
פִּיעַרְדִּינּוּ פּוֹרִים פַּעֲמַטְיוֹאֵל, פָּאַרְלִיבְטָעּ
פַּעֲרֹזָאַנּוּ פַּעֲרֹזָעַנְלִיבּוּ פָּאַרְשִׁידָנָאַרְטִיגּוּ
פַּעֲפָרְעָנֶצּוּ פַּיְנְקָלְעּוּ פַּרְעָצָעַדְעַנְטָלוּ

שמחה ומשתה ויום טוב אין אלע המספיק צענטערן, היימען

דארפֿטָטו? דא האסְטו. *

מעניזושער מרת פישער תה', האט מען געפראוט אַדערְיעַבָּעַנְגָּס ווֹס טוב ווֹי דִ שְׁעַטְשָׁבָח חַדְשָׁבָע מישחות אין שטאט. בְּמַשְׁכֵן תָּאָג אַזְזָן עַמְּרוֹמָהַעֲרָקָן מְסִיְּמָזָק אַזְזָן שְׁמָהָה טִילְיָן אַזְזָן באַקְמוּמָעָן מְשֻׁלָּוחָן מְנוּתָן, דָּערְהַיְעַבָּעַנְגָּס שְׁעוֹדוֹתָן מִיטָּאַלְעַד, שְׁוֹסְטוּרָהִים האט אַדְרָבָה, די היַמְּלִיכָּהִיט אַזְזָן אַזְזָן טְרִיט שְׁוֹסְטוּרָהִים אַזְזָן באַזְזָן אַזְזָן סְעַדְתָּה אַזְזָן יִשְׁתַּחַזְעַן הַיְיָ-אַהֲרָן, אַבְרָהָם אַזְזָן וְיַעֲרָה אַלְלָה.

לענוגיות המפסיק אוו קונגס קאנטן), או זענען עטליכע בחורוים ארייבער גאגאנגען נאאר מנהה צום או זי מידליך עגען ממש משפה

מיטיגלידער, און אויז איזום האבן די דערהיובגעגעס שולחן הטהדור פון צ'ק אדמור"ר הרה"צ מ'פארשען שליט"א ז'ידייע און באב"ע פונעם

שועוטה רהיטים, די עלטערן פון ז' ייזוקאלץ, איניגלאנדט די מידעלען צו ייך אין שוב פאר אלע סעודות,

ארומטראגן מלחה מנות בי גוטע פרייבג. און בעייקב, בי' די איגענע ולמעכ' ק' מקאים צו יין דעם 'עד דלא ידע', בפושטו מאש. אונ דווי זיין

שטייניגר אגאנץ יאר האט ער
אויסיגער אויזוין חביבת הקודש פאר די
טיכטיגר עלטערן, וואס איז געודן, ווי
מענדזשער מוייה

ישראל אינציג הי' ג' עגבט איבער, דער
הויינפונקט פונעם טאג בעי די
ריידום ווי אלע אונשס מאובדים.
מיידעלע. "יעדעס מלעטען אייז אדרין

אין א הוין, האט זיך די שמחה
אגונגעהכין פונדאנסני", בארכיטקט ו'
ישראל צם גאנעט.

ארבענו באותנו בашלוֹבוּ וְבָנֵינוּ ברודערהיים דְּשִׁין וְרֻעָן בחירָה וְעֲנָן אֶקְמָעָן וְעַמְּגָעָן	* אֶקְדָּעִין בְּאֶתְנָה וְאֶתְנָה אֶתְנָה וְאֶתְנָה אֶתְנָה וְאֶתְנָה אֶתְנָה וְאֶתְנָה אֶתְנָה וְאֶתְנָה
---	---

וושם ז' באיגען נאר איגען אונט איגען ומשמחת פורום יתמשן אויף א גאנץ יאר שמחה וושון ושפען קודש. ■

עלכטיגן פורים ווי גאנץ כל ישראל!
 פארנאנקטס איז פארגעזעצעט
 געווואן דער מנגה פון לאנגע יאן, איז
 דיג הוהובנונג עונדרת פרומס איז
 געפֿרְוָוּעַט געווואן מיטין אַנטְּבָּן
 פראלטס אַן דערהוונקניטס אַן שטוב
 פון מֹוֶה יִיִּם עֲנוּבָּל טְבִּיאִיִּים
 ווֹגֶן החשובה תְּהִי, דֵי פְּרָאַעְטָן
 אַקָּאָרְדִּינְעָטָר פָּוּן מספְּקָן אַעֲנָנוּן.
 דֵי סְעוֹדָה יְמִינְתָּא אַרְטָט צְגֻנוּגִיטִיס כְּדֵי
 המֶלֶךְ "וּסְחַקְתִּין אֶת קְרִימָה", אַ רְיִזְעִין
 קוּלִיטְשָׁס אַן צָעַנְטָר פָּוּן טְשָׁׂׂשָׁן
 יְעַרְלִיכְעַד מְשֻׁלָּוחָ מְנוּתָּס פְּעַצְּגִיעָל
 לְכָבוֹד דֵי סְעוֹדָה מְתָהָן לְבּוֹ פָּוּן
 גַּעֲוּעוֹבָעָם דַּעַת-הַבָּעֵד דַּרְיוֹקָטָר
 מַוְּהָ יְוָאֵל אַפְּרִידָמָן הַיִּיִּם, אַן דֵי
 חַיִּים מְעַנְדִּיל שְׁחוּיָּה מְלוּכָּה מִיטָּן
 בָּגִי מְלֹכָּתְּ תְּכִלָּה זָהָב וְרוּיָסְטָן
 מִיטָּן דֵי דַּעַרְיוֹבָעָן אַטְמָאַסְפָּרָעָר
 וּוְאָס שְׁלַעַפְּט אַרְיָין יְנָדָעַס וּנְגַלְּן אַן
 בָּהָרוֹל אַינְיָם פּוֹרִים אַן שְׁלַעַפְּט
 אַרְיָיס אַשְׁמִיכְלָה וּוְאָס בְּלִילְבָּט לְאָגָן
 אַוְרָה דֵי פְּנִימְלַעַךְ שָׁלָא טָעָמוּ טָעָם
 שְׁמָא.

אינעם וואנא מאיקיר בער פודורערהייחן צוישין מגילה ליינען און מגילה ליינען און פאדרעם און נאכדען, איז די משחה ושמחה געפראוואעטען ענווארן אויפֿן שענטן טיטיגער כאחד הניגיגן לפי כהוד. דער טיכטיגער מעגענדשער מַרְבָּה יואל משולם פִּישֶׁ הַרְוָהֵן הַיּוֹן אַינְיָנִים מיט געטעריע שטאָב האבן האהערגעטשלט מאיסיווע סעדות כדת הום באגלאיט מיט לעבערגיג מעזק און טענץ' עםעט רודען דסן זוניער.

איינצ'ויזן האט מען זיך אַרְטְּסַעְכָּאַס אַרְטְּסַעְכָּאַס אַרְטְּסַעְכָּאַס גאָסן אַרְטְּסַעְכָּאַס אַרְטְּסַעְכָּאַס גוּטָן פְּרִינְדָן, גַּעֲטְרִיעָן שְׁכָנִים, דער אלְבָּלְטָרְבָּעָן גְּבָּיְפָּן אַרְטְּסַעְכָּאַס בִּתְהַדְּרוֹן אַרְטְּסַעְכָּאַס כְּמִינְיָן דִּי אַדְבָּעָן שְׁטָאָב מַטְלִילְיָאָר שִׁיחָוָן.

נאר אָן ערְבָּר פּוֹרִים וואס די בחורהין האבן מַטְמַעְגָּה אַלְטָן מַט די אַרְטְּסַעְכָּאַס שִׁירָה קָרָא אָן מוֹיָהָל אַלְעָזָר מַילְיאָן זְלִיבָּעָן הַיּוֹן האבן זיך די פְּעַלְלָעָן געההין יוֹתָאָמָטָשׁ לְוִיטְזָן טָאָקָן. אַבָּר מַעְרָד דַּעֲרוֹעָגָן אָין מַאֲזְוָנָדָעָן אַרטְּקָל אָין דַּעַם נוּמָעָן.

אין פאסי שוועסטערההים שע"י
המספיק דיאקעלען, וווען געפרעגעט
וואס זיי ווילן זיך פארשטעלען, אין

המשפיק אין בילדער: פּוֹרִיפּ תְּשַׁעַ"ז לְפּ"ק

ニישטא נאך או אפריליכע ציט בעי די חשבוע
בחרום יישוב תורה וסדר פון שמונה און אקלענדי קאונו
ווי פורים. דיד מכות פון שמונה און עבן פאר
אנדרען רעדט מען דראך פון ויין
רעכטס ועת מען דיד שמחה מוט מצות גאנצית השקל
לינקס ועת מען דעם אונציערין בגאי עדרקה
וועלכער גענטט כדרור ציאומן געלן פאר "חס" צו
העלפן חולין ישראל אין שפיטאל

הבה"ח יצחק טילט גבעגענטשטע המכון טאשן לרגל זיין יום
הולדת למ"ט. אונגן דיד לך בי א מסיבת יום הולדת און
דעיב האבן ברוקלן. אין שטיק מורייב בשמחה

אין חשבוע'ער בחור אינאיינעם זיין געטריעיר
פאטער שייח' האבן איבערראשת די גאנצע שטבוי
מיט א באונדרערע משלוחה מנotta פאר יען איענעם
אלס אונט הברת דטוב

די דערהייבגען בטיע ערבי שבת וכורו

הבה"ח יודי פרובייט צו פראקטיזערן וויאו מרדכי
הצעיק האטור גערען אירין פערד מיט די בוגי והבּי
תכלת חור וונרטה גולדלה... וואס ער האט זיכער
באמערט איז או ס'אי גוועען צהלה ושמחו

עלגאנגען משלוחה קנטה דאללערס געמאכט דורך די
חשוב'ע מיידליך פון ראקלענדי געמאכט דורך

דער מענדודשער. סערוייס קאארדיינטען, מענטגענען און דירעקט סופארט שטאָב
ברענגען אינאיינעם אריין דעם שמחות פורים איז ראקלענדי בחורים ד"ה סני 221 רוט. 59.

המسفיק און בילדער: פֿוּרִיֶּט תַּשְׁעִיזׂוּ לְפָקָד

א בליך אין די לעכנייגע ימי הכהנה צום דערהיינבעגעס יומ טוב של פוריים תשע"ז דורך די חשוב'ע בחורים אין "ישיבת תורה וחסיד" שעיל די המسفיק אוו קיננס קאננטן. איבין זעט מען זעם הערליך סעודות ראש חדש ואו מ'האט זיך שיין פארשטיעלט און משמה געוען מיט ריקודין של שמחה מקיים צו זיין זעם מרבים בשמחה זיכך משוגבנ.

וזיון מקוריין למצעות... ער בערב תענית אסתור האט מען געפראוואוועט א הערליך יומ שבלול' שמחה. די חשוב'ע בחורים האבן געטאאנצן אין אויפער מיט לעכנייגע מוויך מאהבת הנס שעשה לאבותינו בימים ההם בומן הווה. זהה האט מען געהא א גאטס, דער באקאנטער בעל גנן און משמה אלקם ואנשיים מ"ה מיכאל שניצצלאר הייז וועלכער אייז געקומן אונצינן "דאס אוישע פלאם" מתרך שמחה בייז די טופטטע "נקודה לילע" הארי. אינאיינעם מיט די פארשטיעלט שטאוב מיטגילדער אייז עס געוען לעילא ולעילא

המسطיק אין בילדער:

פּוֹרִיֶּט תְּשׁוּעָה לְפּוֹקֵד

ביבי "איינס" פון די דערוייבענע ייִהְכָּבָה ווֹהֵמָּה וּם פּוֹרִים, פּן. ר. צ. ל': הַבָּהָה ח' דַּעֲמָנְטוּרִיט שְׁמוֹחָה גָּנוּגָה וְגָעִינָץ; אַדְבָּקָע מִיטְ סְפָּלֶשֶׁלְוִוִּיפְּן קָאָפְּן כְּקָח הַפּוּרִים וּקְהָה שְׁלָטָא עֲזַנְעַן מִתְמַקְסֵד שֵׁיחָ בְּעַנְיִינְס הַעוֹדִים בְּרוּמָה שְׁלַׂוּלָם; הַבָּהָה ח' יַאֲסֵן מִיטְ יוֹן וּוֹסֵעַ שְׁעַפְּרִישְׁקִיט שְׁטַעַלְטָן צ'וֹ לְעַבְּוֹיְגָע בּוֹזָקְן בַּיְּ דִי רִיקְזִין

מרבים בשמחה ביה דערוזיבגען מסיבת יום הולדת ל' הבה"ח מ"ה חיים נתן שיחי'

א בילד רעדט מער פון טויזנט ווערטער...
דער "משנכנס" טאוול אין פרויינן ד"ה אין קי

ז' יופיל פיש וועטס אין דעם בילד' "מלול אויד דיגים" איז געווען איינס פון די פריליכע טערמעס בעים הערליך צווארמקום געפראואוועט ערבע פרוימ זדור די דעוי הוב מיזידלער פון קרייט יואל און ראקעלענד אינאיינעם

פורים שפיל משען

גאנזשפילט דורך די טאלאנטפלע חשובע בחוריות פון
“איפת תורה וחסידות” שעי המسفיק אוו אראנדזש קאנט!

פון ר. צוֹ לְ: דער פארויזער ביז אוייסטרופ, יווען די צצענע וועט זיך ערבען, וועלן מיר זיך ערבען בי זיין מאיעסטענט דער קעניג פון הווער ביוש אוחשווש יומן הווער.
מייגרייט נא א ריאוגע מאלצייט, פאר די איזן טאקע דורך אַנְשֶׁשֶׁ בָּעֵסְטָעָה דְּשָׂגָה פָּוָן וְעַד הַכְּשָׂרָה דְּקָרִיתָ וְאַלְּ. דְּ בָּעֵסְטָעָה קַעֲבָרָעָס מְאַן זִיכְּרָ סְאִין גָּט גַּעֲפִינְסְּט

אודה... קומט א סעודה, כשר למחרדרין מן המהדרין; ביום השבעי, כתוב לב המלך במים, מען באמערכט איזנעם פון די אוחדרפֿנים קוקט בײַז זאָרג אָז דער קעניג אַיז שוֹן!
אריבער די מסָאָ: יַא, עַר דָּאַט גַּעֲהִינְן בְּרַעֲנָעָן וְשָׁׁׁוֹן, אַבְּעָר זַי האַט באַקְעָמָן אַנוּ זַי דָּרִיט זַי אַוְעָק מִיט חָזְפָּה; וַיֹּאמֶר... לֹא עַל המלך לְבָוּ עֲוָתָה וְשָׁׁׁוֹן המלכה כיּוֹ!

דער קעניג פֿרְבִּירְט צו שלאָפָּן; סְגִּיט נִישְׁתַּחַת, מִזְעַט וְזַי מֶלֶךְ אַיז מַעַיְן אַיזנָּם סְפָּר הַכּוֹרְנָה דְּבַרְיָה הַיּוֹם וְעַן די באַדְוִינְסְּטָפָּן אַוְעַלְצְּמָשִׁין; סְעַנְדִּיגְט זַי אַבְּעָר מִיט
אַרְהִילְבִּיגְן “כְּכָה” וְעַשְּׂה לְאִישׁ... אַן וְזַי וְוַיַּיְסֵן אַלְעָגָה זַי עַס גַּעֲנְדִּיגְט מִיעָה; וַיֹּאמֶר הַרְבָּה אָז... לִיהְוּדִים היהָה אָוֹרָה וְשָׁׁׁמוֹה!!

בַּיּוֹם “רַעֲסָפִיט” פְּרָאָגָרָם שְׁעִי הַמְּסִפִּיק דְּרָאָקְלַנְּדָר זַעַט מַעַן די חַשּׁוּבָּעָ קִינְדָּעָר גְּרִינְּסָן צַוְּ די בְּגִדִּים לְכִבּוֹד דָּעַם “מַי הָוָה וְאַיְהָ הָוָה” אַונְזַעַן זַיְקָה מְשֻמָּה לְכִבּוֹד הַחֲגָה

"ליל התקדש החנ" מיט די טיערע נשמה' לעד
גרויים איבער אשונג הערט איבער "המפיק"
גרופע-היימען צום דערהויבגענען

างונטרו שויינט אבער נישט קיין געלט
און מיה. מען ענטט זיך אונטער וואס
נאר שטייגז פאָדאלטעןן או ווען
השׁובע מיט מהפחה דיט דערער בּוֹרִי,
קְדֻשָּׁה, קְדַמָּה אֲזֵלָה פְּעַמְּיָלָה
קְדֻשָּׁה, וְעַצְמָה כְּדֵרֶב פָּאָר
הַדָּרָה, זָאַל טָאַקָּעַ זַיִן אֲגַהְיוֹנָה
פְּלִיכְעָד אֲזַלְתָּה תְּהִירָה דִּיגְעָר סְדָר
וְוַיְיָ פְּסַבְּרָאָה בְּנֵי מִלְכָם אַין אָט
דַּר הַלִּילְיָעָן נָאָט.

יא יא, פילצאליגע גערטהייך
משפחוּתָהּ הַסְּנָדָהּ וְנִשְׁתָּהּ
וּבְנוֹתָהּ, וְעַלְיָהּ אַהֲרֹנֶתְּשָׁלָן אֶסְדָּר
נִאַכְּטָמֵיט אֶלְעָלָם פִּישְׁעָנוּקָהּ
בְּרוֹתָהִים גַּמְשָׂמִית וּוּזְנִילָּעָם
אַדְּרִישָׁע שְׁטִיבָר פָּרָן כָּל יִשְׂרָאֵל. דַּי
וּכְתִּים, דַּי גַּעֲרָבִינְגָּן מַמְּעַטְּנָן, דַּי
רִירְבָּטָרְשָׁע נַחַת אָזְנָהָם, דַּעַר
הַתְּאִרְשָׁעָר סְדָר וּוָסָס אַלְעָם
אַנוּזְנָעָד וּוָלְעָם גַּעֲדָעָקָעָן יָרִיךְ
אַיִּיבָּה, לְאַזְטָה וְרַקְשָׁה בָּאַצְלָן, אַזְנָה
דַּי הַנָּאָה דַּעֲרָפָן לְאַזְטָה וְזַיְשָׁת
שִׁילְדָּעָן.

אעכֶר סָאיִן פָּאוֹטָן וְנִשְׁתַּגְוִינְגָן.
מייקען נשטַה טוישַן דָּרְעַלְטַעַט אֵז
סָאיִן אַומְגַדְוָהָר שָׂעוּר פָּאָר אֵז
משפָּחָה זָהָבָה אֲזַיְּנָהָמָהָמָה אֲזָא
יָם טָוב וַיְיָסָה, מַשְׂיָּר אַנְפִּין אֲןַהַיִם
פָּאָר פְּגַעַצְיַילְעַד קְנוּדָהָן. דָּאָ רַעַבְתָּן
אַרְיָה צָוַיְעַר מַאֲכָן אֵז עַדְעַד
אַקְמוֹטָן דָּרְמַעְדְּגַעַן אֲבָטִינְגָן.
אַסְיַּוְתָּהָלָעָן אֲסַעְדְּזַלְעָן פָּן
בְּאַשְׁעַפְטִיגְוָנְגָעָן, אַוְיּוֹזְן יְעַדְעַן נַאֲכָת
לְלַשְׁתַּרְתַּאְצָעִין אָזְן נַאֲכָת. נַחַת
אֵי, מַזְחָה אֵי, בָּאָעָרְקָהָן נַשְׁתַּיְמָה אֵי
לְיִיכְתָּבָן. אַגְּוָרָה גַּעַהָלָתָן דָּי
אַעֲבָרְנוֹרָה דָּאָדָי אַזְיָּץ, אַבְּעָרְסָהָן
פָּאָרְסָהָן גְּדוּגָן.

ודרבו איז דא דער פאליגער
ארט איזצידרין, או ראי וויפל עס
לאוט זיך מיט מענטשישליך עראך, אַן
העניש התבר דיד לאעל' משפושען אַן
וואס האבן די נוי האערזושטעלען אַן
זים טוב מיט איזה הייליגע אַרבעט
וואס זי וועלן אַראפאלען במשרע עס
גאנזען סכח מיט די הייליגע נשומות.
שתאָן ווערטער דאס צו עוקלאון
אוֹן-סְלִינְגֶּתֶן יֵשׁ שָׂמֵחַ דְּבָרִים

פונדרת ביהדות און אשר ושולר מיט
אלל, קינדרע און קינדרס קינדרעה
ועל די הושפע רב פאַרײַך
באלכטן בעי זום קאָס האַכבר אַליאַנְס
ער אלעט זען אַונְט אַרְטֶפְּרָדָאנְגָּן די¹
איינְקָוּעָן בי' שְׁפָרְמָהָן וועט
און ווען אלילוֹה הנְּבָיא וועט
אַרְדִּינְגָּעָן מִשְׁגָּן גָּאַזְנֵן האַרְך
שׂוּעָרָן אַרְבָּעָהָן דָּאַס
אַרְדִּינְגָּעָן מִשְׁגָּן מִשְׁגָּן
אַרְדִּינְגָּעָן מִשְׁגָּן קִינְדָּעָה
אַרְדִּינְגָּעָן מִשְׁגָּן אַרְדִּין אַוְן

וועזרן אויר געבענטשטד די צערנעליגער שטאָב מטליליער דער האָן דער מאַזערן געעהויבערער טוּב אַל אויר שיין אָן הערליך דראָגאַדעריסט ווֹרדַן. קולכְם אהובים כולם אַסְטִיכְס בערויַּה פָּאָר אַיעָר טערערע פָּאָר אַרְבִּיט לוטובְה דֵּי קִינְדּוּרְבָּה בְּמִשְׁעָר פָּנוּם גָּאנְצְן אָיָה אָן פְּלִיפְּאָכִיגְיַּה מַעֲרֵב אַיצְט בַּיִם זִיךְ צְשַׁטְּלָעַן אוֹיְהָהָרְלָעַן לְכֹבֵד יוֹם טֻבָּה אַדעַן זָכוֹת וְעוֹלָם בְּקָרוּבָה זְהִיא זַיְן זָנוֹג אַלְפָהָם מִן הַחֲבוּבָה ■

דאש פשותהידיגע אומונה, און דיברגיזיג ווערטער האבן צוגעליגיט אהייליגן חן צו דעם געהוינקיט פונעם סדר. חסידייש אידין דערצ'ילן בעים סדר טיש מיט טראען, די דערהיובגענע פשטים און מטעלמים וואס די צדייקס

פאלשע פיש, חרוטה, זילבער פאפריך, קראטאלן אונז בערג מיט געשיר. אויך דא עפנט א הייליג אידיש קינד די טיר כי "שפוך חמתק" מיט טלייננדע האפעונג איז אט אט, הינה זה בא!... און פאראוואס דען נישט?andan

הירנית צוטאגס איז דער סדר נאקט
און איבער אונזער גארער פלאגעטעל.
הוואס אוז אונטערנונגסונג ווערט
באגלייט. נא, וואס מײנט איז? דער
אפרוך האט געהילכט עד לֵב הטעים
פארשעטנדליך שועודיקיטן מיט

בכלל, פאר איזה חרד"ש
אגענטוואר או מיטיגפיך, איז איז איגז'ין
האנן נישט וויניגער וויר די היעכטס
שטאלל למחרון, עס ווינט
פארלאנגט דווק די חשב'ע עלטען
שייזוואר ווילעכט פירן די ליליכטען
אידיעש שטיבערעד בירך ישראל סבא,
און איזו איזר זיך שTAB מאיטיגלד
דראים ולשיים, און פושט אלס
המיטיגפיך אילינס.

עס איז דיעו פון מון החטם ספר זיינע או אפילו פאר אועלכע נשומות וואס די גופים דענען שווארך אונז געלפלאגט, דארף מען זי אפקהיטן מיט כשרות המאכלים אין אלע אומשטענדן.

אין די לעצטן מינוטן פארץ ליל התקדש החג, הבה"ח שבתי
ויצט גרייט און קען קוים וווארטן אנטזוהויבן דעם סדר אויפֿן
פרעכטיגן טיש צוגעגרייט דורך די חשוב'ע מענענדזער

האם גם געמאכט פון די גינע סדרים.
וואס זאט דאס איזיך אונגעראערן און
מטשאטלן די ייגאנטרטיגע "מה"
נשתחן, סייפור יציאת מצרים
אלילת מכח פון די פֿעַזְעִילָעָל
קינדרע ?
פאראללן, נשטא קיין ווערטער.
ווײַזְלָעָן מען זאל פּוֹרְבֵּין איז
אומַנְגָּלֶן מיט פּוֹעָדָר אוֹרְפֵּאָפֵּי
צָו שְׁלִידְרָעָן דָּעַם יוֹתְּפֵּסְחָן
המְסֻפְּקָה הַיְּמָעָן.

דאס ערוארארטענע ערפלאלג באנט
דעם אונזין אונס טוּב, און פַּעֲמָצְלִיעַל
גענְהַיְבָנָעַ סְדָרָן, קָוָמֶת בְּסֵךְ
צְשָׁתָּאָדָר אַדָּאָקָן דִּי שְׂוֹרָאָדָר
הַאֲרוּאוֹאָגָן וְאָסָן דִּי הַמְּסִיקָּשׁ טַאָבָּאָט
מַטְּגָלְדִּיעַר אִין יְעַדְּהַיִם בְּאָנוֹנְדָּעָר
טוּב אַיִּינָן פְּרָאַכְּרַעַנְדָּן דָּעַר יוֹם
טוּב פְּסַח קָוָמֶת אַן אָזְן גַּיְיטָן
מַטְּזִין שְׁעַנְטָן פְּנֵי בְּעַטְעָן, זִים
פָּלָטָן פְּשָׁת פָּוּן זִים חִירּוֹתִינִי פָּרָד
דִּי עַגְּרַעַיְאָגְּרַעַר אַן דִּי גַּעֲרַעַיְשׁ טַאָבָּאָט
מַטְּגָלְדִּיעַר כְּלָדִין.

דעת דיא קינדרער עפֿס וויניגער
פרענקליך ווי זיין ערנען
ומומעטן? עונגען זיינער היינר נישט
גענונג חשוב צו דיין און כל לעז' זילצ'ל
ביני ישאל הי אורד בעמושתת? שיין!
איינמאלא פרינציג און שיין אינמאלא
לעטצען!

דר' ר' ר' נאכ' זי' פְּנַפְּשָׁעֵל
אין לא עבידטן אין עידן אידיש הוי,
אבריך וו פְּנַפְּשָׁעֵל זיך דאס מא
פסח' זי' גִּיעָר סדר אוֹרְגָּנוּמָנָע מיט
טייערט נשמה' לעריך ומעלען נאר
וועזון גענטנט אלס קאַס, חם אַדְרָב
אַסְטָנוֹן זיך דעֲשָׂאָל, אָוּן מַעֲרָבָּנָס
לעטטע אַקְעָנָבָּעָר.
סדר אין אין קאנסומער רעדיעדען היים,
שטיטוֹן גאַרינִיש אַפ, בְּכָמוֹת אַדְר
בְּכָילָה, פָּן אַרְאָטְפָּלֶר דָּרְפָּה
מייאָכָּט אין אַידִישָׂה הייזָר, מיטָן
גאנצָן קְרָשָׁה, הַתְּוָרָהָר, גִּילָּה
ברודעה אָוּן יְהָם טֻבִּידְגָּעָה חִירּוֹת.

צדייק הדורות זי"ע פלעגן גיין
אונטערהערן די חמיימד-דיגע עמי^ה
הארציות פון פשוטיע איזין וועלכע
האבן נישט געקנט קיין עברית, ווילע
אין די הייליגע נאכט איז דער עיקר

ברט אוון גאנץ פסח בכלל, פון די לעכיתיג הוכפוקטן פוננס יאר און די האספוק היינען.
וועי עהויזין דער יומ טוב איז געדראוועס עוואוואר די פאלאלעגען
יאאן, איזע עס וועודארטצע צו ווערד נאך
שענער אוון בעסער ציט היינז-אייגין זונן

חוירונם וועלן פרואוינס און המכפֿקָה
בּוֹבְּ אַנְדִּינְהָרִיךְ יִתְפְּאָכֵט אָזְן
גַּשְׁמָאָק אָזְן מִיטְּ דִּי הַיְּלָגָע
נַשְׁמָהְלָעַן.

פסח אינדערז'ימן

חגים וזמנים לשון:

**קינד אוז קייט ערוזווארטן מיט פרייד "המאפיך"
מעבטיגע חול המועעד פראגראם**

חזקה: יערלכע נאקדיעג "קאטום מעיד פערטוואָל" פאר האַמְפִּיק קינדער, געשויסיטער אוון זיעירע עלטערן לבודו חול המועד פשחו וווערט אַהערגעשטעלט שייאָס דרײַע יאָר אָזֶן דֵּיַע זַיְעַם גִּינְאַנְיִישׁ "זַאֲדָרְעָן טַעַמְתִּים אַנְטַנְתָּעָה" אָיוֹ נָנוֹ דְּשָׂעָרְסִי

תורא-טאנן טראָפֿרַטְאָטְעִיזֶן ווועט זיין
צונגשעטעלט פָּן קְרִירְיָה יְאֵלָה, מאַנְסִי,
שיכּוֹן סְקוּוֹרוֹרָה, ווּילְיאָםְבּוֹרָגָן
באָראָ פָּאָרָךְ, לְוִיטָה וְדִי סְעַרְוּזִיס
קָאָרְדִּינְיָעִיטָּאָרָס ווּלְעַלְןָ אַיבּּרְגָּעָבָן.
דרְדֶּר פְּאָגָּרָם ווּעַט זִין צְוַעַשְׁעַטְלָט
פָּן 12 בְּזִין אַיגְּנָגְּלָהָיְלָט דַּעֲשַׂתְלָט
הַאֲלָבָּלְבָּעָם, אָן דִּי צְוִירְטָעָהָאָלְבָּפָּאָר
קָאָרְסָטָהָעָם, אָן דִּי אַיגְּגָעָנָן מִיט
אַלְלָאָ וְאָסָּקְוּמָן מִיט דִּי אַיגְּגָעָנָן
קָאָרְסָטָהָעָם.

בדער פלאץ אין סאמעדרטע נו
דוושעטס וווערט, וו געאַנאָן,
אַפְּגַּדְּרִינְגְּגָן אַוְיסְּלִישְׁלָמָן דורך
המְשֻׁפְּקָן זֶן דַּעֲכָבָתָן שָׂעוֹן
מייטוֹאָן, אַן מען דאָךְ האָבָן אַן
אַבְּיַזְּלָעַ' המְשֻׁפְּקָן אַנְיַזְּעִישָׁאָן
קָטָלָוּ' אַרְיָנְצּוּקוּמָן. עַס ווּעַט זַיִן
יַיִן אַידִישָׁן, רַיִן הַיְמִינָן, ווֹדָע
היַעֲבָר בְּשָׂמְחָה. פָּנָלָעַ אַדִּישָׁע
געַגְעַטָּר אַין נֵוִי אַירָק דַּוְיָעַטָּר דַּיְוָעָג
אַלְדָּן צַוְּשָׁן וּ אַן אַנְדָּרְתָּהָלְבָן
זַיִן.

פָּנָן דִּי הוֹחֵנְתָּוְתִּדְגִּינְן
שַׁתְּאַגְּדָנְגָנְקָטִין, וְאֵלֶּי אַירָן, וּוּרְעַטָּס
דָּעַר הַמִּסְפִּיק חֹל הַמּוֹעֵד פְּרָגָרָאָם
גַּנְגָּפָט אֲוֹטָרָה כְּלִילִי, אַלְעָלָס וְאַלְזִין
מְנַחְיָה אַרְבָּאָה, אַרְבָּאָה
רַיְנִין אָין אַגְּנָעָטִין, וְעַס פְּאַס פָּאַר
אָאָה חַדְרִישׁ אַרְגָּנָאַצְּעִין וּוּ
הַמִּסְפִּיק לְשָׁם וּלְחַפָּאָתָרָה. אַבְּעַר מִיטָּס
דְּסָם לְלַעֲמָעָן אַז אַפְּאַשְׁתְּנוּלְלָכְעָן
אַזְּקָא אָז פְּרָגָרָאָם נִשְׁתָּוּ
פְּאַסְּגָעָן פְּאַרְבְּרָנְגָג פָּאַר
גַּעֲשָׂרָעָן וּנְגַלְגָּלָעָן בְּחִוּרָהָם וְאָס
דַּעֲנָעָן בְּהָ גַּעֲוָוָת אָוֹן שְׁתָאָרָקָן
דְּעַרְבִּיכָּעָר וְעוֹוֹן עַלְטָעָרָן אָוֹן זַיִן
פְּאַדוּוֹיִינְרָעָס עַבְּדָעָן מַעַן אַל זַיִן
נִישְׁתָּוּקְיָן אַלְסָן אַגְּלִיטִיטָרָעָס
וּוּ וְעַגְּאָנוּן, טֻוְן תַּזְּנִינְגָעָן
סְעַדְרוֹוִס קָאַרְדְּעִינְיאָטָרָס דִּי טַעַג
אוֹרְוִיסְיָקִין אַלְעַיְצְלִיחָיִין פּוֹנָעָם
פְּרָאַגָּאָם צַוְּדָשְׁפָּתָהָתָה. פָּאַר סִיִּי
וּוּלְלָעַלְלָעָפָר אַגְּעָן אַפְּרָעָגָן בְּיִים
סְעַדְרוֹוִס קָאַרְדְּעִינְיאָטָרָס אַדְעַר מֹתָה
קְטִיאָתָה.
עַס בְּלִיְיכָת נָאָר צַו שְׁעַפְשָׁעָן אַ
תְּבִילָה אֹז דָעַר גַּעֲהִינְגָעָר וּלְ
הַמְּחוֹת פְּרָאַגָּאָם כְּשַׁרְכְּרִילְיָן
שְׁמַהְוָתָה טַוְבָּה, כְּשַׁרְכְּרִילְיָן
גַּעֲוָוָנָה פְּחָח בְּיַעַן אַיִּיעָם. ■

חול המועד פסח תשע"ה

עולם הבא אין עולם הזה, און טאקייט טפאלטט, שטיטים? אודאי. אירוב המבואה את המועדות, או מ'פארשעטט דעם חול המועד, אין דאס צעלבע אונ אינער פראדערשטט און איידיש קאנט, און לו הילקון... ח'י, איזו דאק אודאי און אודאי יויבן און אסמען חול המועד גרייט מען צו א העדרליך פנוגראם מיטן גוטסטען כבוד פאר הייליגען אידישע קאנדרלעך איז דאס עפעס מנופת ציך ובל טעם.

אלזא, יוי די האפסיק טראדייציע, לאוטן עונט נישט אוט קיין געלגענטיט מהנה ציך זיין די הייליגע קדונעלען, און אודאי און אודאי והען עס קומט אן דער פורייליכער יומ טובי פסח מאכט

המספיק שפאנט פאראויס מיט
פונדאמנטאלע טויש פון "קעיז"
צו "סופארט" פאר די הייליגע נשומות

א נייע טויטש

(פ' איזעטונג פון זיטט)
 פון נאכאנגענד באַדיכטן זון וווײַיטערעד
 אָגונטוֹן וואָו קִידערלעָלעָן אַלְפֶלְעָס אָז
 קִידערלעָלעָן אָז עַרוּאַקְסְּנָעָג גִּינְעָן
 אָזָרְעָן יְעָדָע סָארְט אַבְּיוֹ, דָּעַרְעָדוֹרָג
 אָזָן פְּאַיזְעָטונגָן וּוְאָס אַיר קָעָנט
 נִיאָמָאל לְלוּמוֹן.

די אָגונטוֹן ווּולְעָט שְׁפִּירְט זֵיך
 פָּאָרְנוֹטָאָרְלִיךְ אָאָרְדִּי קִידְעָרְטַר, די
 אוֹ. פְּאַיִלְלָה. שְׁטוֹפֶט סָסְדָּר מַעְלָה
 מַעְלָה דַּרְטָאָנְדָאָטָן מַטָּס וּוְאָס מַעְנָן
 דָּאָרְעָן זַיִבְּאָהָנְדָלָעָן, אָזָן דִּי
 נִאָכָאנְגָעָן דָּרָוק וּנְעָנָעָן האָפְּנָטְלִיךְ
 נְוָיָה פְּרָאוֹת.

ומושגנשנָן. נְעִיר מַתָּא אִיז: "אַל
טַעַמְתָּ עַדְעַט סְפָאַרְטָהָבָךְ אֵיךְ
אַס עַרְשָׁעַט גַּעֲבָיו צָו דָעַם
וְעַנְעַנְתָּשָׁוֹן אֶיךְ הַעֲלָף; אַל עַ
נְדַעַרְתָּ אַקְטִיוֹתָעַטָּן אָן פַּנְקִצְיָעַ
פָּן דִּי עַטְרִישָׁאָפֶט.

(פארעציגונג פון זיטט 1)
 פון נאכאנאנד בעריכסן ומיטויערט
 אגענטווערן וואו הילפסלאזע
 קינדרעלען און ערוואו אקסענע גיעין
 אודורך יעדע סאטט בביין, ערדרודערונג
 און פארעשעמנונג וואס איר קענט
 ניטאמאל תלומן'.

די גאנטווער וועלכע שפירות זיך
 פאראנטוארטליך פאר די קינדרע, די
 א. פ. אבלבן, שטפפט ס cedar מעלה
 מעלה די סאנאנדרן מיט וואס מען
 דארוך זי בהאנדרלען, און די ס
 נאכאנאנד דורך זענען האפטליך
 לנו שפירוט.
 המסתה ווועדראות, וואו דאס
 אידיש ה不让 אין די דאמיגנערדע

ויען דער סייטעט קומט אין אונפליקט מיט די אינוערטעטען פון עס בענש ועם איך העל'ו".
 "דו ביזט נישט זיין טראטער", רוקלטער דער לאנגוויליער המכפֿק עטערוואן מ"ה אליעזר אופעל היין, ריעקטאָר פון טראינירונגען און הוואַלְיאִ אימְפּרָוָוָהָןְן קאנטני. אין אין ואָרט נומטער צוֹעָדָן ייד מְנוּזָדָן אַכְּטָה שָׁעָת פון ערוניגונגען און פרעוננטאָצִיעַס. "דו ייִזְחַקְהָר".
 אין נישט סחת אַחֲרָן עטערעריר בָּבָר וועלְלָעָר ווּסְמָר אַטְלָעָן דעֲגַרְיכָּן אוֹו "ער" ווּלְלָ. אַין המסֿפִּיק האָט אַיבָּיג עענערערשָׂט אַטְפָּע לְבִלְכָּע טֶמֶטְמֶעֶטְמֶעֶטְמֶעֶט צוֹוֹשָׂן דַּשְׁתָּאָבָּן נְשָׁאָלָן מֵיט וועלְלָעָר יִיְהַלְלָגָן. מיט די פרישען ערוניגונגען ווּטָעַס בעזָּה גַּיִן אַ

30

איינגעשטעלט אויר מאכפַּט זי, נאר אויך אלע אָכְבָּטְעָדָר. אָבָּדְּרָדְּ פְּשָׁטוּעָ בעיל-מלאכה, נישט בליזן האבן זי געשויגן, נאר זי' האבן מיט אלע כוחות געדקעט דיט דרבנים, זי' געהאלפַּן אוון אָפְּטָמָאל גַּעֲרָבָּעָט אַנְשָׁטָט זי.

דער פיאסענער רבוי -
אויפזער איבערן לעדר -
מאנוין

דער לעצטער ערבע פפה איז ווארשעוויער געטא

ה' אַבְדָּבָרִים וְה' ג' אַזְמָעָה = מ' גְּבֻרָה מ' קְבֻרָה אֲנֹכֶנֶר בָּאָרֶב נָאָר מ' בָּן ג' נְאָרִי-גְּבֻרָה = ג' רִיוֹצָן-גְּנָנָס רְגַעַת אָפָן פְּרָדָגִי שְׁרָאָלֵם גְּמַכּוֹבָן גְּהֻרָה

.7

וועון איז עס א דפֿלטע סכנה.
האט קיינער פֿון זי' כמעט
געוואווארט, וואויאָז צו האָן אַט אַן
אַן האָנט, צוועינטן זונען זי'
דר בּוֹרְבּוֹן, וועלכל דִּיטִישֶׁן בּיז דָּער
מעויסטן געוווכט בּיז דָּער
רוֹמִינְטָן, באָדֵן זיך אוּזִי צו
יעוֹזְוּן.

שיד אונ לעדערווארג אין מש

גאָז קאמערן אין פאַבריצַי

ז'ין פרוי אויף דעפראטירט

איינס פון די טויערן פון געטא זעט דעם
בריך ארייבער צו דער ארישער זייט

אֵין אָרְבַּעַת אִיד גַּעֲטָא־שִׁיר פָּאֶבְּרִיךְ

דייטשן זוכן אונטער אידן ביימ טויער פון ווארשעוווער געטא

אידן שטייען אין דער רייע ווארטנדייג פאר
שפויו קארטיעס זיך צו דערהאלטען דאס חיוט

דער ראדאמסקער רבִּי הַיְד אֲרוֹמָגָעָנוּמָעָן מייט חסידים

דער קריימילאָווער רבִי הַיָּד אֵין וּוְאֲרַשָּׁא

דער פיאסעצענער רבי הײַד אויף די גאָס אִין
וּאֶרֶשָׁא אַרוֹמְגַעֲנוּמָעֵן מִיט חֲסִידִים

אַנְגָּגָגֶלְבִּינְ ?
אַנְיָיְגָןְ פָּןְ וּוֹעֵלְ אַנְיָיְדְ ?
פָּעָטָאָה בְּלִילְ קְרִירִיםְ, שְׁמוֹצִיגִיםְ,
פָּעָרָשָׂאָלָטְןְ, אַמְגָלָקְןְ, שָׁאנְדוֹןְ אַוְןְ
וּוֹולְ, אַךְ זַעַםְ מִיטְ גָּאָרְ אַנְ ?
בְּלִיקְ, דָאָסְ שְׁלַעַכְתָּסְ אַוְןְ
גַּעֲטָןְ, קְרִיןְ חְדִישָׁןְ, אַנוֹןְ הַעֲמָרָדְ אַדְךְ
עַלְוָעָלָטְ, אַפְעָנָםְ אַפְעָנָםְ תְּהֻווָּהָןְ,
אַנְזָבָמְ אַנְצָלָמוֹתְ, אַנְעָרָבְ אַנְקָרְ
אַלְטִיכִינִיקִיטִ ? עַשְׂנִיטִ פָּאָרְ מִינִיעָןְ
עַרְבִּיְוָןְ, דָעַרְ פְּיָעָרְ, פָּוּןְ אַמְנוֹנָהְ אַוְןְ
דָעַרְ, דָעַרְ פָּאָקָלְןְ, פָּוּןְ תְּהֻווָּהְ אַוְןְ
מְסֻרוֹתָהְ וְאַסְרָהְ, אַרְגִּילְגִּילְןְ דְּרוֹשִׁיםְ הַאֲבָןְ
בֵּיןְ, זַעַםְ אַפְעָלְעִילְגִּטְ ?
עַצְמָצָעְ מִוּנִיןְ !

וופתענערטרט משל קינן אין גע. גען פערענעליך אונגעאהלטן און בעגע פארכטינדונג מיט די אונטערידישע אונטערברובווערט בעני הוהה. מײַן אונטעראגטעלען פֿרִינְט, וושא פֿרִינְט אונטערברודאָן די נִיקּום דָמו (הרב אלכסנדר שושאנא פֿרִינְט אָיל, אַ גֵּיהֶעֶר תְּלִימְדוֹז אֲמָנָהן, פֿרִינְט פֿון די תְּלִמוֹד-עַמְּקָה נַעַץ "הָרָהָה", מַחְכֵר פֿון אַבְּאָרָם סְפָר "עַמְּנִיָּה שְׁלַחְוֹה", עַד יְשָׂרֵךְ מִיט זַיִן).

אַיִלְמָאֵל, עֲרֵב פֶּסַח תְּשִׁ"ה, אָב
יְמִינְךָ גַּשְׁקִיטִין יְיִזְרָעֵל בְּרוֹדְעֵר
וְתַנְתַּן, וְעַלְגָּר אַיִל מַעֲגַעַקְמָן אַרְוֹן
קְדֻשָּׁה הַשְׁמָה, מִטְיָה אַדְרָעָם פָּנָן אַלְעָלָן
בְּבִים אָן בְּבִים אַיִלְמָאֵל, עַטְתָּא,
אַיִלְבְּרַגְזָעֵבָן "קְמָחָה דְפַחָה". אָן
אַמְּאָס מִינְרָא אַתְּ שָׂמֵחַ בְּרוֹדְעֵר מַרְיָה
אַבְּרַצְלָילְטָן? אַבְּרַעַל הַאַט
עַלְגָּרְעָןְכָן גַּפְעָס אַיִל זַעַן אָן
הַאֲרָעוֹן אַיִל תְּרָה אָן עַבְדָּתָה הַשָּׁם!
אַנְתָּא חְפִילָה, אַנְתָּא צְיוּינָה הַרְחָקָה

ונעטאנ דאס זייןיעגע.
די איזן קומן זיך נישט דערשראָקן
פֿוֹנְגָּוּס טוּס שְׂתַרְאָךְ וְאָס דִּי מְדֻבָּר
אַכְּבָּאָס אַסְגָּזְעָרָפָּן קְנָגָן אַמְלְגָעָן
אַוְרָוָנָעָן מֵשׁ נְנִיָּה. אַךְ הַאָב אַלְיָוָת
בְּאַזְמָכְתָּא עֲטַלְיכָעָן אַזְעַלְבָּעָן בְּאַהֲלָטָעָנָה
צָםְדָּקָהָנָהָנִים. צָמְדָּעָלְמָנָהָנִים
וְצָמְלָעָלְמָנָהָנִים שְׂתַרְבָּלְעָךְ וְעוֹלְבָּעָךְ
אַכְּבָּאָס גְּזָעָפָּן אַרְפָּאָס קְלִינְיָאָס.
אַבְּנָאָס גְּזָעָנָהָנִים, דִּי מְלָאָסְקָעָהָנִים.
עֲסָלְעָלְמָנָהָנִים 3 גְּזָעָנָהָנִים, דִּי מְלָאָסְקָעָהָנִים.

דער לעצטער ער בעפה אייז זוארישעוווער געטא

דער "סאָבאַטָאָזֶשׁ" פון
הַרְיִמּוֹלָאוֹנְשֶׁרְ רַבּוֹיְ

ליבט שטראלן אין
זינקטען ערניש פון געטָא

“ אברהם הענדל דערצ'ילט נישט

זוכרתנו אוזו רואגי... יעדעם מאל עיברמאנטן א נאמען פון א גודל וערט אלאל וערט ער איזערצעטעןערט. זונען בעין כי אים די געשכטעס מאל נישט זיין קראנלאיגשן עד דערצ'ילט פון די לעצטע און גיטן דאן מיטאמאל צוירק צו דרושאַטן איין אין וואשעוווער אן. און אוזו דערצ'ילט עפיזאָד פֿײַידְר ווּן האַברִיכְיִינְדְּעָן רײַסן זיך אוֹויס פון דעם

ה' ד' שנסעט פון אטלנטן פון דה זונטשע העיליקיטי איז זוכר נאן ד' זדקה' זומס אידן האבן לילט אין ואורשעווער געתא. איא עגענע איז גערען קמנצין, ד' פ' פ' מורה אונטן מאיר' האט זוי זעט האילטער ערמאכטן, אבער בר אוידן זעט גערען אין זדקה' די וואס פ' אפרילוין מעיר ווי זוי, פליטים עקענטן ערעדער שעטלן זונען צו הילל. זעט זונען זאללכע' וואס האבן זיך.

וילט מיט סעלעטען ביסנס פון געוווען אידן וואס האבן זיך עריש אָפַעֲגָעָן בְּלִי מֵשׁ מַעַשִׁי מיט אַזְמָלִיןָן תאָג אָזֶן נאָכֶט אָזָאָדָן גְּרָנִין וְנוֹטְלִינְדָּע.

דער לעצטער ער בעפה אין זוארשעוווער געטא

בבאשעפטיגן זיינע קרובים איןעם
שאָפַן.
די הייליגע ברכה האב איך
גענשפֿריט ווי זי אין אויז מיר געווארן
אנגןגענצען זייא א מלובש און ווועט
מיר זיכער באָגליטטען ביז מײַן לעצטע
טאָגן.

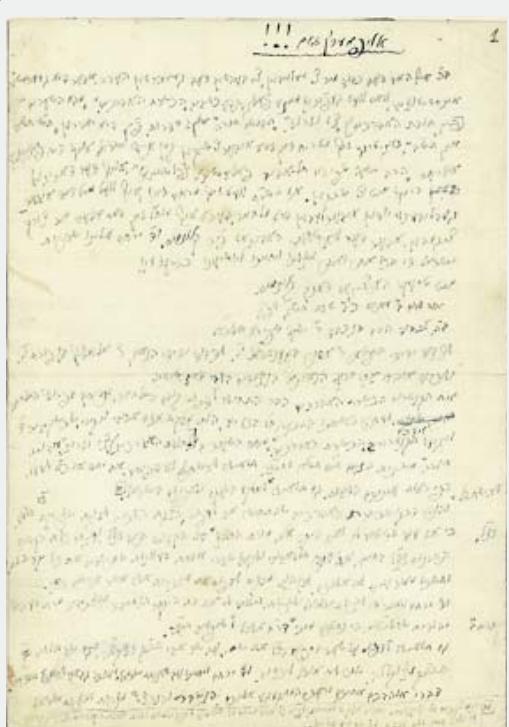
די צוועיטה ברכה הא און באקעמען פון הייליגן פאלאגענער דאס און שיין געווען בעיימ דיבּער. מרד האבן געען ווי דיUnd גענטער. מרד האבן געען ווי דיUnd גענטער.

"גיאי" הוא דער פיאטצענער רבי
מייך געגענטונגsson מון מרד. "בכין דיר
מיטבעת איז או דער פיאטצענער וועט
באלעליג זיין דריין ווועגן זיין"
איך בין געגענטונגsson און דער
אלעליג בעאפעער האט טאעק
מיטבעת געגענטונגsson מון וועג, אפלי עס איז
וואעוויזן אן אונטערלעריעס וועג וואס
מקאן אונרטשׂשׂשׂ שלידערן.

מעבדות לחירות

יָאַעֲךְ הַאָתֶן זִיךְ שְׁנָעֵל
אַיִינְגְּגָלְדִּירְטָרְזָן דִּי קָאַטוּיְילִישׁ
אַלְמָאַלְמָאַלְמָאַן אַן וּאוֹאַשְׁרָן, אָן קִינְיָרְהָן הַאָט
אָזְרָהָן אַזְרָהָן אַזְרָהָן אַזְרָהָן אַזְרָהָן
פְּרוּנְיָהָן אַיְוָנְקָלְבָּרְגָּהָן גַּעֲלָהָן
אַיִינְגְּגָלְדִּירְכָּהָן דִּי גַּסְטָאָפָּהָן
אַוְנְטָרְדוּרְכָּהָן דִּי גַּבְּיָדָהָן וְאֵזְעָךְ
הַדָּאָטָן גַּעֲוָיָהָן. זַי הַאָבָן נִיאַמְּאָל
הַדָּאָטָן גַּעֲוָיָהָן. קִין אַנְדָּרָה דִּי תַּהֲלָלְגָּעָן
עַדְעָדָהָן-מַאֲגָנְזָן פָּוּן דִּי פְּרִילְעָשׁ
אַוְנְטָרְדוּרְכָּהָן. קִין פְּרִילְעָשׁ גַּעֲוָיָהָן
אַוְנְטָרְדוּרְכָּהָן זַי נִשְׁתְּפָעָהָן, אַבְּעָרָה אַיִדְישָׁ
גַּעֲוָיָהָן הַאָבָן זַי גַּעֲוָיָהָן. זַי הַאָבָן
הַלְּלָבָלְבָּהָן בְּאַמְּרִיקָה יְעִינְגָּהָן פְּלָלִין
וְאָסָן דָּאָגְעָהָרָטָן זַי עַמְּגָעָן יְאַזְעָךְ

ידי גוטסראפַּה מעדער האבן אוֹרִיךְ
יעקובוֹד פָּרָגָעֵן דֵּעַ צִיל פָּנָן
רוֹזֶוּזִיעַר דָּעַר טַיּוֹל הָאָט
אוֹפָּגָעֵץ עַטְרָת בִּים זָעַן פָּאַר

**די צוואה פונעם פייסעטעןער רב'ין געפונגנען
אונטער די חורבות פון געטא**

ר' מנהם זעטמא הי"ד ר' משה בצלאל אלטער הי"ד ר' יונקיס ר' ברודער דער אמרי אמת זא"ל באגלאיטין זיין

די עפערונג פון א בונקער אין געטא

אוֹרְפָּצּוֹקּוֹמָעַן אוֹיךְ צָם צְוִיּוֹתָן סָדֶר, אַבָּרְדָּעַר גַּאֲסָטָן אֵיזֶה נִישְׁתָּחְווּן צָם גַּעֲפָנוּן.
חַיִּים הַאֲטִיךְ זֶיךְ נְגַעַנְוּן אַכְבָּרְזָה אַרְחָה דָּעַם
פְּרָעָמְדָן אַידִין, אַוְיבְּ מְפִיצָרְן וְוִיסְטָן וּוֹאָרְבָּרְדָּעַר
אַזְיָן? בְּזַעַר אַיְינְרָה אַטְבָּרְגָּעָן דִּי פְּלִיעָצָעָס
פְּרָאָוְאָנְדָעָרָה. "וּוֹאָס פְּרָאָה דְּרָעְמָדָר אַדְן?
עַס אֵיזֶה דָא קַיְן פְּרָעָמְדָר אֵידָ נִישְׁתָּחְווּן צָם גַּעֲפָנוּן
דָעַם יָום טּוֹבְּ?" חַיִּים אֵיזֶה גַּעֲוָהָרָן
עַצְטוּמָלָט. סְטָמְלִישָׂ, וּוֹי הַחָטָם מַעַן נִישְׁתָּחְווּן
בְּמַעְלָהָן אַזְיָן שְׁיָינְיָן אַידִין, אַזְיָן
אַיְינְרָה נְעַקְעָטָן בְּמַעְלָהָן אַזְיָן עַזְּבָּכָּה, אַפְּנִים וּוֹי אַמְּלָאָךְ!
הַחָטָם דָאָק מִיטָּאָס אַלְיָן גַּעֲנָעָדָט, אַוְן עַר
אַזְיָן גַּעֲעָוּן בַּיְּ אִיס בִּים סָדֶר!
מַעַט מִיטָּטָרָה אַן דִּי אַיְינְרָה אֲטִיךְ
חַיִּים גַּוְאָהָן צָם דָבָר, אַפְּשָׁר הַחָטָם עַר דָעַם
פְּרָעָמְדָן אַגְּזָעָן?
דָעַר בַּיְּ אַטָּאָס אִם אַבְּרוֹאִיגְט: "יֵאָ, יֵאָ,
אַיר דְּמִינְיָן נִשְׁתָּחְווּן. דָעַר אַידָאִיז אַזְיָן אַודָאִיז
גַּעֲעָוּן נְעַכְתָּן. דָעַר אַזְיָן אַזְיָן גַּעֲעָוּן בַּיְּ
מַרְבָּ בִּים סָדֶר, אַוְן בַּיְּ אַדְעָזָעָן אַזְיָן.
בְּאַבְּרָעָן נִשְׁתָּחְווּן אַלְעִידָה אַבְּנָה דָעַם צְוָהָתָן אַיסָּ
צְוָהָתָן, אַוְן אַיְיךְ אַבְּדָלָה וְעַל אַזְיָן זָעָם זָעָם אַזְיָן
אַיסָּמָעָן זֶיךְ צָו בָּאוֹזְיָן אַזְיָן צָו אַיְיךְ, רִי
חַיִּים..."

נץ פסח איז חיימן אורייס און ואולד
מייטיינן וועעלען. פון די עשי איז קיין ביד
קינש פערלעבן. דער פרילינג חאט שוויין
איבערונגונומן די וועלט און איבערלאיל איז
וואלעונג וואעם און דופלאט. שמיענדיגען
פֿרְילַעַךְ גַּעֲנָגָן.

חיים האט אנגלאנדט זיין וועגעלאל מילז
צוויגין און שפאנלאעך, אונן אונגעהיינן שלעפנ
דאס וועגעלאל אוין צוריך. די רעדער זענען
געוואר איניגעזונקען
און דער ערד אונטער
די שווערע לאסט, און
מייט יעדע פאר טרייט
אייז שוערטער ערוואָרַן
פאר חיים זיך צו
רווקן פְּאָרוֹסִיס. ווען
ער האט זיין וועגעלאל
מער נישט געקענט
באָרגונ, האט ער
געמושט אוראָפּוֹוָרַפּן
אמאר צוּיִינָן און זיך
געונמע אַרְסְּגָּאָבָּן
די רעדער. פְּלוֹצִים
האט עפֵס א
בליטשאָק עטאן אין
נְיִים. חיים האט זיך
צונישארט און
סְפָּאַזִּים ליכטיג
געוֹוָרַן פָּאָר די אָוִוָּן.

אנגלדנען מטביען
חוים האט אביסל
ארומגענישיטער אין
דר ווינער עד און
האט באולד אנטדעקט
א צעפויולטן זעקל
אנגעלילטן מיט
גאלדנען מטביעות, און
אחים

וְיֵה אָתֶן אַנְרָא
דָּעַר אַלְטָעָר
גַּעֲוָאנְגִשָּׁן זַעֲמָנְגִּי[■]
זַיְן בַּעֲכָרָה חַיִּים טַסְטָס
מָלְחָה הַאָת
אוֹיְגָעָנְשִׁינְטָס וְיֵה אַס
הַאָת גַּעֲשִׁינְטָס אַלְיהָוָה
הַנְּבָיאָס כּוֹס אוֹיְבָה
זַיְן סַדְּפָטִישׁ.
בַּהֲרָה נְבוֹא
אַלְמָנוּ עַם מָשִׁיחָה בָּן
דוֹד ■

"סָרָא שִׁינְעַר כָּסֶא! טִיעַר עֲרוֹבָה!
בָּוּסֶל בְּרָכָה!" האט דער גאטס
אַבְּוֹנוֹאַנְדְּרָעַטְדָּעַט כָּסֶא.
נָרְאָה אַתְּ עַל גַּעֲלָעַט
אָונְ גַּעֲלָעַטְלָטְלָט.
שִׁינְעַר פְּנַקְטָה וְדָעַם שִׁינְעַמְמָסֶס!
עָרְאָחָה אֵיזֶ עַזְעַצְמָן מְסֶסֶיָּה וְוַיְיָלָע,
עַשְׂמָעוּסְטָה אַפָּאָר וְעוֹרְטָעָר וְוַעֲגָן
צִיכְיָאַפְּטָמָעָרִים, אָונְ פָּאָרִין אַרְוִיסָּגִין זִיךְיָה
וְוַאֲעָם גַּעֲזָעַטְסָה וְאוֹנְטָשָׁדָה מְעַן זָלָל
אַגְּנָיָהָן דְּרָלְלָעָן דִּי אַמְּתָחָעָן גַּאֲולָה.
אוֹרֵן כּוֹמָאַגָּס אַנְדְּרָעַטְדָּעַט
עַזְעַוְצָטָה דָעַם פְּעַמְמָן אִיד אָן בֵּית הַמְּדָרֶשׁ,
עַדְרָה אַתְּ אַיְם גַּעֲוָאָלָט פְּאַרְבָּעָטָן

הארשתאנד. די מצה איך געוווען אומטונג, אונ
ער געשמאכער ריח האט זיך אויסגעגאנ
ויל באלאום אויל איבער עאל גולדיען! דער
האט געפינקלט מיט א שמייכל, אונ די
וואר רובל אין האט איז אונד נישט געוווען
ליין חלום.

יעו, האב איך דיר געאגט איז דער
היינערשטער וועט העלפֿן. ייעסט עזטער ער
האט אונזו אונט פראלטז'ן! חיים
האט דעוציילט דיא שעת זונען די אנטצע
עשעה, איספרידיגין: יען, עעסט, מר וועלן
אייה האבן א סדר כידפהחמלך, טאכע מיט
לאוילו הראטס בעכען, און פאייל די
יגיעלען איז אונד נאנץ געלביבן. מיר האבן א
רוירין פט אונ א פיערין פאטורע איז
טלמל!

*
חיים און בריגינע אונז זיינערע קינדערעלעך
אָבָּן אָזֶה פְּרִילַּיכָּן סְדָּר נָאָך אָזֶן זַיִינָר לְעָבָן
ישׁ גַּעֲהָאַט.
נָאָך אָזֶה פְּרִילַּיכָּן הַגָּהָה אָנוֹ אָ בְּרִיאֵסָן
שְׂוִילְחָן פְּרִילַּיכָּן, וּוֹן בְּרִיעֵנָן זַיִינָר
אַתְּ בְּרִעְנַנְדִּיגָּר לְכַסְתַּע עַפְעַנְעַן דַּיְתַר צָו
שְׁפָדָק חַמְתָּאָן, הַאֲתָּה זַיִד אַוְרוֹזָן אָנָלְטַעַן
אַיד וּוּלְכָרָה האַט אַיר עַוְואַונְשָׁן: "אָ גָוט
וּסְפּוֹטָר אִידְעָנָעַ!"
צְוִירְשָׁטָן האַט זַיִד בְּרִיגְעַן דָּעַרְשָׁרָאָקָן.
אַבָּרְעַדְעַד דַּעַם יְבִילְכָּן אָנוֹ פְּרִילַּיכָּן
אָנוֹן, הַאֲתָּה זַיִד דַּעַם אַזְדָּן פָּאַרְבָּעַטָּן
אַרְיִינְצּוּקוּמוּן.
חַיִים האַט דַּעַם אַסְטָן בַּאלְדָן דַּעְקָעַטָּן.
נָרְאַת אַיְם פְּרִיעָר גַּעֲזָן אָזֶן בַּיְתְּפִידְרָשָׁן
בְּיִי מְעִירָה. קַעַטְטִיג אַדוֹרְכְּגִיגָּר וּוּלְכָרָה

ה'חטא עיר נישט וויאן פאר די כסות, נאר איזיך
וישט א שטייל פלייש צום סדר, אונן מן
סוסטס אוניך נישט א שטייל פשע וווער
וויסט צער האט אפיילו צו-סיט מעה? אלא
וואס דען, איזיך עיז ער ניעבע איזיך נעדץ
ארארוואס איזיך ער יישט ענטקמען בענין
שטיעצע פון מעותפחים? איזיך דאק דערפונ
עדרגונגנען, איזיך דער איד וויל נישט געמען קיין
דזקינה. מון מוען פונגען אונדגען וועגן.
ונדרליך הווט ער זיך אונן צו הייסטטען:
רט חיים, די שאלה ואויס איר פררגנט
אייז נאר אර הארעונג שאלה. מען דאריך אונן
עם גוט אריינטראקטן, אונן יעצל ערבעפחס
אייז מען דא פאנומען מיט מכירתפחים אונן
אייז אנדגען הנקות הניליגן יספּוּבּ.
במיליאן, טויט מיר איר טוביה, רט חיים, אוניך
ועל אייך יעבן אן הלואוה צו-ווען וויאן
ווער די סדרים אונן עעסס נאך ואס
מטדריך, איזיך ווועט מען קענען אפליגון די
שאלה אויך נאך יומ טוב. דעמאלאט וועט
ען בעז'ה עטמען די זיינט בעהעריג
איינטינקולען אוניך די שלאה? ערדנדיג האט
ער רב ארכוסטאנטונג מעטליכע בול פון
שפּאלד אונ דערלאגנט הייסטטען אין האנט
אדריין.

העומם דאס געלט
סיעוינו נשטאָקָה קײַן ברירות, האט חיים
אַפְּגַּבְּעָן".

מזה זו شأنו אוכלין

הכל פון קארבס וואס מען עסט פון די
טען, מאטס, קארטאלן לאן פרוכס.
און דאס ואווערט עס דאונדערש פססבּריין
וואלן מרד לעאל זוין געוווונן און
שטיינר, און יידי דרצון און מיר זאלן
שיין בקרוב וכוה ייזן זום "גאנַכל שס
מן בחביבים ומון הפססום", וועלן
וועלן טראנָרונְדָּן דעם דריינְס כום פון
וועבאָתִי" ב'בְּיאָת גוֹלְדְּקָּמָּן דְּבָּקָּבָּאָ".
געומען פון קנטנדֵס "פּוֹנִים
קְרִידָמָן", דָּרְךָ רְעֵמָתְּבָּקָּם בְּגִיטִּיטִים
מִטְּדִּיעִיטִּים" בְּהַנָּהָלה הָרָב
הַעֲרֵשְׁלִילְיְוָלִישׁ שְׂלִיטָאָשְׁחָהָהָלָ'

אוֹרֵךְ דִּילְגָּקָן זַיִיטָן, פָּרָן אוֹרִיבָן
אֲרָאֶפֶן, שְׁטִיטָן זְנוּבָן וּלְכָלָעָם מִזְוָּה מִעֵן
רָעַדְתָּן. מוֹצִיאָה מִזְחָה דִּילְגָּרָן מִעֵן
כוֹרָה, כּוֹרָק לִוְיָה דַּשְׁׂרָגָנָה שְׁתָּהָה,
אָוֹן אֲפִיקּוֹמָן. דָּעָרָנָאָךְ, מַעַרְךָ צָרָעַכְתָּס,
שְׁטִיטָה וּבְרָפְּלָפְּלָה עַל קְרָמָתָאָרָן זַוְּגָה.
דיְלְקָומָעַנְדְּגָעָה פִּינְקָה קְסָטָלָעָךְ זַעֲנָעָן
וּבְרָפְּלָפְּלָה עַל קְרָמָתָאָרָן פִּינְקָה פָּעָרָה מִזְחָה
אוֹסְגָּעַעֲכָתָה דִּילְזָה פִּינְקָה מַאֲסָן פָּרָן
מִזְחָה, יְגַעַנְדִּירָה פָּרָן דִּיקְעַעַתָּה צָוְדִיעָרָעָה.
דיְלְקָעַעַתָּה צְרוּיָה קְסָטָלָעָךְ זַעֲנָעָן פָּרָן
מַשְׁמָנָה מִצּוֹתָה.

אויר אידייער קערפער.
איצט בעבר דיעווערים:
עדער הארכז וויטראט זען
(עדער הארכז) ווילענסטען מושפען זיך
ויזא צו זיין די כויתים מצה אוון עסן
זיך צו ניכז איכלה נאה, בלויין
ויאבליד זי זוילען נישט וויפיל מען
דאפר עסן. יעדער וויטט נאכטזונען
פֿון ריבנְס ווֹאס האַבָּן גַּעֲגַּעַן
פארישׂיענען גַּנוּיּוּנוּגעַן אויר כויתים,
און יעדער לערט פֿשְׁט פֿאָר דִּין. מען
דאָרָךְ בעבר האַנְטְּפִיר גַּעֲשֵׂרְבִּין, יעַע
וואָס מֶרְךְ האַנְטְּפִיר גַּעֲשֵׂרְבִּין,

די ארטיקלען פון פראראייד ערבר
פסח גאנס אונזען האבן בעהנט אַ
געוואָלדיגין אַפְּלַקְאָגֶן. אַסָּאָךְ זָאָל
האָבָּן עֲבֹשֵׁנָן מַעַן זָאָל אַרְטִיכָּמָאל
אַרְיִינְלִינְגָּן דַּעַם טָאוּל מִיטַּ
די
שְׂעִירָה אַופְּרָאָה הַיְּהוּדִים מִעַן
זָאָל עַס קָעָנוּן נָזָן, מִיר לִיגָּן
נאָכָּמָאל אַיבָּעָד דַּעַרְבִּיטָם דַּעַם
אַרְטִיכָּל צְחַלְפָן פָּאָרְשְׁטָן דַּעַם
קָעָטְסָל.
אַבְּשִׁין גְּנוּמָן אָזְן פְּיַילְכִּין יְוִם
טוֹב וּוֹאָנְשָׁתָם, די רַעַדְקָצִיעַ

בשערו פריליכו אונ נושאנו פֿרְחַ פָּאַר נָאַשׁ בְּלִי יִשְׂרָאֵל וְאֹונְטֶשֶׁט

ב'ס"ד

שיעורים פארדי צוותים מצה צום סדר

הארבחה יידראיטס אין אײַן מצה

סארט מצח	ה אנט מוצח	מאנשי ונעה
14/15 פוך פונט	10 פוך פונט	9 פוך פונט
26/24g	36g	40g
19-18g	32-31g	36-34g
25/23g	30g	33g

י' ד' כוסות

מיון ורויו ורויו גודשוין
 יורי טוטארכוק טעם יורי ורויו ואירוע קומדיאן' רוג'ז'ינקי' (ויטנאמית) מען צולגין אדריטול' ואושען ומיט שוטאג'ין טעם יורי קירוב' ווונון און (ויטנאמית) עט' צולגין אדריטול' ואושען.
מיון ורויו דוטשוטס יורי אונטונוב וויליאם קירוב' ווונון יורי וויליאם קירוב' (ויטנאמית)
 פרא אונגעיר אשי שיר לאילן עילן (ויטנאמית) יומייסט אילן אילן ואילן ואילן ואילן ואילן ואילן
 העלה דוד טוטארכוק קומדיאן אושען שמרן קומדיאן והוד שוטוון קומדיאן סיבר קומדיאן טוטארכוק.
 סע אל דוד קומדיאן ואילן דוד קומדיאן וויליאם קומדיאן יורי טוטארכוק קומדיאן הילן קומדיאן.
 א. רוסטן דוקטור יהודיה מילס קומדיאן וויליאם קומדיאן קומדיאן יורי דודון קומדיאן וויליאם קומדיאן

עפ"י רוחם ורומח אונדראין אין
дум עזין אנטווערטס אונדראין אונדראין אין
וועלן דיזן אונטערערס-וועגן דיזן וויזן
און קראפֿעַט דושן. עס פאלט דיז אונדראין
וילש איזן ואספֿאָראַ שאלות
וולדען גענדראפֿט פרעגן איבער דיז
מצוֹת. נאָכָן הען אַפְּגָאנִיך אַבְּרָרִיך
בּוּסֶתֶת וועלְלָץ צוֹרִיךְ פרעגן: אָוֹן
וואָס אַיז מיט דיז מצוֹת? שטונענְדָּגָן
קּוּמֶט דיז תשבה: וְאֵס אַיז דער
פרְּגָלְלָעָם? נצ'ת האָט אַיך נישט קַיִן
זוקער?! צוֹ דְּרָאָמָּטָאִיך וועלְלָץ
ונעטפֿערן: וַיְיִסְתַּחַם אַיך אַיִן אַגְּנָעָז
בְּזָהָקָעָן האָט דיז זעלְלָעָבָה
איָפָּן קְזָבָרָן ווי 30 קְאַזְקָאָז
זְאוּטְלָעָר ?!

ואם הוא יצליח בפערונטנאליך איזו פירין זיך אסאך אידין איבער די וועלט, אידי אונדערזונגען דע קיטוינטצע. עס איז פאהדאן צו קירפין אונעללען קליניען (SCALES) וואס מען וועיגלעך קליפט אורייף איזה דרי מיצה, און נס צייגט ווועפל וועגעט. דאס איז דער פונקטיליסטער וועגע זו קענען זיכער מאכן און מען איז ייזא אן צו דארפער זיך איבער עסן.

לחוויה הרבים וועלן מיר דא
יעצט אראפשהידין פוןטקלילעג
שייעורו וואס מען דארלא עסן לויטי
וואו, אונן כארדי וואס זונגען נישט
గרייט צו אפוגען, וועגן מיר יעבן
בערכיגען שייעורו געזונאנן לויטי דיא
אי נישט שייך צו אגן ווילט קארבס
סע צו דיא אין מאה, ווילט אינ
מצה Kun זיין גאר אנדרערש ווי די
צויטיגו, סע ווענדט זיך אין די וואג דערפרן,
און מען Kun דאס קאטגעראידיין ווי

אלנורוב: ברוך כל קען מэн צונטילען
מצות אין דרי טראטונג, דייעק גורייסע,
מייטליגראטיניג, און דינע/קלעןוואדע.
הלהכה, באקאנט אלס דער אפאלטער
כיזיט פונעם וועז ביהודה, וועט איז
פונט, ענטהאלט עדע מצה בערך 61
גראמ קארבס. די מייטליגראטיניג, וואס
קומפניו וויסס מוצץ פער פונט,
ענטהאלט עדע מצה בערך 41 גראם.
די דינע ווילעכ קומפניו מוצץ זו א
פונט, ענטהאלט עדע מצה בערך 41
גראמ חבורה מצות פון פריוואטע

כחות קענין יי'ן גונעטער פֿן דָּסֶם, ווֹ
אייך ווֹעַד אַינְגַּעַלְמָן מֵהָזִין
אנְדָּסֶר דָּלְבָּן
אויסְטָר דָּעַם ומַחְאָתָה אלְטָה

ודרכן בוי אפיקומן.
דרד קולענסטער שעיר אוין 10
గראם מצה, ואס דאס עקון מען יינצַּאַן
זונַּן בעידער דערד בעקבות חוקין בי
כורך אוין בי אפיקומן.
ביגויגלייטס קענט איד עזען א
קעטלר ליטס וועלכען איד מאָזְנַּן
פונטשליך מאָזעטען ווילל מזח מען
דריך נעמען בי עדע פון די מצוות.

אלן הון עשר רפואי:

סקאטיישע מעתא-אנאלייז רקאמונדרט צו גירגער מיטלען צו שטארקן "מעטאబאליזם"

פארנומעט פראענעם פאר בערך א שעה. קאלטע געבעט א ציטוואריליגע 'בוסט' פארין דעם מעטאబאליזם. שטודיום האבן געוווין אבר נאכמער, טוינקען וואסער אטראנקען 17 אונגעס ואסער, הייט בעסער, וויבאלד דער קעפער געווועליךען טעמאפרטור פונעם

פעטנס. וואס יי'זוש ווון מינדרט וואיזוי אונזונדור פאראונדרלט גענרגיע (אעיז, פאברוננט אקלעניט) זו פירן אלעל פאנצ'יעס ווונם קעפער וואס האלטן אונז בים לעבד. דער אידישער טערערין אאר מעטאబאליזם איז "דער פאראט האונגעס פאנטסטטם".

המספיק הקליניק טראפיה קליניק און קריית יהל / ויליאמסבורג

סעהוירט אלע וויכטיגע טראאפי
גבוחיק פאר ספעציעלע קידמער
און ערוחאקסענען

צ' באקומוון המספיק טראפיה קליניק סעהויסעס דארכ' מן האבן אעדז זיין באוטנטיסיטט צ' באקומוון ספעציעלע הילך און סעהויסעס דורך פון זיך נישט האבן סעהויסעס פון המספיק דיקטעהן ספעציעלע קאטומינשט פון סי' ווועלט אגונטור געגען הנפליך געלדזט צ' באקומוון די בסטעט טראאפי סעהויסעס וואס וווערט צונגשעטלע בי אומן.

אלע איז הוונדערט פראעננט
"קאנפידנסיאל" וויטן גוטטען
געיהימינס און ערוףעקט.

Dart Design | 845.782.6558

We accept Medicaid.

For evaluations, appointments
and to schedule a visit to the clinic call
877.26.NYSHA
6 9 7 4 2

1. דאס ערשותע, עסן פרاطין בי יעד מלכיזיט. ווון מעסט מאכט מען דעם מעטאబאליזם ארכען פאר עטיליכע שעה אוריינטונגען, פראדיינן און פראצעטיזין דימאלט. פראניאן מאכט עס דאס בסטעט איבעטן או מענמנשן עס בערך האט באפאטוק אונליריס טעלגר איבר 441 פראניאן איז דיסיגיס פראעננט פון זיך ווילך. עסן מעד פרاطין רעלטאטט פראטינט איז פון פראליין 'מוסטלען' אונשטאט איביגע פשנגן, אן אפטע זיטיגע-וירקונג פון גיין איריך דיעטצעט.

עסן שפֿרִין מעד זאת, און און רעלטאטט פראמיידט פון זיך איבעטן. יי'ן קלענערע שטודיע האט באפאטוק או מענמנשן עס בערך אונליריס טעלגר איבר 441 פראניאן איז דיסיגיס פראעננט פון זיך ווילך. עסן מעד פרاطין רעלטאטט פראטינט איז פון פראליין 'מוסטלען' אונשטאט איביגע פשנגן, אן אפטע זיטיגע-וירקונג פון גיין איריך דיעטצעט.

אונטערשט שעודה: עסן מעד פרاطין רעלטאטט דער מעטאబאליזם צו פאברונגען קעפער קאלעניט. עס העלפט איז עסן זיטיגע-וירקונג. 2. טרונקען קאלטע וואסער. מענמנשן וואס טרונקען געטראנקען אונשטאט געצקערטע בעסער צעליחו זו זענען דראמאטיש בעסער צעליחו זו פראליין וואג אונעק פון זיך. ד' א' די איביגע וויאקער זיך וווערט אנטהאלט קאליערים און וואסער נישט, וויניגר קאלעניט, לביבט דער קעפער מיט וויניגר אוועקזוליגן אין ד' ריעזען אלס "קעפער

הטפפיך אין בילדער:

גיטן תשע"ו לפסח

"קינדרער וועגען נישט קיין קראָן פֿשְׁחוֹן" אָן די העפּיגענע ערַב פֿסּח טַעַג, באָקְעָמָן די הייליגענע נשמהּלֶעֶך וועלכּע המספיק האָטִי זָכִי צוּ סְעָרוּוֹן זְיוּעָרָע טַעֲגָלִיכּע פֿאָרָצִיעַס לְבָשָׂאָפּט אָן אָפּילּוּ אַיסְפְּלוֹגּוּן פְּנֵן רַץ. צַל אָן פְּנֵן אוּמִין אָרָאָפּ. אָכוֹפָאָונְטָעָר סְיוּם מְשֻׁנוֹת אָין "יִשְׁתַּת תּוֹרָה וְחֶסֶד" אָין בְּרוּקְלִין. וּטְ וּזְופּרְדִּינְגְּעָן פֿוּמִ'עָר, אָשֶׁר מי שְׁעָמְלָוּ בְּתָרוֹהָה. וְיַעַשְׂתָּה אָן רְבָנָנוֹתָוּ בְּרוּדָעָהָיִם, אָן בְּעָנָן פְּנֵן חְוָדְשָׁה יְמִין אָפּן וְיָאָן די הַוִּיעָנָס לְבָשָׂאָפּט וּזְרַקְּשָׁמָן עַל פְּנֵן דְּכָמָבּוֹן אַפְּעָבְרִיבְגָּעָר וְיִגְּנָרָה הַעֲגָגָת אָוֹרָף די וְאָגָט מְטִ שְׁעָנָאָלִי - מְעַשָּׂה וּיְהִי רְאֵשְׁבָּעָמִידְלָעָר פְּנֵן בְּרוּיָעָן דְּעַיְתָבּ אָן רְאָקְלָעָה. חַשְׁבָּעָבּ הַחֲרָמָה יְמִים צְרוּקְקָמָעָן פְּנֵן שְׁמָהָה 'הַקְּרִישׁ לְלִינְעָן' בַּיּוֹם גַּעֲטָרִיעָן מְעַגְּדָעָשָׂר פְּנֵן יִשְׁבַּת תּוֹחֵחָ אָן קְרִיתָה יוֹאָל, מְרִיה שְׁלָמָה וּמְמִן רְאָבָּה זְיִהָיִה. יִשְׁבַּת תּוֹחֵחָ אָן בְּפָ' פְּאָרָט אַיְףּ אָן אַיְסְלָגָגּוּ צְ... וְיִגְּוִיסָע 'קָאָרָשָׁאָר', אָן וּמְסֻעָּפָן וְיִאָרָטָה; וְיִעַרְעָז וְסָעָה חֲרִיבָים פְּנֵן קָאָנְקָאָרָד בְּרוּדָעָהָיִם אָן רְאָקְלָעָה: אַיְגָנְעָלָאָן רְעַסְפִּיט לִינְטָמִיט אַינְטָרָעָעָס וְאָס אַיְ וְיִתְעַרְעַז גַּעַשְׁעָן אָן שְׁשָׁן הַבִּירָה

!בְּרִית מָנָה

מו"ה שמואל צבי שטענדיג הי"ו

בדרכך שפוארטו שטאוב,
וינגלנד רעספיטו,
המספיק אוו וראקלענד קאנוי
וואזונג החשובה תחיה
לולג שמורת נישואין הבן והנתן הילך נייז
עב"ג הכללה החשובה תחיה

אֶלְעֹזֶר וַיַּנְשִׁטָּאֵק הַיּוֹם
חוֹגֵחַ חֲשׂוֹבָה תְּחִי
דִּידְעַת סַפְּאָרֶת שְׁטָבָבָר,
פְּרוֹעַן דָּעַי הַעַבָּר,
הַמְּסֻפֵּק אָוֹן אַרְאָנוֹדֶשׁ קָנוֹנָי
לְדָגֶל שְׁמָתָה לִידָת הַבָּן נָי

מו"ה שלום פנחס שוואץ הי"
 והוגי החשובה תחוי
 לריגל שמתה נישואין הבת
 תריללה החשובה תמי
 יומינן רז'יסטייט
 המהשפק קער אנטפטעיט
 עכ"ג החרטן הירק במר אהרון מנהם ני"

מומי' אהרן פרוגעס היין
הוֹזֵג החשובה תחתי^ת
טלגל שעממת אירוחי הבית
הטלגה החשובה תחתיה^ת
סקומדישוליגן קאראדייניעשטייע,
ההמיטקען קער
עבעג החרטן היליך במו יעקב יצחק נייז
בן וו' החיים ישע בר-חרווין היין

והרחבת הדעת מכל יצאי חליצם לשם ולטפאות עד ביאת הגואל.

מו"ה מאיר ווערטה היימער הי

**עַקְוּקִיּוֹת דָּיוֹקְטָאָה, הַמְפֵקָה
זֶוּגָה הַחֲשׂוֹבָה תְּהִירָה
לְרַגֵּל שְׁמָחוֹת לְהַכְּבִדָּה כְּבִידָה יְיָ
אַכְלָב בְּנֵם מָוֵה הַעוֹשֵׂל וּוּרְתָה יְמִינָה הַיִּזְעָן
מַעַם בְּמַיּוֹלָטִים
וְאַצְלָב בְּנֵם מָוֵה יְאֹול וּוּרְתָה יְמִינָה הַיִּזְעָן
חַרְמָן מָוֵה יְדִידָה פְּשָׁעָרָה הַיִּזְעָן ***

ווע'ה יחזקאל (יואל) פישער הי'ו

דיעוקטאור או רזינענשל סערוועיסעס,
וזו החשובה והרי
שבת שטאָב, ४ טוּזַי שׂוּעָטְשֶׁרְעָהִים,
המְסֻפֵּק אוֹן קִינֵּס אַקְוָנִיִּים
לידל גל שמחות נישואין הבן החותן היליך במ' יוֹלִיכָּחַ נַיְוִין
עבאי הכליה החשובה והרי
בת מֵיָּה נְחוֹם בִּינֵּיק הַיְוִין
*

מו"ה אליעזר הלווי אפבעל הי"ו

טוענייניג קאָרדענִיגֿיטַעַד, המפֿק אָוֹ אַקְלַעַנְדַּק אַונְגַּן
מענְעַדְשׁוּר, לֵוָו אַונְבָּדָאַלְק,
בעַקְעַטְאָוּן שׁוּעַטְסְּטוּרָהִים,
הַמְּסִיק אָוֹ אַרְזַנְזַשְׁ קָאנְטִי
לוֹגֶל שְׁמָתָה לִידְתְּ הַבָּן נֵי
*

מו"ה יואל פריעדמאן היי'
דיערטיאו, גויגלע דעַי הַכְּבָד 221 אונז עספטע,
המפעיק אוֹו אַקְלַנְדָּן אַונְטַנִּי
חוֹזֶה חַשְׁבָּוֹת וְתִרְבָּוֹת
לְדוֹגֵל שְׁמַחַת הַכְּנָסָת הַבָּהֲרָה כִּמְבָדְרָה מִיּוֹן
לְשַׁלֵּעַ הַתּוֹרָה וְהַמְּצֻוֹת

סקאשע מעט-אנליין רעקאמענדראט צען גריינגע מייטלען צו שטארקן "מעטאבליזם"

3. טוון "היה-איינטנסיביטי"
 איבוגנונגן סעסיע, און אסאך מעד נאך
 אוז ערונטשע סעסיע ווי נאך
 געווערונליכע איבוגנונגן. אוזעלכע
 איבוגנונגן העלפונג בלעט בערטער זו
 פ'איינטנסיביטי' פענטס פונטס קערפער.
 אין שודער אורך איבערוואריגזע
 גונגעראמע מעער האס געוויזן און
 ואנקן פון די סארט איבוגנונגן האבן
 רעדזיטרטט א שיינע פאָר פונט פענטס,
 פאָרעדזיטרטט א פון צוּזַּעַן זוּזַּעַן
 פער (ארום 98.6 פערנההייט).
 שער מאכט אויך זיך שפֿירן מעער
 היינטיגן נומער אירעטן ורבּוֹקִיךְ "איינט
 וואָגֶן, אַבְּרוּוֹרָגֶן אַן אַיבּוֹגְנָגֶן".
 נצעג דעם דיאזין אַדְּשִׁיקְלָן, שענטק עס
 אַשְׁנָעָלָן פֿעַטְסָטָה סְטוּרָם פֿון גַּעֲנָגָר
 עס הַלְּפָטָן אַדְּבָּרָעָנָן אַסְּאָסָן אַיבּוֹרְגָּעָן
 פענטס דורך היינְן ייְמִינְן מַעֲטָאָבָּלִיךְ
 רָאַתְּעַ אַפְּלֵוּ לְאַגְּגָן נָאָכָן עַנוּדוֹן די
 מעער אַנְפּוֹלָן פָּאָר אַסְּוּדָה.

אוון געוויניט פארין צדיק וועגן די צהра פונזען קיניד. דער צאנצער רב האט געצאגט, "מען דאך נישט קיין פפאעצעטען אוון מען דאך נישט קידען זונען!!!"
ווערטער האט די מאמע אושיסגעבראָן אין אַ ביטערן געווינן, "וואס הײַיט, דאס קיניד דאך אַך לערנַען תורה קדושה אָן אוּרְקִינְקוֹן אין די פרְסִיפִַיטִים?"
האָט דער צאנצער אוּרְקִינְקוֹן אַין גענטפֿערְלִיךְ! "דִּיבְּרָמִים שְׁבָּרוּשָׂה וְעַתְּ קְרַעְנָה עֲלֵינוּ!"

יבי חיים בן רבי אריה ליבוש

ב"ח נייפן

הרחה"ק ר' יהושע אוטטראודר ז"ע
ווען הרה"ק רבוי שלמה לייב מלענטשא
עיזי פטэр געווארן עיט ניסון טרי"ג
אבן די חסידים געווארלט אוינעגעמען זיין
ו הרה"ק רבוי יהושע מאוטטראודר ז"ע
לטס מללא מקומ, באבר ערעד צדק האס
עלילין אסאך פערוין זוניגדי או ערעד האס
יעוואגן אבוי, אונן דא וויל עון אונן
סטוריס?" אונן ער האט נישט געווארלט

הארה"ק רבי יצחק מושקוביץ' רז' האס' נעצר עיר מוז וווען מלען קומס פאראדי חסידים, עבר דער צדיק האט יישען ערוואטל הער', פונקט פאראקלרט, ער איזי'ען זונאמען מיט אנדערען חדס'ין. מעלען מלוטת זיין אווארך. ריבי איצקי'ען ער ווועט חי'ו גאנש וווען אויב ער גאנט נישט'ן בסא האדמורויות, באבר ריבּן איזבּרַן איזבּרַן איזאך נישט'ן ערוואטל הער' זונאמען דערערן. און קורעצע ציטי' דערערן איז איזארכְרָשְׁלָגֶט נויאוואר, און ריבּ יצְחָקְמוֹרָאָרָךְ איז אים בעקמָען מבקְרָחָולְבָּעָן מִבְּקָרָאָנָלְבָּעָן. הַאֲסָטָן אֵין אַיְגְּנָעָן סְוָהָה אֶלָּא עַד אַבְּעָנָעָמָן חַסִּידִים, אָנוּ דָּאָן הַאֲסָטָן עַד עַס אַגְּנָעָמָן.

רבי ישראלי יהושע בן רבי שלמה יהודה ליב

ב"ט נייפז

הרחק ר' משה מקאברון ז"ע
ימים היילוג בית אהרן ז"ע מקרלין
אמאל זיין טאטערל געוואאן ערנטס
ק ל"ע און ארינגעפאלן און אַ
סקע סכנה. דעמאלאט איז דער הייליגו
רב משה מקאברון ז"ע עוקומען צוב

בבית הארון, וולקנו ראת אדים מכובד געועזון
צו קומון מאפרעטען א סודווע.
די סעדעה האט דיבת אהרן מאכין
געועזן ייון טאכטער בעים קאברניער, האס
דעער צדיק דערמאנט דעם מדרש ואס זאנט
אויא ברברם אבינו האט געהאטן אונט טוביה
וואויאן אלאי אוון רער עס האט ענוקס
דערמאירז איז געועזן אויסזשטייל. האט דער
צדיק געאנטג, ואס איז געועזן די זאנט
ווערבָּן? די געואַלדְּגִינְּזָבָּן מְכוֹנָה פְּנֵי הַמִּסְתָּרָה
אויאַרְּהִים וְאַס טוֹט אויסזְהִילְּן הוֹלָאִים.

אובי איזוי – האט דער קאברינען
אויסיגעריטツ צום בית אהרן – וויבאלד מענטז
וטס איצט מקיים זיין הנסת אורחים, איי
עס און די פונס אונט טובה בײַ
טאכטערלען און זי אל מאן איינזונען אונט איז
אונן זי וועל ווען יויסגעעהייט דורך דס
מצוחה פון הונסט אורהיחסים. וכך הוּה.
רבי משה בן רבי אליעזר ישראלי

רבי משה בן רבי אליעזר ישראלי

עס איז געווען א ביטערע צוושטאנד, מען
האט אים ממש געדארפט פארביבינדן די
הענגל.

ודע נטע שורק האט גענטפערט פאר
דען איד, "ויאס ווילט איר דען פון מיר, איך
בן אין דاكتארין?" האט דער איד גענטפערט
או ער איז געונן מיט זיין קיד ביים

(פריטיאג, יי') איז די אַרְצִיטֵיט פֿון מָוּן
הבות ווֹסֶף, איז דאָךְ דָּאַי אָוֹן רַטְכַּט צָו
עלענערן אַבְּסָל טָוָן אָוֹן בֵּית יְסָדָה". דָּעַמְּאַלְתִּים,
צְרוּיקָן אַגְּנוּעָאָן עַל בְּדִים אָוֹן דָּרוֹיסָז
זְיוּן גַּעֲנוּלִיכְן לְעֹרְךְ-שְׁטוּבָה. ערָה האַט עַנוּמָעָן
אָטוּר בַּיִּ הַלְּכוֹת פֶּסֶח אָוֹן גַּעֲלָרְטִין
אַגְּדָרְתָּהָלְבָן שְׂעוֹ אָן צִי.
רַבִּי יוֹסֵף בֶּן רַבִּי אַפְּרִים

*
ב"ה נימן

הרח' ק בעל דברי חיים מצאנזון ז"ע
 אין רישיא האט געוואוינט אַבִּירַ רֵי
 צבי יודה ראהב עי'ה, וועלכער אויז אמאל
 שטארק קרנקונג געווואונט אוין דיקטורייט
 האבן נישט ענטקענט געפינען קיינו דראוה. ער
 אויז עוואוינט זוניר שעאניך און מיהאט נישט
 געוואויסט וואס צו טאן.
 דארטיז געוווען אַדיקטן וועלכער האט
 געאנקן אַסאָד מְצֹוֹת, מִיטְרָן נְאָמָנָה
 "רבקלען דְּקָהָה לְאַפְּרִירְן". וווען
 האט געהערט פְּנִים שׁוּעָרָן מעב בְּיַם בְּרֵרָה
 האט זי פְּאַרְגָּשָׁלָן מַעַן זָלֶשֶׁן אֲשֶׁר
 טעלענעם זו הייליגן צָבָאָר רב זיע"ז.
 בערער ווען מהאט דאס געניאויס פְּאַרְחָן זְעִירָה
 האט ער נישט געוואוילן, אַנדְגָּד אַז אַיְוִיב
 מען וועט שְׁקוּן אַעֲלָלְעָדָם קִין צָאנָז
 וועט עס אַפְּקָאָסָן אַגְּרִיסָע סְכוּם
 גַּעַלְתָּן, אָנוּ וּבְבָאָלְד אַיְבָּשָׂמְקִיט דְּנָאָמָנָה
 זְבָּרְצִיךְ זְיִין וּוְעַס שְׁוִין נִישְׁטְקָעָן אַפְּזָאָן
 פָּוּן גַּעַלְלָן, האט ער נישט עיגאנט מען זאל
 געניאויס דעם טעלונגואט.

אaid ai amal gokomun zik mazkir
 zion zom haileg apetur ro' yis'ur, az ur ai'z
 al dorosher be'l isro'el. ur haat ne'uzim az
 chiduk numet us nish't azoi shor'ut
 ur haat uvar'otut, haatz ur uver'utut
 paruro'as, haat da'ur chiduk uvenetperut: "ayon
 das as man haat hineyt nish't makrib uve'oz
 dum k'reb ha'tmid das vodudret dir ga'ar
 veshe'ir".

ווען דער הייליגער צדיק רבינו ר' ברוך
ממעזיזוש זייןיע איז נסטלך געוואור, האבן
די ראשיה קהלה אויגונגנומע דעם אהובין
ישאל, וועלכער איז ערמאטל געווען און
שטאטס יאס. אונקומוונציג, האט דער צדיק
באמערקט או די ראשיה קהלה זענען
פארארווערט, האט ער פארארשטען איז
שפינן אווי ווילע ער איז אלט און זיין
געוואלאט אינגעראן רב.

דערויף האט דער מאטער רב גענטפערעס, איך וועל אויך זיין דא אײַר דריינין יאר. הערדיג אס האבן דראש הכהלה נעהאט אַנוּוואָלדיינַג שמהה, אוון זיי האבן געמאָט אַגְּרוּיס טודזה.

אַ ציט שפֿער איז דער צדק אַרײַנְטֶפְּאָלן איז בעט מיט אַ גְּרוּיסְטֶפְּאָל שׂוֹאָכְקִיִּי, האט ער ער גְּזָאָט, בְּרוּנוֹן עַלְם, איך האב מְבֵתָה עַוּוֹן אַרְךְּהַקְּדוֹשָׁה זוּ זיין דא דריינין יאר, בעט איך דיר מײַן הבטה לא שְׁבוֹב רִיקְסָם. וכ'珂, דער אהוב ישראל איז דאן עוונָטוֹן הַוּה, דער אַהֲבָה לְאַהֲבָה, געווארָן דאַרטָּס עַוּוֹן דריינין יאר.

*

ש"ג ניימן

מן בעל בית יוסף וחשי"ע ע"ז
אין לעתן איר פון הנג'יק בערavo
בשם יי"ע אויע ער בעס יהויסעלאן שענדו
ודודש, אונ דער צדיκ האט געליג
הוונת האט זונגעלאן מאכאנאשיילען סורום. ז'

ה שלימה אבער דא עס האט דערציזילט און עד ראיי: אמאַל

טחיו. הענדציג די
דברי חיים גענומען
ערטמעט געגען א
ער איז איזיך געווען
קראנקהיט, און
ויסטעה ליט בעפונן.
וואנטה האט געכאנט
גר גבר ד' צבי יודא
גנגאנצן.

מן בעל בית יוספ' והשוו"ע זי' ג' ניסן
 אין לעצמן יאר פון הגה"ק בעל ערגות
 בהשם זי'יע איז ער בער פמח אוסטנפאלן שבת
 קקדוש, אונז דער צידק האט געליטן
 שוויידעליכע אומבאשריליכע יסורים. (דער
 חולחה אויר געוווינ איז ער געווואן
 באכל איז ער געווואן דורך מבה ואסא דע
 פונעם צידק איז ער זי' הינט האט אמענטש נישט
 געווואן איסטהיגויליט
 *
 בימי הייליגן גאוועז זי'יע ער בעל נטע
 אימינאל או איננייגענוקטן זי'יע ער בעל צידק
 ישיבה איז צידק האב איז ער זי'יט פאזרויקלט איז
 גאנגעלאט צו דער צידק געועצט דיבוקות איז
 סוריין, מיט גוואולדיגע דיבוקות איז
 תחתלהבות. ווען עס איז געקומן נאך חצונות,
 האט ער זיך געוואלאט צוליגין אביסל איז
 בעט.

אוון, זיך רוויידינגו זום שלאן האט ער
זיך עגכאט אוון זיך אונגלאן צום זון
וילכלר אוון ארוט עטאנען צו העלפן
זיאץ האב כמעט פארגווען זיך היינט

משעבוד לאולה:

פָּסָח אַיִל אֶפְעָם

פָּרָצִיְּלַט דָּוָר אֶזְעִירָלְעַבָּר / הַרְבָּא. בַּהֲנָא

די וועלט איז פרוי, אוון מיר, די רעטלעך
פונן אונ אויסגעשאכטן אידערנטום, שטייען
אייז דער חורבונג פון נאצישן רייך אונ לעבן
— לעבן מיר טאקטע? ...
אי. מיר לעבן אוון מיר וועלן וווײטער
אייז איניגעראָלעבן.
אַז נוֹגִינְעֶר פֿרְלִינְגְּפֿטָגְּגָן קָוְקָט אָוִין אָנוֹן.
עס אַז דער ערְשְׁטָעָר טָאג אָגָן זַעַקְעֵי אָיר וְיִי
מִיר וּרְזִיבָּן אָן טְרָאָכְּטָן, פִּילְיָן וְיִי נָרְמָאָלָעָן
אַזְמָאָנָה.

ב' ערך

mir komun an kiyun beurlein
lebagan, katzun, amuton. mutshon tangan,
yiblu an di gasen. petro nuvaron pon
tishlun. yedur tsha haat bebrugot perush
perid an doraberger. abur a tsvil pon
anu haan aneshatot zo pirov yid, gumev
barorimim dem vnosin amelik vulev
haat anu getrapen... di vonev zunun
geshtanun apneun... us diyut vulev zunun
aiyof dur shem. di durshutrot an
yukomun haan dorshutrot an
aviofgevachet, vyi as shurov latst
aiyof anegur nemit. akk giy aram aybun di
gasen pon beuloin zoch umizn vosa akid kuen.
akid zod zik zo afriyim pon dem shovuro

ונומטי, אבל איך קען נישט...
אין-ינטלקטיוו שטעל איך זיך און בי דער
רייקער, של... אונזער זאמלאפונגנט,
דעמאלט, פון אידן און בעליךן, און דא
באגענין איך די ערשלען איז. ווי שאטנס
שליליךן זוי זיך אָרוּם אָנוּן גִּיבְּוּן זיך אַיִינְעַר
דעם אַגְּדָעָן "שָׁלוֹם עַלְיכֶם" — תְּחִיַּת

המתים!
זיויר ערשטע פראגע איז: פון וועלכן
ויגאנס קומסטו? האסטו אפשר געזען עמיינץ
פון מיין משפחה?... אבער דער גנטפער איז
אלעטמאָל דער צילברער. הקיינער ווישוואָ

קיייר נישט געליבן.
א בעינט אפערברעגע צויעין פון דעם
גוויסן העלערן פורטראטער בעים, וואס
האט עווייסן אירטאפעיאז אידנטום —
אט דאס, וואס עס איז געליבן...
אבער עס איז ויישט בע דעם געליבן.
אט די שפאנדלאען, די אויסגעלייזיט
מויזל-מענער ענען ארייס פון נאצשער
אנגטערדריךונג צו א פולער איסיליזונג און
זיך נומען זורך יוייפערו און אופלבול
אדשטייט איזיף א אטערען ווי קייממאל

בעפֿאָר...
וועַע אַךְ זִיכְרַי הַיּוֹנֵט בַּיּוֹם סָדֶר
אֲרוֹמָנוּגָנוּמָן מִיטָּמִינְגְּדָעַר, אֲגִינְיקָלָעַד,
אָנוּ אָנוּ אֲגִינְקָלָעַד, אָנוּ אַיךְ זָאָג דָּעַר הַגָּהָה,
שְׁטִיטָה מִירָ דָעַר לְעַצְטָעָר פָּסָח אָנוּ
אֲזָקָעָה אַזָּעָן וַיַּיְלַעַבְדִּיגְ פָּאָר דִּי אָוָונִין.
אַיךְ וְעַל קִינְמָאָל נִישְׁתַּחַת מִיד וּוּרְעַן פָּוּן
דָעַצְיָילָן דָעַם גַּוְיָין נָס וְמָרָעָעָן
בְּאָפְרִיטָה שְׁפִינְגָּה וְיִטְעָרָה דָס הַיְלִיגָּע אַיְיבְּגָע פָּאָלָק
בַּזְיָה מְשִׁיחָה אַתָּא.
■
ברָזֶק אַתָּה דִי גָּאֵל יִשְׂרָאֵל.

האבן מיר אנטהויבן שפирן דעם דופטיגן
שומעטע פון "פריזייזיגווע" איז דער לונגן

דר ייינער איז נאך האבער נאכט. הערט אוון די שיסענרי. עס הערטס א מומראָדַען טילקיקי. פאר אונזעיג אויניך שעונין יעטס פֿאָרְבִּי בילדער ווי אוינפֿן לילוונֶה. דער אַהֲבוֹתָן ער שׂוֹדְלְכְּלָבָן
מלחמה, דאס טראגִישׁוּן לויין, די אַמְּמָבָּאַלְפָּעָן פֿאָלְיוֹנִיכִי, דענאנָךְ די
צְרוֹת אָוּן פֿיְילִיכְעַן לִידֵין, די פֿאָרְפָּלְגְּנוּנָן,
די גִּירְשִׁים, די גִּירְוֹתָן רְעוֹתָן, די הַרְבָּגְעָוָעָן
שְׁחוֹתָהָן, שְׁרָפָתָן, די פֿוֹלְצְקִים דּוּרְהָעָט
אַידִישָׁן אַיְרָאָפָּעָן... וּוּן פֿוֹלְצְקִים דּוּרְהָעָט
זִיךְ דָּס ווּשָׁן פֿוֹמָשְׁנָן.
אוֹ יְאַיְוֹבָאָה שְׁוֹבָעָה שְׁוֹבָעָה זָהָבָן.

ז) אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 א גוועסער טאנקן, אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 דערעהרען מאונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 עס געטט אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 דעם טאנקן שפֿריגנט אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 אירז אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 רויפֿאָרְמִינְיָה אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 אַפְּצִירָה אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 צַעֲשֵׂרָה אַלְתָּעָר אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 שְׁרִירָה עַד אַוְיסָה אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט
 אַיְירָה אַעֲגָתָה פְּרִיזְיָה אונז גאנז ערנשטיינט אונז גאנז ערנשטיינט

...
דער אפיקער איז
איך. ער שטאמט פון
קייעו, אן אינזיגנער פון
בראָה, יעט איז ער אבער
דער קאמאנדייר פון דעם
צפונפראָנט, וועלכער איז אַנגאנזישרט אַין
באָפריען בערלַן.

מיר שפֿרְנֶגָען אַרְוִיס פָּן אַנְגָעֵר בּוֹנְקָר.
מיר נְגָלְעָן אַיִם אַרְוָם אָנוּ צְוָאָמָעָן מִיט
אַנְגָעֵר באַפְּרִיעַר וַיְוִינְעַן מִיר עַל גָּוְלוֹתָנוּ —
ועל פְּדוּתָנוּ נְפָשָׁנוּ ...
חַיִיָּה אַפְּרִיעַר גְּרָגָטָן מִידָּן. "וְאָמָ

צומארננס - נאך דער באפרידיאנון

דער ערעדשטער טאג נאך דער באפרידיאנון.
מיר שטייען אויף די חורבות פון
סיגוינטיפארין רווייך... מיר לוייבן זיך נשט
אליאין, איז מיר מעען פריי, פרייע מעטשען!
דער נאציזם ליגט איזן חורבותן. דאס
צעווייטיקטעה הארץ אונגעער האט זיך
עלקלטן פון די ואראיעס, גענעריסט אין ען
טמיט די אינגעער אונגעער זיך זאס
הערערנטפאלק", וואס האט פראקלאמיט
טוויזטן ארא הערשאפט", ליגט
חרופובומוחרב... דער היטלעריים איז טויט.

צוריק וויל ער פון אונז איין טובה, וווען דער
טאאג ווועט קומען זאלן מיר אים לאזן
אוולזינגן

ונונן דעם פרט ער אויך נישט אויס.
דעם באפעל פון דער בערלנער געסטאטאפא —
אונגן צו פירן טפער אריין קיין
וואס וואלט חיליהן.
עמעמייטאר אונז א זיערער אומקם. ער
בליבלייט מיט אונז בי דער לעצטער מינוט
פון אונזער באפֿריאָנוּג. איזוי אָרוֹם האַבְּן
דריך דעםאלס דורך אִים אַבקומען עטיליכ
מעל.
פונטן מעלה.
מיר לילען אונז כשרין די לאָגער-אָך אָן
אויפֿן אונזון בעקן מיר אָפּ עטיליכ מצות.
אָונזון שטיין בעיננט זוחַע ער וואָך,
אָונזון זוחַע ער וואָך, אָונזון זוחַע ער וואָך.

הוות-אוון נישת זען וואס מיר
וואס-אילען איזוי אדורם האבן
טוען. איזוי אינימיטן דער
הבריך אינימיטן אינימיטן פון א
לאגנער, אאנימיטן פון
איואופל פין און געבעקון
ליידן צויזת מעזח
הארטס אונז גיעזאט הילל.
עלס קומט מיר און גראט איר
א שמייכל איריך די
לעפצען. איר
פארשטייט וואס דאס
צעעה-הויט-אוון-באיין
עלס-לעטן. איזוי אינימיטן
לאגנער, טאקע און דיאפיציעלען קאך און

אוויו געכשריטע אוויוועס פונעם לאגער קאָה, און דער לאגער אַםגענדאנט בכבודו
בעבענונג טויט שיריה...
נאָן נידער, אַיך קענטן נאר מײַינען אַיך
פארשטייט דֵי יוסקִיינְטן...
אַנְפָּנְדָּה 18. אַנְפָּנְדָּה

1945

זאקסענזהאָזּן

על-בְּסֵת־גָּוֹעַדְעָנִים
אֶרְאֶשְׁלָלְעָנִים
הַעֲרֹרְפָּאָלְקִים", וְאוֹרְמָן
עַהֲגָנָן אַנְזָלְשָׁלָן מְגַעְרָנִים
וְטַוִּיטִים.
אַגְּנָעָנְטָרְצָפְּלָגָרְאָרִין צָפְּן בְּעָלָרְן.
זִינְרָן מְרָדָרְטָן, אַרְעָבָן אַדְּן פָּוּ
לְאַדְּזָשָׁעָר עַטָּא, אָוֹן עַגְּנָעָן עַדְּות צָו דִּי
לְעַלְּצָעָנִים טָגָן פָּוּן דָּרְעָבָן אַמְּרָעָמָה. עַס
אַיְזָן דִּי עַדְּעָדָן נְעָמָס תְּיוֹלוֹגָנָשָׁן שְׁפִילָן פָּוּן
אַסְּאָס "טוֹוֹנְטָפְּרָיְרָגְּן דִּיְתְּרָישׁ".
אַגְּנָעָנְטָרְצָפְּלָגְּרָאָרִין צָעָנָן גְּעוּרוּעָה. אַבְּרָרָן אַנוֹ
לְאַגְּנָעָנְטָרְצָפְּלָגְּרָאָרִין צָעָנָן גְּעוּרוּעָה. מִיר
אַיְזָן דָּרְעָבָן מַעְרָבָן יְשָׁיָּק קִין מְקוּטָה
וְאַנוֹגְּזָה.

דא איז דאס אינדרוקסטולט בעיל
וואס א דמאלאט נאך לאבעונגספֿעלגעער אָד
קען זונז. די צענען איזז אויז זונז פרײַיען און
רוּסִיסְטֶן. די הַמְלָעָן עֲנָעָן לְכִיכְתֵּב וְיַזְרֵר
ביַתְאָג. הַנוּדָעָטָר עַרְאָפְּלָאָגָן פְּלַעַן דָּרְיָי,
אוֹמְגַעַשְׁטָרָט, אָן מאָכְן דָּעַם חַשְׁבּוּ מִיט
דעַם לְלוּטִין מְעַדְעִישָׁן לאָד.

אוֹן מֵיר, דִּי לְעַטְוָן אַידְוָן פֿוֹן דֵּס
אַנְגָּדוֹנִיךְ אַרְבָּאָפָּאַשְׁן אַינְדָּטוֹן, שְׂטוּינִיךְ
אוֹן קוֹקוֹן יִזְקָו וּוֹי דִּי אַצְשָׁע
כָּאַרְכָּלֶט דִּי לְעַטְוָן גִּיסִּהָ שְׁלִימִים. פֿוֹן
אַונְגָּעָרָן אַיְזָן יִזְקָו טְרָעוֹן וּוֹי סִיכָּן וּוֹעַן
וּוֹסָס דִּי בְּלוֹטְמָן חִיחָה הָאַטְפָּאָרוֹזָאַכְטָן
בְּצִי אוֹיר אַיְיָעָרָן פְּאַנְגְּרָאַכְגָּן.

ערב פשת

עם איז ערבעפסה. מיר זוכן וויאוויז צו קענענעם דערגריגין אַכִּינְפֶּמֶחָה. מיר האנדלען אונטער מיטין לאָגָעָרְפָּקָעְמָעְנְּדָאָנט, אָן עַס. סְעֵד. אַפְּצִיר, גוֹזֵר מִיר אָל אָנוֹן אַרְיוֹנִיסְטִיכָּן אַבְּיָסְלָעָן מַעַל מִיר אָלְןְּ קָעְנָעָן באַצְּיוֹנָנָן אָוֹן טָוָת פָּאָר אָנוֹז וּוּסָס נָאָר בָּאַצְּיוֹנָנָן אָוֹן טָוָת פָּאָר אָנוֹז וּוּסָס נָאָר בָּעֲגִילָךְ. וּוּסָס הָאַט פָּאָסְטִיךְ מִיטָּאִיכָּן עַד קָוִישָׁת אַסְטְּוִיסְטִיךְ אָזְסָס מִילְּבָאָר שְׂיִיטִים מַעַר וּוּסָס אָזְסָס רְדוֹשִׁים מִילְּבָאָר וּוּסָס קָוִישָׁת שְׂפִיל קוּסְטִיךְ צַו אַיר עַנְּדָע. אָוֹף בָּלְטָעָג שְׂפִיל קוּסְטִיךְ נָאָצָג וּסָס אָזְסָס

טאבלעטן - **טאבלעטן** - **טאבלעטן** - **טאבלעטן**

OSENI. אבער, וווארטן די אגענטור, מענטשן זעלעכע נעמэн די מעידצינען זאלן נישט אירפהען זוי נועמען אן אדרוכשטעמען מיט דייער דאקטער.

יען ההוא סס זיריך פֿרְנָס טם טט טרבּ אַרְבָּט שׂוֹאַקְיִיטּ אַמְּגַעֲוָנְלִיכּ שׂוֹעַטְטָם בשעה טעגעליכּ אַדְמָאַלְעָ אַקְטִוּיטְעָן, שׂוֹעַרְיקִיטּ אַזְעַמְעָן וּמְלִיגְטּ זיךְ מְדִיקִיטּ, שׂוֹאַקְיִיטּ אַדְעָר אַרְאָ, אַוְיְגַעַשְׁפְּטִיקִיטּ, אַזְן צוֹנְמָעָן וּוְאָגּ וּוְאָסּ אַמְּכָטּ די קְנָעֵלּ, פִּיסּ, קְנִי אַדְעָר בּוּרְקּ זָאַלְן וּוְעָרָן גַּעַשְׁוָרָאלּ.

וְאַפִּרְשֵׁה בָּרוּכִישׁ שְׂטוֹדִיעַ שְׂרִיבִיטַ, קָעֵן
וּוִיטָמָן דִּ-צִיָּה. פָּרָעָבֶעָן דָּס פָּונְקִיזִינָּרְגָּוּן
פָּנוּם הָרִץ בִּי פָאַצְיָנְטָן מִיטַּשׁ וּוֹאָכָּל
הָעֲרָבָה. אַנְּזִי דִּי שְׂטוּדָעַ וְגַעַעַן גַּעַעַן
בָּאַטְּיִילְגָּטַ מַעֲנָשָׂן מִיטַּפְּשָׂעַטְ פָּעַטְ-מַעְיִינָּה אָוֹן
פָּאַצְיָנְטָן וּוּלְלָכָּעַ נַעַמָּן בָּלוֹדְרָטְ
מַעַדְצָנָעַן. טַיְלָן וּזְיַהַן בָּאַקְוּמָן אַ
וּוִיטָמָן דִּי. תָּבָלָעַטְ עַדְן תָּאָגָּפָר אַיְאָר
צִיָּים, אָוֹן דַּאֲמַעְרָה הָאָבָן בָּאַקְוּמָן יַעַדְן תָּאָגָּא
פָּאַלְשָׁעַטְ תָּבָלָעַטְ (בָּאַקְאָסָן אַיְלָסְפָּאָכָּר),
פָּאַרְשָׁתִיְתִּי זַיְן אַדְרָם וְאָס דִּי פָאַצְיָנְטָן זַלְן
וִיסְקָן וְאָס (נַעַמָּן)
בִּי דִי וּוּלְלָכָּעַה הָאָבָן גַּעַנְמָעַן וּוִיטָמָן דִּי,
הָאָט זַיְן הָאָרְזָן גַּעַנְמָעַן פָּאַמְפָן אַחְוִיפָּל וּוִי
צָוָוָשָׁן 26 אָוֹן 34 פָּרָאַצְיָנְטָן בְּעֵסֶר? בִּי דִי
וּוּלְלָכָּעַה הָאָבָן גַּעַנְמָעַן פָּאַלְשָׁעַטְ תָּבָלָעַטְ אַיְזָן
נַשְׁתָּה גַּעַוּן קָעֵן שָׂוִים.
הָאָרְקִי-שְׂעָכָרִיקִי אַפְּקָטִירַט אַרְזָם
מִילְיאָן עַמְשָׁסָעַטְ אַכְבָּר דִּי וּוֹלְפָטְ מִיטַּפְּנִיְתִּי דִי נַיְעַי

אנטדוקטונג האפט מען צו קענען פארמיידן
פעריס-מעיקערס אד"ג ביי אסאך פון זיין.

nishtaa k'ain shnul'uv v'ug' aravis, ariv b'ay
 dur periyi gar tsiyur... di' ufr. di'. ui. haat
 gevurot afen amolugun'el ugevurot afen ain p'uratz
 solul'um'nuun v'wolch' v'wun' akarofet al's
 v'wano'ndur v'utim'nuun v'as' o'sbarerun'ut p'utens
 p'utens p'utens.
 das ha'atz klafan' anon di' bulot dror (ain)
 gevurot ubudru'ot natz' man us al'mi' mutz'iyin p'ar
 niderigun' bulot (dror) akbar us ha'ibit a'or di'
 "d'apfum'yan" derag a'ineim mach anon rach
 shafon ha'atz atsakas anon storavot.
 di' ufr. di'. ui. haat a'oneggun'ut an
 ai'sperot sheneg v'oyoi v'ay ha'b'n an g'ukun't
 arishus' u'uratz, anon g'ufadrot pon di'
 p'abro'itz'iyur ba'leidig'ut fulen'ur das zo
 p'adre'ut'en.

דער לאָגנְגִיגֶר גַּעַד. צי. אַן. פָּן מַעֲדִיצִין פִּירְמָע "דוֹשֵׁר". עס. קַעַי", האט גַּנְמַלְדָּן אוֹעַר אַפְּרָלָאָטָה די אַזְוִיכָּעַ נַעַר אַכְּבָּאָר אַין אַמְּטָה. ווֹי אַסְּאָךְ פַּארְמָעַסְטִיקְלָּפְּרִיםְעָסָה מַוְשָׁעָן זַיִד אַירְיָעַצְטָה מַטְּזָה "דוֹשְׁעַנְדָּרִיךְ" מַעֲדִיצִין פִּירְמָעָס (פָּאַבְּרִיךְרִיךְן מַעֲדִיצִינָן מִיטָּה די זַעֲלָבָע "עַקְתִּירָה אַגְּנוּמָלִינְגָּטָן" ווּי "בְּרוּדָן-נוּסָם" מַעֲדִיצִינָן אַיְנוּמָלָדִי דַּי "בְּרוּדָן-נוּסָם" פִּירְמָעָה אַטְמָרָע נַשְׁתָּעָם מַאְגָּאָלָה דוֹרִיךְ). גַּעַוּלְלִיךְ די זַעֲלָבָע עַקְתִּירָה אָון הַיבָּש (בִּילְגָּ�וּ), אָון פְּרוּבִּירָן אַפְּיַזְקָוּמוּן מִיטָּה פְּרִישָׁע "בְּאַקְבָּאַטְרָה" מַעֲדִיצִינָן, ווּלְכָעָ זָלָן יַעֲרָבָעָמָעָן מַעֲדִיצִינָן ווּאָסְטָרָעָן "פָּאַטְעָנָטָן" לְהַרְמָה, שָׂוִיאָן.

קענין), אנט-דפרודטס מעמידצינען און שפּון נאך צענידיגער מעידייצינען און עטליזן אוּמלענאליג עוויזוּרֶן.

מייט אונזופּלִינְטִי-דָּפּרָעַסְיִי מעידייצינען דער מאל דן הרטם גוט מורה בשם געווען, אבער אדר די ענטשָׁן וועלכָע עסָן איז עס א Hibush "אוּמְדוֹאָן". ואושאיליג האט דער פיש טעם געווען פּון א שאור קאָטְלִיְיָן פּון 81 מעידייצינען צוֹמָגְנָשְׁטָפָן אַזְמָעָן פּון ד' אַפְּלוֹהִיךְ פּון 106 פֿלְעַנְטוּס אַזְמָעָן קאנאל וועלכָע באָהאנְדָּלְעָן אַפְּלוֹהִיךְ וְאַסְטָרָן.

דעַרְעַטְקָעֵץ יִיךְ נְשָׁן, סְסָ ברונְגָט וְסָמִיט זִיקְיָן נְפָאָר פָּאָר מְעַטְשָׁן. ערְשָׁתָן, רְדָשָׁתָן, מְעַנְשָׁתָן עֲסָן נִישְׁתְּ קִיןְיָן יְנָגָע טְשָׁיָּאָק סְלָאָמָּה פִּשְׁ, אַזְן צְוֹוִיְינָן, דָּעַרְעַטְקָעֵץ אַזְמָעָן אַזְמָעָן דָּעַם סָאָרְטָרְפִּישְׁ אַיְן יְעַנְעָם דָּרְיָאָן קָאָלְפָּאָרְנָיָן. יְעַנְעָם פִּישְׁ קְומָעָן נִישְׁתְּ אַזְקִיןְיָן אַזְקִיןְיָן.

פּוֹנְדָּעַטְוּגָן פִּירְן אַוְטָרִיטָעָן אַדוֹרָן פְּרָאָבָעָס וְחוֹיוֹאָץ הַאלְטָן דָּוְאָסְעָן וְאוֹפָאָרְפָּעָן וְעוֹרָן גְּנָהָעָדוּוּתָרִין פּון כְּעַמְקָאָלָן.

די עפ. די. עי. איז אරיגסוקומע מיט
ווארענונג איז צקענער (דייבטיטס) מדעניזין
וועלכע אנטהאלטן SAXAGLIPTIN אדר'
קענען היבין די ריעיך פון האַזְמָנָה
קראקחויטס, ברוט בי' איזאנענעם מיט האַזְמָנָה
אדער נידר' פראבלעמען. מדעניזין מיט
באשטאנטילין צבקענונג זאַיִן GLYZYNA
קАЗАЗНО, НЕСИНА, KOMBIGLYZE XR
קАЗАЗНО, NESINA, KOMBIGLYZE XR

פָּרָא פַּאצְיִינְטָן מִינְטָס גְּרָאַדָּו גְּוֹתָן וַיְיָסֵעַ
וּבְאַלְמָנָה אֲוֹרָטָס באַשְׁוֹלְדִינְגָּט דַּקְּטוּרִים אַין
די שְׂוֹכָעַ סְעִילָס, טְעַנְּגָה-בְּגָי אַז וַיְעַנְּגַן צָז
פָּאַרְדִּינְגָּפָר זַי פָּאַרְשִׁיבָּן כְּמַעַדְיִינְגָּן
נו, פָּרָא אַדְיִישׁ לְעַנְּגַן זַי' צָרָאַרְדִּינְגָּי
וַיְיָכִינְגָּר וַיְיָעַרְגָּפָר אַרְדִּינְגָּטָן.

דאס אופירן מיט מעקסס ואקסיגען אונז מיטן
טועפיין וועלכנס פארשערכט איבערארשנדז
הידושין.
*
ואס טוט זיך מיט אביטלן זאלאפעט, פרדאוץ,
לייפטיאר אונז בענדידיל לבדור שבת קודש? ב"ה
ニישט ביז אונדו אין ניו יאַך, אבער
טשיניאק סאלאָמן פִּישׁ" געפאנגען אינעם
פִּיזֹוֹשֶׁתְּ קאנאל אין קלראַנטען דער
צוווית גראָטער טרייך און מאָרקיין וואָס לוייפֿט
וועי קאנאל פונְס אַפְּסִיקָן אַזְנָן דִּבְשָׁה
דָּרְגֵּין, האָט מען עטראָפָן הייכָבָד אַזְעָם

הערכות.
די' ר' עראק' מאונדאי'יעס ראנן דאקטוריון
פארצושלאן פאר זיירע' פאצענטען טעדראפי,
פ'אווע'ע פ'יל'לעדר' ווי' אייכ'אפרוּפַן,
און וווען אוממעליג', צו פארשטיין די'
נדירגיטשען בעקתווע דאוז' (דאס אונך נאר
פ'אר טאג אונד וויניגער פאר פאצ'יען מיט
צייטויליליג'ן סורום - באטמאונדייג אע שס
ויש ויכער אירוב פפום הילפט בילד ארא
בראנישע יסורים), און דערנאך פארויכיטהיג
באטורויזן דעם פאצ'יענט.

עד' שענט האט אויריך אודורךגעפליט א
געזונע דעם חודש קעגן איפום. זי' האבן
באסטענטיסיט זיו ארבערינערן גונעטס פאר
פראגראמען צו פארםידן מענטשן פון וווערנ
עד'יקטעד צו שווערע מעד'יצ'יען. פריעידענטס
באטמאכ' בעט זויך קאנגענס פאר \$1.1 ביליאן
פאר'ן פינאנציג'� יאר' 17' צו באקעמאן איבוּ
פון איזיד אוון געראייז עדר'יז'יטוּן

דאס קומט אאך גראיס דורך פון הימל-
שריעינדענד געטריפלטער ואמטס פון "דראג-
עדיקשן" אונז מענטשן וואס שטארבן פון
"אווער-דאוז" צוליב איברגיען דאועז
מעדריכיןען - איבער די לעצעט פופצן יאר.

“ענטרוּסְטָאָרָה”, פֿאַרְשְׁפְּרָאָכְן צֹו זִין “פֿוֹן דֵי גַּרְעַסְטָעַחְיִדְשִׁים אַין הָאָרֶץ מַעֲדִיצְנָעַן אַין צַעַנְדְּלִיגְעַר יָאָרָן”, אַיְ גַּעוֹאוֹרָן בַּאַשְׁטַעַטְגַּט דָּעַמְּ פֿאַרְלְאַפְּשָׁוּתָה נְלִילָה

גומישטע רעאכזיעם צו ניו יארק'ס שטרענגו עלעקטראנישע רעצעפטן" מאנדאט

זען וויפיל, הוואס און ווונ דער
פאצ'יענט האט שיין באקומווען, און אים
אפההיטן פון פיטערן ווייטער ערנענט
עפערדישן". אדרון דעם ייטברענדער
סיטטמאן זונען אומליגנאלאע דעכצענט
עפערטאָל מיט אונצען ניינציג פראצענט
במאנד דאס לעכצען איז לאיליזס!

אדרטוע וויטיגע בעניפנטין זונען
וואס די פארמאיסטן דראפַן זיך מעיר
ינשׁט מיטשען או ליגען די
גאנזפּוֹרְקָלְטָעָה שְׂרִיפָה פָּן
גאנזפּוֹרְקָלְטָעָה, אַאלְבָּם זומָא האט
געברט צו נישׁט וויניגַי טווערטם. פָּאָר
פְּאַצְּצִיעַנְטָן האט עס אייך אָ
באָקָעָוּמְלָכִיקִיט, אוֹ מעָן דָּרְךָ מעָר
ינשׁט אלְיאַסְטָרְבָּרְבָּרְגָּן מִיטָּדָס
קוֹוְתְּ�וּלְעָם זֶום אַפְּטִיכְרָעָד.
דער טְעַמְּלָאָגִילְסְּעָדָר טְעַמְּלָמָעָם קָעָן
אוּרְקָה האָכָן הַנְּרוּאָה, אַין אַמְּרִיכְתִּיגְעָן
קוּוֹוְתְּשׁוֹוִיפָּן 'קִיבָּאָרְדָּ' קָעָן טוֹוִישָׁן
די גָּאנְצָעָה מַעֲדִיצָן מִבְּרָכָה לְקָלְלָה,
דָּרְשָׁן דָּאָטָעָרָעָן בעַתָּה יוֹסְקָלִינוּן
אַין אַמְּרִיכְתִּיגְעָן מַעֲדִיצָן פָּן די מַעְנִיזָן
וְואָסָס קְוּמָטָה אַיְלָעָן אַיְלָעָן פְּאַמְּפִיטָ�וּן
אַעֲרָעָ שְׁטוֹת שְׁקוֹן זוֹ די נִישׁט ווִיטִּיגָּע
פְּאַרְמָאָסִי. סָאיַן אַכְּבָּעָן נַאֲכָלֵן
בְּאַמְּטָסָעָן וְדַי פְּאַפְּרִינְגָּן, אַגְּנָן טְעַטִּיט
בְּאַמְּטָסָעָן.

ו' פוליטער בענש אונט עביס מיט די פוליטער ערער צו פארבעסערן דעם סייטען און פומאכן לעכדר און נוי יארקע' פאצעננטן און דاكتוירין וועלן זיך לערנצען אויף די איגענען הריט וויאזוי דאס אפעטירט ■ זיעדר העלט קידר.

זוי קרייטיקון או עס איז זוכר
ישת אוזי לעילא' וועלילא' או
אקספלוררים ואלן פראלון זיעיר
עיננס אדרום גאנין אין תפיסה
יביך זוי האבן זיך דערווארן גז
אאשאלאריבן אמעדיצין מיט טיגט אונ
אפאַר.

ווען סאָרבּעַט, קען גאר בעסער
השׁטְּשֶׁת זוֹן, זאָגט דר' פֿוּזִינְעַטְּפּוֹן
ויי אַרְקָןְשִׁי סָפְּרִילְסָאַכְּעִינְיָן
לְלִילְיָנִים אַיִּינְן דְּקָטָעָר
עַלְקָרְטָרָנִישׁ
עַצְּפָטְןָן. אַזְּ גַּוּרוּסָאָמְשָׁטָעָן
דְּרָבָּנְדָּן זיך אַעֲרָבָּן יַאֲשָׁוָּן.
עַצְּבָּעָנְדָּן עַזְּנָעָן דְּזָוָּסָן זַיְּן.

עלְקָרְטָרָנִישׁ רַעֲצָפְּטָן וּוְעַן
ילְזָנְן מֵרָאַלְוָר בְּמַשְׂךְ דִּילְזָעָט
אַרְוָן. אַרְוָן %60 פְּרָאַצְּעָנָט וּעְצָפְּטָן
דִּיןְזָן דְּרָאַנְגִּינְטָשׁ שְׁטָאָן וּוְעַן
עַשְׁקָעָתְּלָעְלָעְטָרָאַגְּזִין.

עדַע סְטָעִיטָן גּוֹלְבִּיטָן עַשְׁוִין,
בעבר נוֹי אַרְקָן זַיְּדָעָת עַס צָוָן
וּוְזָנְגָעָן מִיטָּן דִּי פּוֹלְסָטָע
שְׁטוֹלְגָנְקִיִּים. אַיִּין אַגְּדָרָעָסְטָעָט,
עַיְינְעַטְּסָעָט, הַאֲטָה סְזָוקָן דְּרָעְלָעְטָעָט
זְעֻזְעָן, אַבָּעָר אַן קִיְּן שָׁוָם
עַגְּלָעְלָאַזְּבָעָן אַזְּבָעָן עַגְּלָעְלָאַזְּבָעָן עַס צָוָן
יְיִינְפְּרָסְרָסְרָן.

די געקט אשכעטער לאטיניאני
ומולעובי בארע רעדצעטטן מיט וועלכע
העיג זום מהעאָם. נוּ אַיךְ האָט דס
אַזְמַנְתָּא אַלְפָעָמֶן זֹהָד אַזְמַנְתָּא
קָרְאָפֶט די שׂוֹרְגָּעָסֶט
לְלִקְעָדָטָא נִישְׁעָדָעָטָן גַּעֲזָעָן
אנְזָבָן.

דער געועץ צלט בעיר צו
אַקְעָמֵפֶן פַּעֲמִילָר אַבְּזָה וּוֹן
אַכְּבָּעָן וּוֹרָן לְעֵדְצָנָן צו
אַכְּבָּעָן וּדְעֵדְצָנָן אָזְן וּוֹן עַס
אַקְּבָּעָן אוּרְקָעָלְגָּלְעָן וּוֹן,
דוֹ רַעֲזִיךְרַעְתְּ�וּהָם.

אַסְאָרָא דַּאֲלֻרְוִיטָה האַבָּן
אַנְדָּרָעָן טַהָּרָה אַבְּעָר
אַנְדָּרָעָן פְּצִיעָנָן, צְבָשׂ אַיְבָּד
פְּפִיטִיקָן וּוֹאָ דָעַר דַּקְטָרָה האַט
עַלְקָרְטָאַרְיָה דָעַם
עַלְקָרְטָאַרְיָה דָעַם

פְּפִיטִיקָן

ונשמרתם:

פרוי-דייערטים: 3/2 האבן עם, 90% זוויתן גארניישט דערפונ, אבער...

קימא-פריע קענסער באהאנדלוונג, גרינג זוי א 'פלו-שאט', זווערט גענטער צו רעליטעט

דאקטוריום און טעקס האבן באקומון די ג'ירונע-
יכט' צו גיינ פראורי מיט די קומוניגע פאוץ פראבעס
וירף א"כ עקסטען-אקסטען' ואוס דרייט אבער די רוטטל-
תחליה צו קראוניש מהול ואס מען קען גרגיניגע
שפילן דערדרטיט בייז דער אימין סיסטעם וועט
דרעכאנגען און אנטראלון, אונ דראזק שביבז'ן דיעס צורך
אריין איעס קעפנער.
חויש-ליך דאעש דערפונן ערוליכן דעם אימין
סיסטעם צו האלטן קענסער געוואוקסן אונטער
קאנטראל.
די נייע טריימנטונט קומט נאך צוווי צענדיג' אין
ארבעט פון דאקטוריום אינס בעיליאר שפטאל אין
דאלאל, טעקסאט, וועלכע האבן עס שווין גענומצץ צו
קאנטראלין און ביטייט פונטושאל פון ערונגערס. די ע.ך.
די. ע. האט איצניינ גאנשען דען דעם אקען וויטידיגען
וילגענטס פראבעס אואר מעונשליכע אעצענונג, אונ דער
"עקסטען-זוקסטען" קען מעיליך שוין זיין אויף די
מרקעט ביז פיר-פינן יאר ארום.